

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

GENERALDIREKTÖRENS FÖRORD	4
INLEDNING	5
MÅL FÖR VERKSAMHETEN	6
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VERKSAMHETEN	7
Hur påverkar omvärlden SiS?	7
Myndighetens organisation	9
Ekonomiska ramar	10
HUVUDKONTORET	12
MISSBRUKARVÅRDEN	13
Missbrukarvårdens omfattning	13
Kvalitet inom missbrukarvården	14
Missbrukarvårdens utveckling	14
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD INOM MISSBRUKARVÅRDEN	18
UNGDOMSVÅRDEN	20
Ungdomsvårdens omfattning	20
Kvalitet inom ungdomsvården	22
Ungdomsvårdens utveckling	23
SLUTEN UNGDOMSVÅRD	26
Omfattningen av sluten ungdomsvård	26
Kvalitet inom sluten ungdomsvård	26
Utveckling inom sluten ungdomsvård	27
SKOLAN INOM UNGDOMSVÅRDEN	29

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN INOM UNGDOMSVÅRDEN	30
KVALITETSUTVECKLING	31
FORSKNING, UTVECKLING OCH UTBILDNING	33
Utbildning	34
Utvecklings- och utbildningsprojekt	35
Arbetsgrupper i vård och behandling	35
UPPFÖLJNING	37
TILLSYN	38
PERSONAL	39
Jämställdhet	39
Etnisk mångfald	39
EQUAL-projektet FAIR	39
Bisysslor	39
ARBETSMILJÖ OCH SÄKERHET	40
Arbetsmiljö	40
Ledningssystem för säkerhet och miljö	41
SÄRSKILDA SATSNINGAR INOM INFORMATION	42
IT-PLATTFORMEN OCH IT-UTVECKLING	43
Treårsplanen för IS/IT-utveckling	43
IT-planen för 2005	43
Nya system och utredningar	44
Andra satsningar	45
UPPDRAG TILL INSTITUTIONERNA AVSEENDE PLATSANTAL, VERKSAMHETSINRIKTNING OCH BUDGET	46
Frösö LVM-hem (302)	46
Renforsens behandlingshem (303)	48
Behandlingshemmet Rällsögården (308)	50
Behandlingshemmet Älvgården (307)	52

Runnagården (309)	54	
Ekebylunds behandlingshem (314)	56	
Hornö LVM-hem (312)	58	
LVM-hemmet Rebecka (311)	60	
Östfora behandlingshem (325)	62	
Gudhemsgården (318)	64	
Fortunagården (320)	66	
Hessleby behandlingshem (319)	68	
Karlsvik LVM-hem (323)	70	
LVM-hemmet Lunden (324)	72	
Johannisbergs ungdomshem (201)	74	
Sävastgården (202)	76	
Vemyra ungdomshem (203)	78	
Camp Change	80	
Bergsmansgården (204)	81	
Folåsa behandlingshem (209)	83	
Granhults behandlingshem (205)	85	
Klarälvsgården (243)	87	
Sundbo ungdomshem (206)	89	
Bärby ungdomshem (214)	92	
Eknäs (211)	95	
Hammargården	97	
Håkanstorps ungdomshem (244)	99	
Högantorps ungdomshem (217)	101	
Klockbacka ungdomshem (216)	103	
Lövsta skolhem (215)	105	
Sirius behandlingshem (240)	107	
Björkbackens skol- och behandlingshem (221)	109	
Brättegården (222)	111	
Eken (235)	113	
Fagareds ungdomshem (219)	115	
Gräskärrs ungdomshem (224)	118	
Holmängens ungdomshem (245)	120	
Margretelunds utrednings- och behandlingshem (223)	122	
Nereby skolhem (220)	124	
Villa Ljungbacken (237)	127	
Öxnevalla behandlingshem (242)	129	
Behandlingshemmet Ljungaskog (229)	131	
Lundens ungdomshem (241)	133	
Långanässkolan (226)	135	
Ryds brunns skola (239)	138	
Råby ungdomshem (231)	140	
Stigbyskolan (227)	144	
Tunagården (232)	147	
Utredningshemmet i Hässleholm/Skolhemmet i Perstorp (228)	149	
Åbygården (233)	151	
DEFINITIONER OCH FÖRKORTNINGAR	153	
Bilaga 1	Regleringsbrev för budgetåret 2005	154
Bilaga 2	Protokoll från förhandling enligt MBL	163
Bilaga 3	SiS styrelse och ledningsgrupp, regionala samordnare, Vetenskapliga rådet	168
Bilaga 4	Förteckning över Råd och riktlinjer /Juridik	170
Bilaga 5	Familje- och nätverksarbete	171

Generaldirektörens förord

I denna verksamhetsplan för SiS, budgetåret 2005, får institutionerna sitt uppdrag avseende målgrupp, platsantal, avdelningsfunktion samt budget. Institutionernas verksamhetsinnehåll framgår också. SiS tre verksamhetsgrenar, missbrukarvården, ungdomsvården respektive slutna ungdomsvård, redovisas var för sig avseende vårdens omfattning, kvalitet och utveckling. SiS verksamhetsplan är myndighetens viktigaste styrinstrument och alla anställda skall därför ha kännedom om planen.

Det ekonomiska läget för SiS kräver stor uppmärksamhet avseende kostnadsutvecklingen.

Ett prioriterat arbete under året är den stora satsningen på att utveckla verksamheten och kvaliteten. Genom omfattande utbildningsinsatser skall personal utbildas i de centrala kvalitetsbegreppen och vad dessa betyder inom SiS verksamhet. Utbildningen kommer att lägga särskild vikt vid frågor som rör bemötande, värderingar och andra aspekter på förhållningssätt till klienter, socialtjänst och andra intressenter. Vi kommer också att kunna uttala oss om SiS-kvaliteten genom en systematisk uppföljning av kvalitetsmålen.

Vårdkedjor inom LVM-vården är ett annat prioriterat område för SiS. Regeringen tillskjuter 100 miljoner kronor för att ge socialnämnden ekonomiskt stöd för den verksamhet som bedrivs enligt 27 § LVM. Vi är mycket glada för denna satsning på missbrukarvården och hoppas att den skall leda till kvalificerade, långsiktiga och uthålliga insatser för SiS klienter. Vårdkedjeprojektet, som SiS bedriver på regeringens uppdrag, fortsätter sitt arbete med att med hjälp av samordnare och evidensbaserade behandlingsmetoder i nära samarbete med socialtjänsten ge en långsiktig och uthållig vård till missbrukare i en utsatt situation.

En förutsättning för att vi ska kunna utveckla ett långsiktigt arbete med god kvalitet är ett nära och förtroendefullt samarbete med socialtjänsten. Vårt tredje prioriterade område under året är därför samarbetet med socialtjänsten, kring den enskilde klienten men också på mera övergripande nivå. Vi kommer att träffa företrädare för socialtjänsten i många kommuner under året för att diskutera samarbete och utvecklingsbehov.

Jag vill slutligen nämna vikten av att våra klienter, brukarna, får möjlighet att påverka SiS verksamhet. Ett brukarråd har bildats inom missbrukarvården för att brukarna genom sina organisationer ska få möjlighet att påverka innehållet och utformningen av vården och behandlingen. Motsvarande brukarråd skall också bildas inom ungdomsvården under året.

Stockholm den 28 januari 2005

Sture Korpi

Inledning

Statens institutionsstyrelse, SiS, bedriver vård och behandling av vuxna missbrukare och ungdomar. På LVM-hemmen vårdas vuxna för sitt missbruk enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Vården syftar till att bryta ett destruktivt missbruk och motivera till frivillig behandling. På de särskilda ungdomshemmen vårdas ungdomar med framför allt allvarlig psykosocial problematik enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Vården syftar till att hjälpa den unge till utveckling och mognad och skapa förutsättningar för ett liv utan våld, droger och kriminalitet. Frivilligt placerade klienter vårdas i mindre omfattning både vid LVM-hemmen och inom ungdomsvården med stöd av socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Vid de särskilda ungdomshemmen vårdas även ungdomar som av allmän domstol dömts till sluten ungdomsvård. Vården sker enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU).

SiS iakttar bestämmelserna i FN-konventionen om barnets rätt (Barnkonventionen) både vid utformandet och vid genomförandet av verksamheten.

SiS har 14 LVM-hem och 35 särskilda ungdomshem samt ett huvudkontor. Antalet anställda är ca 2800 personer. Den ekonomiska omslutningen uppgår till 1,8 miljarder kronor per år.

Verksamhetsplanen utgår från lagstiftningen och de mål regeringen årligen anger i myndighetens regleringsbrev. De mål som anges i regleringsbrevet är inarbetade i verksamhetsplanen. De behov av utveckling som avspeglats i institutionernas verksamhetsplaner och som framkommit i dialog med socialtjänsten och andra vårdgivare har påverkat planeringen för år 2005.

Verksamhetsplanen innehåller en redovisning av varje institutions uppdrag avseende organisation, målgrupp, platsantal, verksamhetsbeskrivning och budget.

I avsnitten om missbrukarvården, ungdomsvården samt sluten ungdomsvård anges dels generella kvalitetskrav och dels utvecklingsområden inom respektive verksamhetsgren.

Mål för verksamheten

- Att den enskilde genom vården och behandlingen hos SiS kunnat tillgodogöra sig färdigheter som gör det möjligt för honom/henne att ta emot fortsatt stöd och behandling,
- Att varje klient skall erbjudas individuell behandling utifrån klientens behov, problematik och resurser,
- Att vården vid SiS institutioner skall bedrivas med god etik och hög rättssäkerhet och med beaktande av genderperspektivet,
- Att vården och behandlingen skall bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet,
- Att SiS kan bereda plats omgående såväl inom missbrukarvården som inom ungdomsvården,
- Att SiS kan erbjuda en uthållig vård med god förmåga att hantera den enskildes utagerande beteende,
- Att SiS tillgodoser socialtjänstens önskemål om differentierad vård och behandling,
- Att SiS personal har kompetens som är lämplig utifrån deras uppgifter inom vården och behandlingen,
- Att tillsammans med socialtjänsten skapa fungerande vårdkedjor inom såväl ungdomsvården som missbrukarvården,
- Att förbättra dialogen med socialtjänsten,
- Att genomföra det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förutsättningar för verksamheten

Hur påverkar omvärlden SiS?

Efterfrågan har under år 2004 visat på tydligt skiftande trender för SiS olika verksamhetsgrenar. Under flera års tid har efterfrågan inom missbrukarvården stadigt sjunkit och under 2004 har i genomsnitt cirka 266 av 331 platser på LVM-hemmen varit belagda. Antalet vårddygn sjönk under år 2004 med 3,2 procent, motsvarande nio platser. Samtidigt har efterfrågan inom ungdomsvården varit relativt god om än ojämn, något högre under våren och lägre under hösten. Totalt har efterfrågan inom ungdomsvården minskat med cirka 1,2 procent, vilket motsvarar sju platser. Efterfrågan inom LSU har däremot ökat med 24 procent under året, vilket motsvarar 16 platser.

Några faktorer som påverkar SiS verksamhet:

- kommunernas ekonomi
- regerings- och riksdagsbeslut
- trender inom sociala verksamheter samt nya metoder
- den allmänna debatten
- andra aktörers utbud
- rättsväsendets insatser.

Kommunernas ekonomi

Den största enskilda faktorn som påverkar SiS är sannolikt kommunernas och landstingens ekonomiska förutsättningar. Kommunerna och landstingen är fortfarande i ett svårt ekonomiskt läge. Under 2004 beräknades underskottet i den samlade kommunsektorn uppgå till cirka 5 miljarder kronor. En av fem kommuner beräknas inte klara balanskravet under år 2005, vilket med säkerhet kommer att begränsa deras handlingsutrymme.

Även vid en konjunkturuppgång är den ekonomiska situationen fortsatt besvärlig för kommuner och landsting. Sysselsättningsgraden är den faktor som enligt kommunerna själva hårdast styr deras ekonomiska ramar. Under år 2005 finns tecken till stärkt sysselsättning och därmed ett ökat ekonomiskt utrymme i kommunerna.

Med ett begränsat ekonomiskt utrymme kommer kommunerna att granska alla utgifter och pröva alternativ till institutionsplaceringar för både missbrukare och ungdomar. Det kan ge fortsatt kraftiga svängningar i efterfrågan på SiS platser.

Regerings- och riksdagsbeslut

Ungdomsbrottsutredningen har presenterat förslag som berör SiS och utformningen av LSU. Betänkandet remissbehandlas under våren.

Den särskilde psykiatrisamordnarens arbete kan påverka situationen för missbrukare med psykiatriska diagnoser, vilket är en ansenlig del av dem som vårdas enligt LVM.

Med start 2005 anslår regeringen 820 miljoner kronor i en särskild satsning på missbrukarvård. För SiS del innebär det att kommunerna under tre år får medel i syfte att stimulera till

fler LVM-placeringar och mer uthålliga insatser. Det ekonomiska stödet till 27 §-verksamheten, 100 miljoner kronor, kan leda till fler placeringar hos SiS.

Demografiska förändringar

Landet är inne i en puckel av stora ungdomskullar för den genomsnittliga intagningsåldern inom SiS ungdomsvård, 15–17 år.

Varje år är ca 20.000 barn och ungdomar föremål för heldygnsinsatser från socialtjänsten, varav ca en fjärdedel med stöd av LVU. Antalet med heldygnsinsatser ökar. De stora ungdomskullarna förefaller emellertid inte att påverka antalet placeringar hos SiS.

Trender inom sociala verksamheter

Många kommuner bygger upp intensiva öppenvårdsprogram för att förebygga placering på institution.

Behandlingen med Subutex för opiatmissbrukare kan förväntas öka ytterligare i omfattning vilket påverkar antalet placeringar inom missbrukarvården. De senaste åren har ökningen av förskrivna doser varit mycket kraftig. Subutex används som underhållsbehandling för heroinister och kombineras med öppenvårdsinsatser. Under 2005 träder Socialstyrelsens riktlinjer för läkemedelsassisterad behandling av opiatmissbrukare i kraft vilket syftar till att bringa reda i verksamheten och legitimerar en aktiv behandling.

Den allmänna debatten

År 2006 hålls allmänna val och kriminal- och rättsfrågor tycks bli ett stort diskussionsämne. Det kan indirekt påverka även SiS där flertalet klienter och placerade ungdomar har erfarenheter av rättssystemet.

Andra aktörers verksamhet

En minskad vilja att satsa på placeringar på institution påverkar även behandlingshem utanför SiS. Då landets stora kommuner har ekonomiska intressen i flera verksamheter med behandlingshem kan de förväntas i hög grad satsa på sina egna verksamheter.

Polisen och domstolarnas insatser

Efter några år med en relativt stabil nivå inom slutna ungdomsvård har behovet av platser ökat markant 2004. Under årets sista månader har fler än 90 platser inom ungdomsvården konstant varit belagda med LSU-dömda. Under 2005 genomför polis och socialtjänst i alla storstadsområden insatser riktade mot ungdomsbrottslighet och gängbrottslighet. Målgruppen är ungdomar med en tydlig kriminell identifikation och allvarlig brottslighet som livsstil. Insatserna pågår med uthållighet över lång tid och kan medföra fler placeringar med stöd av LVU, men även fler LSU-domar.

Slutsatser

Det är mycket svårt att förutsäga socialtjänstens efterfrågan på platser hos SiS. Den kommunala ekonomin är sannolikt den faktor som mest påverkar beläggningen på SiS institutioner. Inom ungdomsvården kan beläggningen liksom föregående år förväntas vara fluktuerande, högre under våren och något lägre under hösten. Antalet placeringar av vuxna missbrukare kan komma att öka eftersom särskilda satsningar riktas till kommunerna för att förstärka missbrukarvården. Det ekonomiska stödet till 27 §-vården bör leda till att socialtjänsten gör

fler placeringar vid LVM-hemmen. När det gäller slutna ungdomsvård kan de stora gängsatsningarna i storstadsområdena leda till att fler ungdomar döms.

Myndighetens organisation

SiS är en nationell myndighet med en geografiskt spridd organisation. Regler och riktlinjer är lika för alla och skall tillämpas likformigt över hela landet.

SiS leds av generaldirektören. Huvudkontoret planerar, leder, stödjer och följer upp SiS verksamhet. Dessutom utövar huvudkontoret tillsyn över verksamheten och initierar och stödjer forskning rörande SiS olika verksamhetsgrenar.

Det finns 14 LVM-hem och 35 särskilda ungdomshem. Varje institution leds av en institutionschef.

Institutionschefernas uppgifter och ansvar

Institutionscheferna är direkt underställda generaldirektören och rapporterar till denne eller den han utser. Av denna placering i organisationen följer ett stort, självständigt ansvar för innehållet och utvecklingen av institutionens verksamhet men också ett ansvar att i olika avseenden bidra till hela myndighetens utveckling.

Institutionschefen ansvarar för:

- att leda verksamheten i enlighet med uppdrag i verksamhetsplan/budget.
- att institutionens insatser är av god kvalitet och att det finns personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande säkras och utvecklas.
- att lagstiftning och av huvudkontoret utfärdade råd och anvisningar följs.
- att det vid varje tid finns en gällande arbetsordning för institutionen.
- att det finns lokala riktlinjer för tillämpning av de särskilda befogenheterna på institutionen. Tillämpningen skall fortlöpande följas upp.
- att det finns lokala riktlinjer för dokumentation och handläggning på institutionen. Tillämpningen skall fortlöpande följas upp.
- att den ekonomiska förvaltningen vid institutionen sker på ett sådant sätt att allmänna medel används så effektivt som möjligt och så att givna ekonomiska ramar följs.
- att den ekonomiska redovisningen sker i enlighet med lagstiftningen. Av huvudkontoret utfärdade anvisningar skall följas.
- att för SiS gemensamt träffade avtal följs.
- att arbetsmiljöarbetet på institutionen bedrivs enligt delegation.

Regionala samordnare

Det finns fyra regionala samordnare inom ungdomsvården och två inom LVM-vården. Samordnarna har regelbundna möten med SiS ledning och ansvarar för möten inom regionerna i frågor där det behövs samordning och samverkan. Syftet är att snabbt och effektivt både föra ut och samla in kunskap i viktiga frågor.

Förteckning över SiS interna råd och anvisningar i vissa verksamhetsfrågor

I bilaga 5 finns ett register över aktuella råd och anvisningar.

SiS har policyprogram avseende jämställdhet och gender. Myndigheten har också etiska regler, *SiS etik*. Institutionscheferna, liksom övriga chefer inom myndigheten, har ett särskilt ansvar för att dessa efterlevs.

Ekonomiska ramar

Verksamheten år 2004 kommer att ge ett resultat som i nuläget innebär att SiS anslagsram bara kommer att klaras med liten marginal. Förutsättningen för verksamhetsåret var att hälften av det tidigare underskottet på 26 mkr skulle halveras. Detta mål kommer inte att uppnås. SiS kommer därför att till år 2005 ta med sig ett underskott i storleksordningen 20–30 mkr. Eftersom regeringen ändrat principerna för att bevilja anslagskredit måste hela detta underskott arbetas bort 2005. Orsakerna till det svaga resultatet 2004 är en vikande beläggning både inom ungdomsvården och inom missbrukarvården, samtidigt som den slutna ungdomsvården ökat kraftigt och belastar anslaget i allt högre omfattning.

Läget inför 2005 är därför från ekonomisk synpunkt mindre gynnsamt än tidigare. Den förändring av anslagsramen som SiS kommer att erhålla är mycket liten, mindre än en procents ökning av tidigare anslag. Farhågor finns också om att en ojämn efterfrågan kan innebära svårigheter att nå den intäktsnivå som SiS tidigare haft.

I verksamhetsplanen har inga stora förändringar skett avseende antalet platser. Ett mindre antal platser har tagits bort inom båda verksamhetsgrenarna. Om inte en förändring av efterfrågan sker måste ytterligare platsreduktioner företas.

Det framgångsrika arbetet som skett under år 2004 att hejda de tidigare betydande kostnadsökningarna inom SiS måste fortsätta och intensifieras. Det är avgörande för SiS att hålla en kostnadsnivå som accepteras av vår uppdragsgivare och placerande kommuner, dvs. klara de kostnadsramar vi har.

Vid arbetet med budget och budgetramar har tidigare principer i stort sett följts. Kostnadsramen för missbrukarvården och ungdomsvården har räknats upp med två procent och för den slutna ungdomsvården med en procent. Denna uppräknings innebär för kommande år en real resursminskning då de sammantagna kostnadsökningarna förväntas bli högre.

En viktig uppgift för att klara vår kostnadsram kommande år är att planera verksamhetsåret på ett bättre sätt än tidigare. De två senaste åren har trenden varit att första delen av verksamhetsåret har en förhållandevis god beläggning och goda intäkter medan andra halvan har en klart lägre efterfrågan. Vid planeringen av verksamheten bör detta särskilt beaktas och resurser och insatser periodiseras för att bli så kostnadseffektiva som möjligt. Särskilt viktigt är detta ur personalplaneringssynpunkt.

Trots de något sämre förutsättningarna än tidigare bedöms förutsättningarna för verksamhetsåret ändå som relativt goda. Med en klok hushållning och en efterfrågan från kommunerna som motsvarar den beläggning som SiS totalt haft under närmast föregående år bör verksamheten komma i ekonomisk balans.

**Tabell 1 Ekonomiska ramar för verksamhetsåret 2005
uttryckt i miljoner kronor**

	Anslag	Avgifter	Kostnader
Missbrukarvård	128	279	407
Ungdomsvård	307	742	1049
Sluten ungdomsvård	136		136
Strukturmedel	29		29
FoU	27		27
Gemensamt	34		34
Huvudkontor	71		71
Reserv m.m.	18	16	34
Summa	750	1037	1787

Huvudkontoret

Huvudkontorets uppgift är att styra, stödja, följa upp och initiera forskning och utveckling inom SiS verksamhet. Huvudkontorets expertfunktioner skall i allt större omfattning stödja och samarbeta med institutionerna. I myndighetens regleringsbrev anges vilka områden huvudkontoret särskilt skall prioritera under det kommande året.

Huvudkontoret skall under verksamhetsåret intensifiera arbetet med en utökad styrning och förbättrad uppföljning av vård- och behandlingsverksamheten. Ytterligare resurser är tilldelade för detta ändamål. Ett projekt skall genomföras för att utveckla verksamheten och dess kvalitet. Ett system för klagomålshantering skall tas fram och brukarnas inflytande skall öka genom brukarråden. Regeringsuppdraget med förstärkt vårdkedja inom missbrukarvården fortsätter under 2005.

Under året kommer huvudkontoret att medverka vid implementering av evidensbaserade metoder vid SiS institutioner bl.a. genom utbildnings- och utvecklingsinsatser samt inom en för ungdomsvården särskild försöksverksamhet, Institutionsprojektet. Detta projekt kommer att genomföras i samarbetet med det norska Barn- och familjdepartementet.

SiS chefsaspirantutbildning som påbörjades 2004 fortsätter under 2005.

Tillsynsstaben skall granska om institutionernas verksamhet bedrivs lagenligt och rättssäkert för klienterna.

En handbok (Råd och riktlinjer) avseende verksamheten vid LVM-hemmen skall färdigställas under året. Interna utbildningar skall anordnas avseende sociallagstiftningen samt inom områdena offentlighet, sekretess och hantering av personuppgifter.

Det påbörjade bytet av operativsystem samt moderniseringen av applikationssystem kommer att slutföras under det första halvåret 2005. Schemaläggningssystemet Besched införs successivt inom myndigheten. Under våren 2005 beräknas upphandlingen rörande ett patientjournalssystem vara slutförd och kan tas i bruk hösten 2005. KIA vidareutvecklas för att svara mot verksamhetens behov och behovet av uppföljning.

Informationsarbetet kommer att riktas mot att ge kommunerna en realistisk uppfattning om SiS.

Beträffande myndighetens upphandlingar skall huvudkontoret utreda eventuella samordningsvinster samt öka stödet, informationen och utbildningsinsatserna till institutionerna. Även arbetet med miljö- och säkerhetsfrågor skall intensifieras.

Huvudkontoret skall även fortsätta sitt mångfalds- och jämställdhetsarbete. Myndigheten skall under 2005 delta i ett EU-projekt rörande icke diskriminerande rekryteringar. Arbetsmiljöarbetet har fortsatt hög prioritet på huvudkontoret liksom på myndigheten i övrigt.

Placeringsenheten fortsätter med att ge god service till socialtjänsten i form av snabba placeringar.

Missbrukarvården

Missbrukarvårdens omfattning

År 2005 finns det totalt 327 vårdplatser vid 14 LVM-hem. Det är en minskning med 4 platser från föregående år.

- Av 327 platser finns 107 platser, 33 procent, vid särskilda avdelningar eller LVM-hem för enbart kvinnor. Vid avdelningar där män och kvinnor vårdas samtidigt finns möjlighet till sektionering.
- 199 av 327 platser, 61 procent, är låsbara.

I tabell 2 redovisas platsantalet för år 2005 samt platsförändring sedan föregående år.

Tabell 2 Platsantal vid LVM-hemmen år 2005

Region/Institution	Antal platser 2005	Låsbara platser	Platser för enbart kvinnor	Platser för enbart män	Plats- förändring 2004-2005
<i>Norra regionen</i>					
Frösö LVM-hem	19	17	-	9	
Renforsens behandlingshem	25	12	5	10	-
Summa regionen	44	29	5	19	
<i>Mellansvenska regionen</i>					
Runnagården	38	28	38	-	
Behandlingshemmet Rällsögården	24	15	-	24	-
Behandlingshemmet Älvgården	12	12	-	12	
Summa regionen	74	55	38	36	
<i>Östra regionen</i>					
Ekebylunds behandlingshem	24	8	24	-	-
Hornö LVM-hem	35	31	-	35	
LVM-hemmet Rebecka	12	12	12	-	-
Östfora behandlingshem	32		-	32	-
Summa regionen	103	51	36	67	
<i>Västra regionen</i>					
Gudhemsgården	23	20	-	23	-2
Summa regionen	23	20	-	23	-2
<i>Södra regionen</i>					
Fortunagården	16	8	16	-	-
Hessleby behandlingshem	35	16	-	35	-
Karlsvik LVM-hem	20	8	-	20	-
LVM-hemmet Lunden	12	12	12	-	-
Summa regionen	83	44	28	55	-
Totalt	327	199	107	200	-2

Kvalitet inom missbrukarvården

SiS har definierat vad som är kvalitet inom missbrukarvården. Kvalitetsmålen/variablerna utgör en minsta godtagbara kvalitet och kommer att följas upp under året.

Mål för LVM-vården

- att bryta ett akut missbruk,
- att med hjälp av motiverande och behandlande inslag bidra till förändring av den enskildes situation som möjliggör fortsatt vård och behandling.

För att nå målet måste verksamheten bedrivas med god kvalitet. Med god kvalitet inom LVM-vården menar vi:

- att vården utformas med utgångspunkt från den enskildes problem, behov och resurser
- att en behandlingsplan upprättas i enlighet med SiS riktlinjer
- att den enskilde får god omvårdnad (att den enskilde känner sig trygg, känner att han/hon blir lyssnad på, har möjlighet till eftertanke, får en god fysisk miljö m.m.)
- att det finns en allsidig utredning/behovsinventering som grund för planeringen för vård i annan form,
- att klienten, om det inte bedöms som omöjligt, skall prova vård i andra former under LVM-tiden,
- att klienten under vistelsetiden avhåller sig från alkohol och droger
- att den enskilde utan oplanerade avbrott befinner sig på institutionen
- att det finns en väldokumenterad och genomtänkt planering för fortsatta insatser efter LVM-tidens slut
- att vården genomförs enligt upprättad behandlingsplan.

Missbrukarvårdens utveckling

Behandlingsmetoder baserade på kunskap

Vården vid LVM-hemmen skall baseras på kunskap och beprövad erfarenhet. Många institutioner arbetar vidare med att införa eller befästa kunskapsbaserade metoder i vården under året. Men det är också viktigt att den erfarenhetsbaserade kunskapen vid institutionerna dokumenteras för att kunna skapa en bas av beprövad erfarenhet. Samtliga LVM-hem bör utveckla programverksamhet som baseras på kunskapsbaserade metoder.

Vård enligt 27 §

De klienter som vårdas enligt 4 § LVM skall motiveras till frivillig vård. Målet för år 2005 är att öka antalet 27 §-placeringar men även att i samarbete med socialtjänsten verka för att öka andelen fullföljda placeringar.

LVM-hemmet har ett ansvar att noga följa placeringen utanför institutionen. Vid avslutningen av 27 §-placeringen skall uppföljning av vården göras tillsammans med socialtjänsten.

En summering skall göras av hur vården fungerat. Denna skall dokumenteras i behandlingsjournalen för att ge underlag för fortsatt uppföljning i LVM-vården. I samband med utskrivningen skall även DOK utskrivningsintervju göras.

Under året skall möjligheterna att bedriva vård enligt 27 § inom SiS prövas på några ställen.

Differentieringen av vården

Vården vid LVM-hemmen är differentierad utifrån klienternas kön, ålder, psykiska hälsa, vårdbehov och våldsbenägenhet.

Socialtjänsten föredrar ofta att placera gravida kvinnor med missbruk på institutioner nära hemorten. Samtliga LVM-hem för kvinnor har därför tagit emot gravida och upparbetat kontakter med mödrahälsovården. Samtliga LVM-hem för kvinnor skall ha beredskap att vårda gravida missbrukare och ha ett samarbete med mödrahälsovården.

Män med utagerande beteende och som bedöms som särskilt vårdkrävande kan vårdas vid fyra LVM-hem; Frösö LVM-hem, Hornö LVM-hem, Hessleby behandlingshem samt Gudhemsgården. När det sker incidenter skickas klienten ofta vidare till en annan institution med samma målgrupp. Detta är inte tillfredsställande och ett arbete pågår för att organisera vården så att den enskilde kan vårdas på samma avdelning utan att behöva flyttas runt. En behandlingsmodell för särskilt vårdkrävande män skall tas fram och implementeras på två till tre LVM-hem under året.

Utredningsverksamheten

LVM-utredningen pekade på vikten av att det finns en grundlig utredning som underlag för den fortsatta planeringen av vården. Arbetet med att ta fram råd och anvisningar för utredningsverksamheten har påbörjats och en struktur för utredningsverksamheten har tagits fram och skall implementeras inom LVM-vården under år 2005.

Vårdkedja inom missbrukarvården

SiS har fått ett särskilt uppdrag att utveckla och pröva en förstärkt vårdkedjemodell inom missbrukarvården. Projektets mål och innehåll framgår av det uppdrag myndigheten fått av regeringen (dnr 120-910-03).

Vårdkedjeprojektet syftar till att höja kvaliteten i såväl LVM-vården som i eftervården. Samverkans- och samarbetsformerna med socialtjänsten skall förbättras. Behandlingsinnehållet vid LVM-hemmen skall utvecklas och utredningskompetensen vid SiS skall stärkas. Kvaliteten skall öka såväl i den vård som ges med stöd av 27 § LVM som i den eftervård som i frivillig form skall följa på tvångsvården. Projektet skall pågå 2004–2006.

Vårdkedjeprojektets mål

- att de klienter som ingår i vårdkedjeprojektet uppnår positiva och bestående förändringar av sin livssituation,
- att Vårdkedjeprojektet bidrar till att skapa fungerande modeller för samarbete mellan socialtjänsten och LVM-hemmen, mellan tvångsvården och den vård som bedrivs med den enskildes samtycke.

Utgångspunkter

SiS har valt att driva försöksverksamheten som ett särskilt projekt "Vårdkedjeprojektet". Projektet är tidsbegränsat, unikt, med ett tydligt uppdrag och med särskild projektorganisation. Projektet skall följas upp och utvärderas.

- Den planerade vårdtiden sträcker sig över ett år, varav sex månader med stöd av LVM (inkl vård med stöd av 27 § LVM) och sex månaders eftervård med stöd av socialtjänstlagen.
- Behandlingen skall bygga på CRA, en metod med vetenskapligt stöd.
- En samordnare skall följa klienten genom de olika faserna i vårdkedjan.
- Den enskilde klienten måste ge sitt samtycke till att delta i Vårdkedjeprojektet.
- Vårdplaneringen regleras i en skriftlig överenskommelse mellan den enskilde, socialtjänsten och LVM-hemmet.
- Fem kommuner och tre LVM-hem deltar i projektverksamheten. Samarbetet regleras i ett övergripande avtal.
- Vård med stöd av 27 § LVM skall under projekttiden möjliggöras inom SiS.
- När den enskilde har behov av psykiatriska insatser kommer kontakt att etableras med psykiatrin på den enskildes hemort.
- De kommuner som deltar i projektverksamheten får reducerade avgifter samt kostnadsfria insatser från SiS sida i form av eftervård (samordnarfunktionen) sex månader efter LVM-tidens slut.

Tre institutioner ingår i projektverksamheten; Hornö LVM-hem i Enköping och Behandlingshemmet Rällsögården i Kopparberg samt Runnagården i Örebro.

Socialtjänsten i Eskilstuna kommun, Uppsala kommun, Örebro kommun, Stockholms kommuns stadsdelsförvaltningar Katarina-Sofia och Maria-Gamla stan ingår i Vårdkedjeprojektet.

Karlsvik och Hesseby deltar i ESS-projektet (Eftervård i SiS södra region). Projektet syftar till att effektivisera eftervården och att fullfölja de behandlingsintentioner som initierats under institutionsvistelsen. I ESS-projektet används särskilda eftervårdssamordnare.

Spridning av erfarenheter

Erfarenheterna av behandlingsmetoder och samverkansmodeller som används inom Vårdkedjeprojektet och ESS-projektet skall överföras till övriga LVM-hem.

Missbrukare med psykiska störningar

Andelen missbrukare med psykiska störningar är hög och det finns behov av fortsatt kompetensutveckling för att bättre kunna tillgodose behoven hos denna grupp. Det kommer att erbjudas utbildningsmöjligheter inom området bl.a. i form av en psykiatrisk översikt kurs. Arbetsgruppen för psykiskt störda missbrukare kommer att verka för att medarbetarna auskulterar på varandras institutioner.

Utveckling av behandlingsinnehållet

Programverksamhet baserat på kunskapsbaserade metoder behöver införas i större omfattning än idag på LVM-hemmen. Detta gäller inte minst inom LVM-vården för kvinnor. En utredning Kvinnor i LVM-vård, pekar på att det finns ett antal utprovade behandlingsprogram som visat sig vara effektiva. DBT är ett sådant program och det skall under året införas på Runnagården, liksom på två ungdomshem för flickor.

SiS verksamhet skall utvecklas inom området vuxnas lärande. Ett förslag om utbildningsverksamhet inom LVM-vården skall utarbetas och införas under året.

Brukarråd

Ett brukarråd har skapats för att brukarna genom sina organisationer skall få möjlighet att påverka innehållet och utformningen av vården och behandlingen. Brukarrådet, som etablerades under 2004 har en bred representation från brukarorganisationerna.

Hälso- och sjukvård inom missbrukarvården

Mål

- att öka andelen klienter som bedömts av läkare vid sjukhus innan placering på LVM-hem,
- att samordna resursutnyttjandet missbrukarvården/ungdomsvården när det gäller avgiftning,
- att förbättra samarbetet med den psykiatriska vården,
- att nya avtal om läkarresurser i första hand upprättas med landstingen/regionerna.

LVM-klienterna har ofta allvarliga problem med både sin psykiska och fysiska hälsa. Frågan om hälso- och sjukvårdsresurser och avgränsningen gentemot den allmänna sjukvården är därför viktig. SiS har byggt upp egna sjukvårdsresurser av varierande omfattning vid LVM-hemmen eftersom det är svårt att få landstingen/regionerna att ta ansvar för hälso- och sjukvården. En sakkunnig i hälso- och sjukvårdsfrågor inom LVM-vården är anställd för att arbeta bl.a. med avgränsningsfrågor gentemot hälso- och sjukvården och att utforma riktlinjer för medicinering vid avgiftning, underhållsbehandling m.m.

Ett medicinskt råd har bildats. Till rådet kan medicinska frågor hänskjutas.

Medicinsk kvalitetssäkring inom LVM-vården

SiS strävar efter att systematiskt kvalitetssäkra den medicinska verksamheten hos SiS bl.a. genom att förbättra samarbetet med sjukvården och socialtjänsten. Checklistor och riktlinjer har utarbetats för att säkerställa hanteringen av klienten i samband med intagningsförfarandet. Klienten skall i första hand bedömas av läkare på sjukhus innan intagningen vid LVM-hemmet. Läkaren i sin tur skall avgöra om klientens medicinska tillstånd kräver vård på sjukhus eller om LVM-hemmets sjukvårdsresurser är tillräckliga. Målsättningen är att det nya förfarandet skall leda till att fler klienter bedöms av läkare på sjukhus innan intagning vid LVM-hemmet.

Samverkan med den psykiatriska vården

Samarbetet mellan LVM-hemmen och den psykiatriska vården behöver utvecklas. Vid förnyade avtal skall institutionerna i första hand upprätta avtal med landstingen/regionerna om läkarresurser.

Avgiftning av ungdomar inom LVM-vården

Det förekommer ibland att ungdomar som tas in för vård vid de särskilda ungdomshemmen behöver medicinsk avgiftning. Det är enbart Lundens ungdomshem som har erforderliga resurser för medicinsk avgiftning. Ungdomar med behov av akut medicinsk avgiftning skall därför avgiftas vid särskilda avgiftningsplatser vid ett LVM-hem. Dessa platser tillhör ungdomsvården och institutionschefen vid LVM-hemmet blir chef även för ett ungdomshem. Vården skall dokumenteras i KIA liksom i hälso- och sjukvårdsjournalen.

Under 2004 har avgiftning av ungdomar vid särskilda platser vid LVM-hemmen genomförts som en försöksverksamhet. Denna har slagit väl ut, ett tiotal ungdomar har avgiftats vid de särskilda platserna och försöksverksamheten permanentas nu genom att särskilda platser vid

LVM-hemmen tillhör ungdomsvården, men får användas för vuxna missbrukare när de inte är belagda med ungdomar.

För att tillgodose ungdomarnas behov av medicinsk avgiftning avsätts två platser för flickor varav en plats på Runnagården och en plats på Rebecka LVM-hem. Två platser för pojkar skall finnas, varav en plats på Hornö LVM-hem och en plats på Rällsögården.

Följande gäller vid avgiftning av ungdomar vid de tre platserna vid LVM-hemmen:

- Den unge skall ha ett akut behov av medicinsk avgiftning.
- Den unge skall ha fyllt 15 år.
- Tiden på LVM-hemmens avgiftning skall vara så kort som möjligt. Så snart det bedöms som möjligt skall den unge överflyttas till ett särskilt ungdomshem.
- Medicinsk vård är frivillig och den unge kan inte påtvingas någon form av medicinering eller medicinsk behandling.

Anteckningar om den medicinska vården skall göras i hälso- och sjukvårdsjournalen.

I början av året skall justeringar göras i KIA så att dokumentationen under avgiftningsfasen kan ske där liksom faktureringen. Till dess detta är klart skall vårddygnavgiften interndebiteras från ungdomshemmet.

Hälso- och sjukvårdsdagar

Hälso- och sjukvårdsdagar med medicinskt ansvariga sjuksköterskor och läkare samt institutionschefer och företrädare för huvudkontoret kommer att genomföras även år 2005.

Ungdomsvården

Ungdomsvårdens omfattning

Sedan SiS övertog huvudmannskapet för de särskilda ungdomshemmen har verksamheten byggts ut. Antalet platser vid ungdomshemmen minskar nu med 7 platser till totalt 689 platser. I dessa platser ingår 78 platser avsedda för ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård.

- Antalet platser för enbart flickor är 171, en minskning med 11 platser från föregående år. Andelen platser för enbart flickor är nu 25 procent. 428 platser, 62 procent, är avsedda för enbart pojkar.
- Antalet låsbara platser är 498, eller 72 procent.
- Totalt 250 platser, 36 procent, är avsedda för akut- och utredning.

Under det andra halvåret 2004 har socialtjänstens efterfrågan på platser varit lägre än tidigare särskilt på de öppna avdelningarna. Samtidigt har beläggningen inom sluten ungdomsvård ökat. Vi kommer att noga följa beläggningen. Risk föreligger att ytterligare platser, särskilt öppna behandlingsplatser, måste läggas ned under våren 2005.

I tabell 3 redovisas platsantalet 2005 samt platsförändring sedan föregående år. Även platser avsedda för sluten ungdomsvård ingår i redovisningen, men särredovisas också under avsnittet Sluten ungdomsvård.

Tabell 3 Platsantal vid ungdomshemmen år 2005

Region/Institution	Antal platser 2005	Låsbara platser	Akut- /utrednings platser	Platser för enbart flickor	Platser för enbart pojkar	Platsförändring 2004–2005
Norra regionen						
Johannisbergs ungdomshem	15	15	6	-	15	
Sävastgården	12	12	6	6	-	
Vemyra ungdomshem	13	13	6	13		
Summa regionen	40	40	18	19	15	
Mellansvenska regionen						
Bergsmansgården	14	8	8	14	-	
Folåsa behandlingshem	22	15	7	8	14	
Granhults behandlingshem	10	-	-	-	10	-6
Klarälvsgården	14	14	-	-	14	
Sundbo ungdomshem	36	25	14	-	36	
Summa regionen	96	62	29	22	74	-6
Östra regionen						
Bärby ungdomshem	29	20	13	-	29	
Eknäs	24	24	12	-	24	
Hammargården	7	7	-	7	-	
Håkanstorps ungdomshem	16	16	6	-	16	
Högantorps ungdomshem	17	14	14	17	-	+1
Klockbacka ungdomshem	6	6	6	-	6	
Lövsta skolhem	30	25	13	6	18	
Sirius behandlingshem	10	10	10	-	10	
Summa regionen	139	122	74	30	103	+1
Västra regionen						
Björkbackens skol- och behandlingshem	22	12	-	16	6	
Brättegården	30	24	6	30	-	
Eken	6	6	-	-	-	
Fagareds ungdomshem	34	32	14	-	34	
Gräskärrs ungdomshem	30	16	7	-	23	
Holmängens ungdomshem	6	6	6	-	6	
Margretelund	25	13	13	-	19	
Nereby skolhem	26	14	8	-	18	
Villa Ljungbacken	14	-	7	-	-	
Öxnevalla behandlingshem	13	13	6	-	13	
Summa regionen	206	136	67	46	119	-
Södra regionen						
Behandlingshemmet Ljunga-skog	24	21	7	24	-	
Lundens ungdomshem ¹	10	10	10	10	-	
Långanässkolan	46	32	7	20	22	
Ryds brunns skola	25	14	7	-	25	
Råby ungdomshem	39	27	14	-	15	-2
Stigbyskolan	29	20	8	-	29	
Tunagården	9	-	-	-	9	
Utredningshemmet i Hässleholm/Skolhemmet i Perstorp	18	14	9	-	9	
Åbygården	8	-	-	-	8	
Summa regionen	208	138	62	54	117	-2
Totalt	689	498	250	171	428	-7

¹ Tre platser för avgiftning ingår i Lundens totala platsantal.

Kvalitet inom ungdomsvården

SiS har definierat vad som är kvalitet inom ungdomsvården. Kvalitetsmålen/variablerna utgör en minsta godtagbara kvalitet och kommer att följas upp under året.

Mål för vården där socialtjänstens uppdrag är ett akutomhändertagande

- att bryta ett destruktivt beteende och motivera till positiv förändring.

*För att nå målet behöver verksamheten bedrivas med god kvalitet. Med god kvalitet vid akut-
uppdrag menar vi:*

- att vården utformas med utgångspunkt från den unges akuta problem, behov och resurser
- att den unge får god omvårdnad (att den enskilde känner sig trygg, känner att han/hon blir lyssnad på, har möjlighet till eftertanke, får en god fysisk miljö m.m.)
- att behandlingsplan upprättas i enlighet med SiS riktlinjer
- att föräldrarna görs informerade och involverade enligt definitionen nivå 1 (se bilaga)
- att den unge får undervisning under vårdtiden i enlighet med SiS skolplan
- att den unge utan oplanerade avbrott vistas på institutionen
- att vården genomförs enligt upprättad behandlingsplan.

Mål för vården där socialtjänstens uppdrag är utredning

- att utredningen ger en allsidig och nyanserad bild av den unges behov samt förslag till fortsatta insatser,
- att bryta ett destruktivt beteende och motivera till positiv förändring.

*För att nå målet måste verksamheten bedrivas med god kvalitet. Med god kvalitet vid ett ut-
redningsuppdrag menar vi:*

- att vården utformas med utgångspunkt från den unges problem, behov och resurser
- att behandlingsplan upprättas i enlighet med SiS riktlinjer
- att föräldrarna görs informerade och involverade enligt definition nivå 1
- att den unge får en god omvårdnad (att den enskilde känner sig trygg, känner att han/hon blir lyssnad på, har möjlighet till eftertanke, får en god fysisk miljö m.m.)
- att utredningen genomförs enligt SiS riktlinjer
- att den unge får undervisning under vårdtiden i enlighet med SiS skolplan
- att den unge utan oplanerade avbrott vistas på institutionen
- att vården genomförs enligt upprättad behandlingsplan.

Mål för vården där socialtjänstens uppdrag är behandling

- att behandlingen leder till förändring som möjliggör ett gott liv utanför institutionen.

*För att nå målet måste verksamheten bedrivas med god kvalitet. Med god kvalitet vid ett be-
handlingsuppdrag menar vi:*

- att vården utformas med utgångspunkt från den unges problem, behov och resurser
- att behandlingsplan upprättas i enlighet med SiS riktlinjer
- att föräldrarna görs informerade och involverade, minst enligt definition nivå 1
- att den unge får en god omvårdnad (att den enskilde känner sig trygg, känner att han/hon blir lyssnad på, har möjlighet till eftertanke, får en god fysisk miljö m.m.)
- att den unge deltar i prosociala aktiviteter tillsammans med andra ungdomar

- att den unge deltar i program/verksamhet som syftar till förbättrade sociala färdigheter
- att den unge får undervisning under vårdtiden i enlighet med SiS skolplan
- att den unge utan oplanerade avbrott vistas på institutionen
- att vården genomförs enligt upprättad behandlingsplan.

Ungdomsvårdens utveckling

Behandlingen vid de särskilda ungdomshemmen syftar till att hjälpa den unge till utveckling och mognad och skapa förutsättningar för ett liv utan våld, självdestruktivt beteende, missbruk och kriminalitet. Vården vid ungdomshemmen är differentierad utifrån olika aspekter. Dels utifrån vilka insatser institutionerna erbjuder ungdomarna – om det rör vård i akuta kris-situationer, utredning av den unges fortsatta behandlingsbehov eller mer långsiktig behandling. Dels sker differentieringen utifrån ungdomarnas kön, ålder, psykiska hälsa och hur problembeteendet yttrat sig t.ex. i kriminalitet eller missbruk.

De ungdomar som vårdas hos SiS är ingen homogen grupp. Problembild och behandlingsbehov varierar med ålder och kön men också mellan individer. Individuella behandlingsplaner skall upprättas och vården skall anpassas efter den enskildes behov och förutsättningar. Små och relativt personaltäta avdelningar ger möjlighet att anpassa behandlingen efter den enskilde med fastställd metod som grund.

Kunskap och beprövad erfarenhet

Vården vid de särskilda ungdomshemmen skall baseras på kunskap och beprövad erfarenhet. Många institutioner har för avsikt att införa kunskapsbaserade metoder i vården under året. Andra arbetar med att ytterligare befästa de metoder som finns. Men det är också viktigt att den erfarenhetsbaserade kunskapen vid institutionerna dokumenteras för att kunna skapa en bas av beprövad erfarenhet, dvs. en erfarenhet som är väl dokumenterad så att den kan användas även av andra.

Relevant kunskap och forskningsresultat kommer att spridas genom utbildning, seminarier och konferenser.

Utredningsverksamheten

Det skall finnas möjlighet att genomföra utredningar året om. Regionerna skall därför samordna sin utredningsverksamhet så att det alltid finns tillgång till kvalificerad utredningspersonal så att utredningar kan fullföljas inom den stipulerade tiden.

Platser för tillfällig övernattnig vid transporter

Det är inte ovanligt att polisen omhändertar underåriga som är efterlysta eller avvika från familjehem, hem för vård och boende eller från särskilda ungdomshem. För att undvika att de omhändertagna ungdomarna skall behöva vistas hos polisen i arrestlokaler i väntan på transport inrättar SiS två platser som kan användas vid akuta behov av övernattnig. För flickor inrättas en plats på Högantorp och för pojkar en plats på Bärby ungdomshem.

Ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder

En välfungerande differentiering är ett sätt att anpassa vården till ungdomarnas behov och förutsättningar. En förändring i årets verksamhetsplan är att Eknäs ungdomshem specialiserar sig på pojkar med neuropsykiatriska funktionshinder på en avdelning.

Avdelningar för ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder finns också på Långanäs-skolan, Lövsta, Fagared och på Nereby.

Sexuellt exploaterade ungdomar

SiS kommer att ta upp frågor som rör sexuellt exploaterade barn i utbildningssammanhang. Frågan kommer också att tas upp på konferens med de medarbetare på institutionerna som ansvarar för ADAD.

Vården av flickor

KBT-metoder infördes förra året på några avdelningar för flickor, bl.a. på avdelning Eka på Lövsta och på avdelning Frida och Viken på Brättegården. Under året skall behandlingsmetoden befästas.

En metod som visat sig ge bra resultat i vården av flickor/kvinnor med självskadebeteende är dialektisk beteendeterapi (DBT). Personal vid avdelning Ängen på Brättegården och avdelning Eka på Lövsta skall tillsammans med personal från LVM-hemmet Runnagården utbilda sig i metoden och därefter införa den på de aktuella avdelningarna.

Missbruk inom ungdomsvården

Missbruket ökar bland ungdomar. När det gäller vård av den äldre ungdomsgruppen är kompetens om missbruk nödvändig, men även de yngre ungdomarna behöver ofta insatser riktade mot missbruket.

Sirius, Granhult och avdelning Nygård på Sundbo ungdomshem driver behandling utifrån 12-stegsmodellen. Institutionerna samarbetar för att få till stånd en vårdkedja med både låsbara och öppna platser. Det är emellertid nödvändigt att behandling mot missbruk ingår i vården även på andra avdelningar.

Centrala utbildningar skall genomföras i drogekunskap och beroendelära för att öka kunskapen om missbruket. Vid ett seminarium skall interventionsprogram riktade mot ungdomars missbruk presenteras. Insatser skall vidtas så att ungdomshemmen kan dra nytta av missbrukarvårdens kompetens om behandling av missbruk.

Försöksverksamheten med avgiftning av ungdomar på särskilda platser vid LVM-hemmen permanentas (se sidan 18).

Arbetsgruppen för vård av missbrukare inom ungdomsvården kommer att få ett nytt uppdrag.

Utslussning

Utslussning är insatser som vidtas för att föra tillbaka klienten till samhället inom ramen för den tid den unge är inskriven vid institutionen. Utslussning är en del av behandlingen och ingår som ett moment i behandlingsplanen.

Redan inledningsvis i behandlingen måste tanken på en realistisk planering av den unges situation efter utskrivningen från ungdomshemmet aktualiseras. Den unge skall återgå till livet utanför den skyddade institutionen och förberedas för detta på olika sätt i god tid. Detta måste ske i nära samverkan med socialtjänsten och oftast även med de anhöriga. Utslussningen bör

vara väl genomtänkt och få en tydlig struktur. Institutionerna har möjlighet att erbjuda olika placeringsformer i utslussningsfasen.

SiS skall i nära samarbete med socialtjänsten och andra samhällsorgan utveckla formerna för utslussning av de ungdomar som vårdas vid ungdomshemmen.

Eftervård

Eftervård tillhör socialtjänstens ansvarsområde och är benämningen för insatser som görs från institutionens sida efter utskrivning. Eftervårdsinsatser genomförs på flera institutioner. Insatserna varierar både avseende behandlingsinnehåll och omfattning.

En särskild utredare skall göra en kartläggning av SiS eftervård över landet. Utredningen skall fokusera på följande områden; kartläggning av de eftervårdsinsatser som ges idag, vårdens innehåll och personalens kompetens. Undersökningen skall också ta del av synpunkter på socialtjänstens behov av och önskemål om eftervårdsinsatser m.m. Utredningen skall mynna ut i ett förslag till utformning av SiS framtida eftervård avseende organisation, innehåll och ekonomi.

När kartläggningen färdigställts skall eftervårdsinsatser byggas upp dels i Stockholmsområdet och dels i Göteborgsområdet.

Brukarråd

Ett brukarråd kommer att införas även inom ungdomsvården för att brukarna genom sina organisationer skall få möjlighet att påverka innehållet och utformningen av vården och behandlingen. Brukarrådet skall ha en bred representation från brukarorganisationerna.

Samverkan med Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare (RFS)

Besöksverksamheten vid ungdomshemmen skall fortsätta och omfatta fler ungdomshem än tidigare. En projektledare kommer att utses att hålla i verksamheten.

EU-projekt

SiS, Hammargården och Björkbacken, ingår i ett ESF-projekt (Europeiska socialfonden) tillsammans med elva andra medverkande. Projektet kommer att pågå i tre år och har en budget på 10 miljoner kronor. Syftet med projektet är att SiS ungdomar skall vara bättre förberedda inför utskrivningen från institutionen genom att olika aktörer samverkar mot samma mål.

Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare (RFS) blir SiS närmaste samarbetspartner. En tjänst kommer att fördelas mellan Hammargården och Björkbacken för att driva projektet.

Sluten ungdomsvård

SiS övergripande målsättning för ungdomsvården – att hjälpa den unge till utveckling och mognad och skapa förutsättningar för ett liv utan våld, missbruk och kriminalitet – gäller givetvis även ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård.

Omfattningen av sluten ungdomsvård

Liksom föregående år avsätts totalt 78 platser för ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård. Platserna ingår i det platsantal som redovisats rörande de särskilda ungdomshemmen på sidan 21.

Tabell 4 Avdelningar och platser avsedda för sluten ungdomsvård

Institution	Avdelning	Antal platser	Funktion
Johannisberg	Smedjan	6	Låsbar behandling
Klarälvsgården	Visten	7	Låsbar behandling
Sundbo	Lillaspen	3	Sluten mottagning
	Aspen	6	Sluten mottagning
	Wengen	6	Sluten behandling
	Persbo	7	Öppen behandling
	Räddningstjänsten i Surahammar	4	Öppen behandling/utslussning
Bärby	Tunet	7	Sluten mottagning
	Garanten	2	Låsbar behandling/förövare av sexuella övergrepp
	Bågen	6	Öppen behandling
Fagared	Backen	7	Sluten mottagning
	Ekliden	7	Låsbar behandling
	Ekliden	2	Öppen behandling
Råby	Åsbogården	8	6 sluten behandling/ 2 platser öppen behandling
<i>Totalt</i>		78	

Kvalitet inom sluten ungdomsvård

SiS har definierat vad som är kvalitet inom sluten ungdomsvård. Kvalitetsmålen/variablerna utgör en minsta godtagbara kvalitet och kommer att följas upp under året.

Mål för sluten ungdomsvård

- att med hjälp av behandlande insatser bidra till att minska risken för återfall i kriminalitet,
- att verkställigheten sker under betryggande former för den enskilde och för samhället.

För att nå målet måste verksamheten inom sluten ungdomsvård bedrivas med god kvalitet.

Med god kvalitet inom sluten ungdomsvård menar vi:

- att vården utformas med utgångspunkt från den unges problem, behov och resurser
- att behandlingsplan upprättas i enlighet med SiS riktlinjer
- att behandlingsplanen upprättas tillsammans med socialtjänsten
- att den unge deltar i programverksamhet riktad mot kriminaliteten
- att den unge deltar i prosociala aktiviteter tillsammans med andra ungdomar
- att föräldrarna görs informerade och involverade, minst enligt definition kategori 1
- att den unge får en god omvårdnad (att den enskilde känner sig trygg, känner att han/hon blir lyssnad på, har möjlighet till eftertanke, får en god fysisk miljö m.m.)
- att den unge får undervisning under vårdtiden i enlighet med SiS skolplan
- att den unge utan oplanerade avbrott vistas på institutionen
- att det genomförs en utslussning i samarbete med socialtjänst och nätverk
- att det finns en plan avseende bostad, sysselsättning och eventuella fortsatta insatser för den unge vid frigivningen
- att vården genomförs enligt upprättad behandlingsplan.

Utveckling inom sluten ungdomsvård

Behandlingsplanering

En behandlingsplan skall upprättas för samtliga ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård oavsett strafftidens längd. Förutom att behandlingsplanen skall ange vad behandlingen innehåller och syftar till skall överflyttningar mellan avdelningar och institutioner förberedas noga och vara en del av en tydlig planering. Ungdomar med korta strafftider skall om möjligt inte placeras på behandlingsavdelningar där ungdomar med långa strafftider vårdas. Vistelse i öppnare former och permissioner skall också vara en del av en långsiktig plan där friheten successivt ökar. SiS skall i varje ärende sträva efter att upprätta behandlingsplanen tillsammans med socialtjänsten. Den unge och i möjligaste mån även familjen, skall vara delaktig i behandlingsplaneringen.

Utbildningsinsatser i behandlingsplanering och dokumentation kommer att genomföras under året.

Utslussning och planering för tiden efter frigivning

Uppföljningen av sluten ungdomsvård pekar på att samarbetet med socialtjänsten i vissa fall inte fungerar tillfredsställande för dömda ungdomar. Det innebär i förlängningen att insatser inte planeras för tiden efter frigivningen trots att många ungdomar har allvarliga problem på många områden. I vissa fall är det nödvändigt med fortsatt vård enligt LVU och i andra fall kanske frivilliga insatser behöver sättas in. Den tid den unge vårdas på institutionen måste användas till att motivera honom/henne till förändring och fortsatt stöd och hjälp.

En strävan efter ett gott samarbete med socialtjänsten inför utslussningen och tiden efter frigivningen skall fortsätta och intensifieras. Verksamheten vid utslussningsprojektet Falkgatan i Göteborg skall följas upp och kunskap från projektet skall överföras till andra institutioner.

Utveckling av behandlingen

Behandlingsverksamheten inom sluten ungdomsvård behöver utvecklas med utgångspunkt från forskningsresultat. Samtliga dömda ungdomar skall kunna erbjudas skolundervisning.

Särskilt för ungdomar med längre strafftider behöver den teoretiska skolundervisningen utökas ytterligare. En kartläggning av skolverksamheten vid LSU-institutionerna har påbörjats.

Arbetet med att utveckla och implementera program för korttidsbehandling skall fortsätta. De program som är aktuella är Gunnar Bergströms Vägvalet och ett korttidsprogram mot kriminellt beteende som hämtats från ett ungdomsfängelse, Thorn Cross, i England.

Konferenserna med avdelningsföreståndare som är berörda av sluten ungdomsvård skall fortsätta även år 2005. Arbetsgruppen för sluten ungdomsvård deltar i planeringen av seminarier, som framförallt skall stimulera till utveckling inom behandlingsområdet, utslussning och planering inför frigivningen. Vid seminarierna skall också avdelningsföreståndarna ges löpande information om gällande lagstiftning.

Gemensam praxis

Reglerna under verkställigheten av sluten ungdomsvård bör inte skilja sig alltför mycket mellan de olika institutionerna. Det måste finnas en gemensam praxis för vård i öppnare former, vistelse utanför ungdomshemmet m.m. Besluten om vård i öppnare former och vistelser utanför ungdomshemmen ligger huvudsakligen på huvudkontoret för att garantera en enhetlighet i besluten i dessa frågor.

Säkerhetsaspekterna i sluten ungdomsvård

En övergripande målsättning är att nedbringa antalet avvikningar. Personalen vid avdelningar med LSU-platser skall få fortlöpande utbildning/vidareutbildning i säkerhetsfrågor. Placeringschefen ansvarar för detta. Råd och anvisningar för säkerheten kommer att tas fram under 2005 och lokalt anpassade riktlinjer angående säkerheten skall baseras på myndighetens råd och anvisningar.

Vistelser utanför institutionen skall vara relaterade till behandlingsplanen, vara motiverade av behandlingsskäl och ha ett klart uttalat syfte. En bedömning skall alltid göras kring risksituationer innan vistelse utanför institutionen beviljas. Vid permissioner tillsammans med personal skall bevakningen vara betryggande. Innan den dömde får permission på egen hand skall vistelseadressen kontrolleras.

Vikarier eller oerfaren personal måste få del av ordentliga genomgångar av säkerhetsrutinerna vid institutionen/avdelningen.

Vården av flickor

Det finns flera läsbara akut- och utredningsavdelningar och behandlingsavdelningar för LVU-placerade flickor där behandlingssinnehållet, säkerheten och slutenheten bedöms som god. Det finns ingen anledning att destinerade platser för det fåtal flickor som dömts till sluten ungdomsvård. Flickorna kommer även fortsättningsvis att placeras på avdelningar som är särskilt avsedda för flickor.

Skolan inom ungdomsvården

Mål

- att alla ungdomar som vårdas vid de särskilda ungdomshemmen skall få den utbildning de behöver,
- att skolverksamheten ingår i den vårdplanering som sker i samarbete med socialtjänsten,
- att eleven och om möjligt vårdnadshavaren görs delaktig i upprättande och utvärdering av elevens åtgärdsprogram,
- att alla elever skall erhålla betyg, intyg eller omdöme,
- att öka andelen formellt behöriga lärare inom SiS,
- att i socialtjänsten öka andelen positiva svar.

En ändamålsenlig undervisning och en väl fungerande vård och behandling utgör tillsammans grundförutsättningar för att främja elevernas utveckling till harmoniska och ansvarskännande individer. SiS har ansvar för alla inskrivna elevers utbildning oavsett ålder, problematik eller placeringsform.

Skolan skall göra det möjligt för eleverna att utveckla sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och ge en grund för fortsatt utbildning. Samtliga ungdomshem har idag upprättat lokala arbetsplaner. Det är angeläget att hålla en levande värdegrundsdiskussion med deltagande av både ungdomar och personal.

En skolplan för SiS skola finns, liksom råd och riktlinjer.

Under året skall en nationell skolkonferens genomföras. Riktade fortbildningsinsatser för de pedagogiska ledarna skall fortsätta med inriktning mot pedagogisk ledarutbildning.

Kvalitetsarbetet i skolan skall utvecklas mot bakgrund av tidigare utförda insatser. Samarbetet med skolmyndigheterna syftar till att förbättra verksamheten. Ett pedagogiskt råd skall bildas där frågor som rör SiS skola kan dryftas.

Uppföljningen av skolverksamheten är en prioriterad fråga. Mätbara uppföljningsinstrument skall utarbetas och användas såväl lokalt som på myndighetsnivå.

Hälso- och sjukvården inom ungdomsvården

Mål

- att ungdomar med allvarliga psykiska problem skall kunna erbjudas plats på avdelningar där personalen har särskild kompetens,
- att tillsammans med Sveriges kommuner och landsting slutföra det projekt som skall leda till bättre strukturer för samarbetet,
- att nya avtal om läkarresurser i första hand upprättas med landstingen/regionerna.

Såväl forskning som ADAD-intervjuer visar att en stor andel av ungdomarna inom SiS har psykiska besvär. Samtliga ungdomshem har konsulterande läkare.

I mars 2003 startade samarbetsprojektet med målet att skapa fungerade samverkan mellan SiS, socialtjänsten och landstinget kring ungdomar med social och psykiatrisk problematik. Projektet som är samfinansierat av Sveriges kommuner och landsting (tidigare Svenska kommunförbundet samt Landstingsförbundet) kommer att slutföras under hösten och en slutrapport skall skrivas.

Målsättningen med utvecklingsprojektet är bl.a. att studera:

- vilken nytta målgruppens ungdomar kan ha av att en förbättrad systematik i samverkan mellan kommun/landsting/region och SiS utvecklas. Vad är bärande? Vad är lärande?
- vilket behov av stöd och hjälp som handläggaren i kommunen behöver av andra vårdgivare vid utredning, eventuell placering, utformning av vårdinnehåll, insatser för återanpassning etc. av de aktuella ungdomarna,
- vilka reella hinder mellan kommuner, landsting/regioner och SiS som försvårar samverkan med ungdomarna och deras familjer? Vilka strategier kan bidra till en lösning?

Under året slutförs projektet och det inom projektet pågående arbetet med att försöka få till stånd avtal mellan ungdomshem och den lokala barn- och ungdomspsykiatrin. Det gemensamma projektet upphör i september, men projektledaren kommer att arbeta hos SiS med samarbetsfrågorna året ut.

Projektet har väckt en del frågeställningar om konsultläkarnas roll och ansvar vid ungdomshemmen. Under året planeras en konferens för att fokusera på dessa frågor, men också på frågor som rör samarbetet med den lokala barn- och ungdomspsykiatrin.

Kvalitetsutveckling

Kvalitetsprojektet

SiS skall under året genomföra ett projekt som syftar till att utveckla verksamheten och dess kvalitet. Chefer och medarbetare på såväl institutionerna som huvudkontoret skall utbildas i centrala kvalitetsbegrepp, vad dessa betyder inom SiS verksamhet och vad som krävs för att uppnå en hög och jämn kvalitet. Utbildningen kommer att lägga särskild vikt vid frågor som rör bemötande, värderingar och andra aspekter på förhållningssätt till klienter, socialtjänst och andra intressenter. Den initiala utbildningen, som äger rum i början av året, omfattar ledningspersonalen vid institutionerna samt ett antal medarbetare vid HK och omfattar tre dagar. All personal hos SiS kommer att beröras av kvalitetssatsningen.

De tjänster SiS erbjuder i form av vård och behandling skall beskrivas så att både chefer och medarbetare vid institutionerna, klienterna och socialtjänsten får en tydlig bild av vad som erbjuds. Detta bildar sedan utgångspunkten för information och kommunikation och bidrar till att skapa realistiska förväntningar på SiS. Beskrivningen av de olika tjänsterna sker i tjänstekoncept och svarar på frågan om *vad* som kan erbjudas för att tillgodose klienternas behov och det som utlovats. Därefter tas tjänstekartor fram. Tjänstekartorna är en metod som används för att beskriva vilka tjänster SiS tillhandahåller. Delprocesserna preciseras sedan i form av checklistor eller rutinbeskrivningar. Tjänstekoncepten och tjänstekartorna förbättrar dels möjligheten att tydliggöra och beskriva verksamhetsinnehållet och dels verksamhetsuppföljningen.

Nästa del av projektet syftar till att kvalitetssäkra SiS tjänster och organisation. I denna fas är fokus på organisationens resurser, struktur och kultur. Tjänsteprocessen måste få stöd av och vara möjlig att genomföra inom ramen för organisationen och dess resurser.

Ett system för klagomålshantering skall också tas fram och börja användas under året. Klienters, anhörigas, socialtjänstens och andras klagomål skall bemötas och systematiseras för att därefter användas i utvecklingen av SiS-kvalitet. Klagomålen skall systematiseras och analyseras och skall, liksom annan uppföljning av verksamheten, ligga till grund för planeringen.

En extern konsult, professor Bo Edvardsson, kommer att driva projektet.

Kvalitetsprojektet kommer också att påverka SiS verksamhetsplanering och förbättra kopplingen mellan de mål som myndigheten får i regleringsbrevet, SiS övergripande verksamhetsplan samt institutionernas verksamhetsplaner.

Verksamhetsplanen för år 2005 kommer att följas upp. Institutionerna skall i verksamhetsberättelser beskriva hur de arbetat för att uppnå målen i den egna verksamhetsplanen och redovisa måluppfyllelsen. Huvudkontoret samlar verksamhetsberättelserna och formulerar nya övergripande mål för nästa verksamhetsår mot bakgrund av uppföljningen. Målen anges i anvisningarna för institutionernas verksamhetsplaner. Det är dessa mål, som institutionen bryter ner till mål på institutions- respektive avdelningsnivå. Institutionen redovisar sina mål i sin verksamhetsplan och redovisar även arbetssättet, dvs hur arbetet ska gå till för att nå målen. Institutionen skall också redovisa hur uppföljningen skall gå till.

Under sommaren har SiS ledning dialog med departementet om SiS verksamhet och planering. Under början av hösten kommer ett utkast till regleringsbrev, som huvudkontoret bryter ner och kontrollerar så att inget glömts bort i de mål som institutionerna fått del av i anvisningarna för verksamhetsplanen.

Det skall således finnas en klar koppling mellan regleringsbrevet, de mål huvudkontoret anger och de mål institutionerna har för sin verksamhet. Genom en konsekvent uppföljning ser vi om vi når våra mål, om det är ett bra arbetssätt vi valt. Resultat från uppföljningen ligger till grund för korrigerande av verksamheten.

SiS-kvalitet

SiS har tagit fram några centrala kvalitetsmått för missbrukarvården, ungdomsvården respektive sluten ungdomsvård (redovisas under respektive verksamhetsgren). Kvalitetsmått utgör den basala nivån för SiS-kvaliteten och kommer att följas upp via KIA, ADAD/DOK och enkäter.

Rättssäkerhet

Huvudkontoret ansvarar för övergripande rättssäkerhetsfrågor där målen är att säkerställa att all verksamhet vid myndigheten sker i enlighet med gällande lagstiftning och att all behandling avseende klienter och personal sker på ett rättssäkert sätt.

Huvudkontoret ansvarar för råd och riktlinjer som stöd för en rättssäker vård. En informationsfolder om sluten ungdomsvård har tagits fram och skall lämnas till samtliga ungdomar som tagits in för att verkställa en dom. Informationsfoldern fokuserar bl.a. på klientens rätt till kontakt med omvärlden och att överklaga beslut. Liknande informationsmaterial skall tas fram för LVM-vården samt ungdomsvården i övrigt.

Tillsynsbesök skall genomföras vid hälften av institutionerna under året. Tillsynsstaben skall bl.a. kontrollera att klientens rättssäkerhet beaktas. Tillsynsstabens uppgift är också att utreda och ta ställning till alla klagomål i klientrelaterade ärenden.

SiS etik

Vård och behandling vid SiS institutioner skall utgå från lagstiftningen, FN:s deklaration om mänskliga rättigheter samt FN-konventionen om barnets rätt.

Samtliga anställda skall ha kännedom om SiS etiska regler och arbeta utifrån dessa. Alla nyanställda skall få ett eget exemplar av *SiS etik*. En översyn av SiS etiska regler kommer att göras under året.

SiS grundutbildning innehåller ett avsnitt beträffande *Barnkonventionen*. Även etik och särskilt *SiS etik* ingår som ett obligatorium i utbildningen.

De etiska frågorna kommer att aktualiseras inom kvalitetsprojektet där bemötandefrågor kommer att vara ett viktigt inslag.

Ett etikseminarium kommer att anordnas under året.

Forskning, utveckling och utbildning

FoU-staben skall genom stöd av forskning, utbildning och utveckling främja verksamhetsutveckling. En viktig uppgift är att tydliggöra de vetenskapliga rön som har betydelse för SiS behandlingsverksamhet och att stödja implementering av sådana metoder.

FoU-staben har fyra huvuduppgifter:

- Bevakning av kunskapsläget – kunskapsspridning
- Metodutveckling och utbildning
- Stöd till forskning
- Vetenskaplig uppföljning och utvärdering

Till stöd för FoU-stabens arbete finns tre rådgivande organ; ett vetenskapligt råd, ett behandlingsråd samt ett partsammansatt utbildningsråd.

Implementering av metoder med vetenskapligt stöd

Under år 2005 beräknas två till tre rapporter publiceras i forskningsserien och tre till fyra i serien SiS följer upp och utvecklar. Forskningsinformation skall spridas genom föreläsningar, seminarier och konferenser.

Tre seminarier med olika teman kommer att genomföras under hösten; implementering av nya metoder, interventionsprogram med inriktning mot ungdomars missbruk samt riskbedömning och hantering av utagerande personer inom LVM-vården.

Forskningscirkel kommer att bildas med syftet att beskriva, dokumentera och följa upp den lokala verksamheten.

En förutsättning för att forskning skall omsättas i praktisk tillämpning är tillgång till både vetenskaplig kompetens och behandlingskompetens. På sikt skall varje institution ha dessa förutsättningar så att behandlingskompetens och vetenskaplighet går hand i hand. FoU-stabens bidrag för att nå detta mål är insatser i form av spridning av forskning, medverkan i utvecklingsverksamhet samt utbildningsinsatser. För att lyckas måste självklart många faktorer beaktas, såsom frågan om kompetensförsörjning och rekryteringspolitiska möjligheter.

Utbildningsinsatser för införande av nya metoder går i flera fall in i nästa fas med möjlighet att via fördjupade utbildningsinsatser åstadkomma spridning av förvaltning och vidmakthållande av metoderna. Det gäller bla ART (Aggression Replacement Training) och MI (Motiverande intervjuteknik).

Institutionsprojektet

FoU-stabens samarbete fortsätter med IMS (Institutet för metodutveckling i socialt arbete) och norska Barn- och familjdepartementet avseende Institutionsprojektet. Projektet som byggs på Tore Andreassens kunskapsöversikt om institutionsbehandling av ungdomar, går under året in i nästa fas, att implementera modellen vid två behandlingsavdelningar, avdelning varav den ena är avdelning Lidgård på Margretelund. Vilken den andra avdelningen skall vara är ännu inte klart.

Utvecklingsprojekt

Utvecklingsarbete inom SiS sker i stor utsträckning genom projektstöd. Årligen pågår ett 20-tal utvecklingsprojekt och ett 30-tal utbildningsprojekt. Erfarenheterna visar på behov av stöd såväl inför planering som under pågående projektverksamhet. De under år 2004 av FoU-staben genomförda projektseminarierna med kunskapsbildning och erfarenhetsutbyte fick ett bra gensvar. FoU-staben avser därför införa dessa seminarier som en reguljärt återkommande insats.

FoU-staben vill även stödja regionala initiativ, gärna i samverkan med forskare. Ett angeläget utvecklingsområde är dokumentation av erfarenhetsbaserad behandling.

Uppföljning genom ADAD, DOK och registerdata

ADAD och DOK är viktiga redskap för utredning och behandlingsplanering. Flera institutioner använder informationen på ett systematiskt sätt som underlättar och höjer kvaliteten på arbetet.

ADAD och DOK ger också underlag för att beskriva klienterna på nationell och lokal nivå. För att sådana beskrivningar skall ha ett värde är det viktigt att merparten av klienterna blir intervjuade. Intervjuer vid utskrivning och uppföljning behövs för att vi skall få kunskap om hur det går för klienterna. Det är viktigt att alla institutionens klienter ingår, för om bortfallet är för stort kan man inte dra några slutsatser av resultaten. Uppföljningsintervjuer kommer att genomföras på ett urval institutioner och klienter. Resultat från ADAD och DOK utskrivningsintervjuer används också i SiS centrala uppföljning.

En studie pågår där ungdomars och vuxna klienter kommer att följas efter utskrivningen med hjälp av registerdata.

Utbildning

Det sedan flera år pågående arbetet med att implementera kunskapsbaserade behandlingsmetoder har givit resultat. Allt fler institutioner använder kunskapsbaserade program i behandlingen. Det gäller bl.a. ART (Aggression Replacement Training) och andra KBT-program, teckenekonomi, MI (Motiverande intervju), Återfallsprevention och andra interventioner riktade mot missbruk. Detta arbete är prioriterat och skall även utvecklas med avseende på fördjupningsutbildningar med inriktning mot programansvar samt utbildning av utbildare.

SiS årliga satsningar på grundutbildning av behandlingspersonal beräknas upphöra under år 2005. Det finns inte längre något behov för SiS att anordna egna uppdragsutbildningar. Det finns idag andra möjligheter än för tio år sedan att via det reguljära utbildningssamhället er-hålla relevanta grundutbildningar. Högskolans utbud av såväl program som fristående kurser som erbjuds på halvfart och distans har avsevärt ökat.

Strategiskt viktigt för SiS är att rekrytera och behålla grundutbildad personal. Särskilda utbildningssatsningar krävs i fråga om interventioner mot missbruk och antisocialitet. Likaså är det angeläget att stödja olika specialistutbildningar och magisterutbildningar.

Under året skall SiS ta fram principer för en kompetensförsörjningsplan, som behandlar frågan om hur SiS i framtiden skall ha tillgång till personal med rätt kompetens och utbildning, på kort och lång sikt.

Särskilda centralt arrangerade utbildningsinsatningar under år 2005:

- grundutbildning för behandlingsassistenter
- utbildning i behandlingsplanering och dokumentation kopplat till KIA
- utbildning i beroendelära och drogkunskap
- MI – fortsatta och differentierade utbildningsinsatser
- ART-utbildning med utveckling genom fler utbildare
- riktad utbildning till avdelningsföreståndare och pedagogiska ledare
- fortbildning/seminarier för sjuksköterskor, lärare, psykologer
- Återfallsprevention
- psykiatrisk översikt kurs
- särskilda utbildningsinsatser inom ramen för Vårdkedjeprojektet
- chefsaspirantprogrammet för 16 deltagare fortsätter och fullföljs under året.

Utvecklings- och utbildningsprojekt

Särskilda projektmedel kan utgå till utbildnings- och utvecklingsprojekt. För år 2005 har följande områden prioriterats.

- Implementering av nya metoder
- Organisation och samverkan
- Uppföljning och utvärdering av resultat av institutionsvården.

Arbetsgrupper i vård och behandling

Arbetsgrupperna, som ersätter de tidigare nätverken, leds av en institutionschef enligt direktiv från och i samverkan med huvudkontoret. Syftet med arbetsgrupperna är att utveckla vården och behandlingen inom de tre verksamhetsgrenarna.²

Representanter från enheten för vård och behandling och FoU-staben skall ingå i arbetsgrupperna. Samtliga institutioner skall vara representerade i någon arbetsgrupp. Uppdragen är tidsbegränsade, skall stämmas av med planeringsavdelningen var sjätte månad och redovisas skriftligt vid årets slut.

Deltagande i arbetsgrupperna får inte leda till att åtgärder vidtas som inte är inskrivna i den egna verksamhetsplanen. Arbetsgrupperna skall däremot bidra till verksamhetsplaneringen för nästa år inom det egna ansvarsområdet.

Arbetsgrupper

- Vården av psykiskt störda missbrukare inom LVM-vården
- Utveckling av 27 §-verksamheten

---

² En *arbetsgrupp* har ett tidsbestämt uppdrag som skall resultera i en skriven produkt, en konferens eller liknande. En *referensgrupp* är ett rådgivande organ som tillsätts i särskilda frågor under en begränsad tidsperiod. Referensgrupper kan ibland benämnas *råd* och är då utnämnt tillsvidare som rådgivande organ i ett bredare sammanhang, t ex SiS råd i utbildningsfrågor.

- Vården av kvinnor och flickor
- Utveckling av utredningsverksamheten inom ungdomsvården
- Utveckling av akutverksamheten inom ungdomsvården
- Vården av ungdomar med missbruksproblem
- Vården av ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder
- Utveckling av sluten ungdomsvård

Skriftliga uppdrag från planeringsdirektören till arbetsgrupperna kommer i januari 2005. Arbetsgrupperna skall löpande informera om sin verksamhet via SiS intranät och Intern-info.

Uppföljning

Med verksamhetsuppföljning menas redovisning av den verksamhet som SiS bedriver vid LVM-hemmen och de särskilda ungdomshemmen, dvs. de tre verksamhetsgrenarna missbrukarvården, ungdomsvården samt sluten ungdomsvård. Verksamhetsuppföljningen syftar till att mäta och beskriva kärnverksamheten, dvs. vården och behandlingen (inkl. skola och hälso- och sjukvård) vid SiS institutioner.

Uppföljningen av vården och behandlingen skall svara mot de mål som anges i myndighetens regleringsbrev och i verksamhetsplanen.

Vad är god kvalitet inom vården och behandlingen? En effektiv verksamhetsuppföljning skall kunna visa vilka insatser klienterna erhållit under vårdtiden. I behandlingsplaneringen för den enskilde klienten skall de planerade insatsernas mål och omfattning beskrivas och journalanteckningarna skall vara relaterade till detta. Journalföringen skall vara sådan att man vid klientens utskrivning kan relatera de uppnådda resultaten till uppsatta mål i behandlingsplanen. Detta ger en möjlighet att mäta måluppfyllelsen i den enskilde klientens behandling. En utgångspunkt skall vara att huvuddelen av det material som skall bearbetas i verksamhetsuppföljningen kan hämtas från KIA och att enkäter därmed görs överflödiga. Detta kräver att KIA i vissa fall justeras och utvecklas.

Under året kommer kvalitetsmålen att följas upp och redovisas centralt för en tremånadersperiod. Socialtjänstenkäterna för missbrukarvården och ungdomsvården kommer att redovisas centralt för samma tidsperiod, liksom uppgifter från ADAD och DOK utskrivningsintervjuer. Uppföljningen av sluten ungdomsvård kommer liksom föregående år att omfatta samtliga ungdomar som skrivs ut under perioden maj–oktober 2005.

Efter årets slut skall samtliga institutioner avlämna en verksamhetsberättelse. I denna skall institutionerna redovisa hur de arbetat (arbetssättet) för att uppnå målen respektive måluppfyllelsen i förhållande till den egna verksamhetsplanen.

Tillsyn

Tillsynsstabens uppgift är att:

- utöva tillsyn och kontroll av institutionerna
- hantera klagomål avseende klientrelaterad verksamhet vid institutionerna
- hantera anmälningar enligt lex Maria.

I tillsynen av institutionerna ingår kontroll av att verksamheten bedrivs lagenligt och rättssäkert för klienterna. Tillsynen omfattar kontroll av att institutionerna följer av myndighetens tagna beslut och direktiv. I tillsynen ingår också en granskning av att institutionens verksamhet svarar mot institutionens uppdrag och att den följer de regler och riktlinjer som gäller arbetsmiljön.

I tillsynsarbetet ingår att ta emot och bedöma klagomål som rör den klientrelaterade verksamheten vid institutionerna. Varje klagomål utreds och beslut fattas om den vidare hanteringen som bl.a. kan innebära att överlämna handläggningen till annan enhet inom myndigheten. Vidare ingår att ta emot och bedöma ärenden enligt lex Maria.

Tillsynen görs vid planerade tillsynsbesök eller på förekommen anledning efter inkomna klagomål, incidentrapporter, uppgifter i media etc. Utgångspunkten för tillsynen är lagstiftning, myndighetens instruktion, verksamhetsplan och SiS riktlinjer och anvisningar inom olika områden. Varje tillsynsbesök redovisas i en särskild rapport som distribueras till samtliga institutioner, fackliga företrädare och enheter på huvudkontoret. Årligen upprättas en sammanfattande rapport över tillsynsverksamheten. Som ett resultat av tillsynen kan myndighetsledningen ge särskilda uppdrag till respektive institution antingen direkt eller i kommande verksamhetsplan.

Skolverket och Socialstyrelsen har ansvaret för tillsyn av skolverksamheten respektive hälso- och sjukvårdsverksamheten också inom SiS. Tillsynsstabens tillsynsansvar omfattar dock även dessa områden.

Under året skall tillsynsbesök genomföras vid 24 institutioner i enlighet med en av generaldirektören fastställd plan.

Chefsjuristen kommer att bli chef också över tillsynsstaben fr.o.m. den 1 mars 2005.

Personal

Jämställdhet

Myndighetens jämställdhetsplan och handlingsplan för jämställda löner för år 2004 kommer att följas upp och revideras. Förutsättningarna att göra en korrekt lönekartläggning har avsevärt förbättrats i och med BESTA-klassificeringen³ och befattningskonverteringen, som kommer att slutföras i början av året.

Även på institutionsnivå skall jämställdhetsplanen följas upp och revideras. SiS kommer under året att revidera sin lönepolicy.

Etnisk mångfald

Den partssammansatta arbetsgruppen fortsätter sitt arbete med att se över gällande mångfaldsplan och att utarbeta förslag till ny plan. Förslaget skall vara klart så att beslut om ny mångfaldsplan kan fattas under första delen av år 2005 varefter insatser för att informera och sprida kunskap om planen samt arbetet med att genomföra planen tar vid.

EQUAL-projektet FAIR

SiS kommer att tillsammans med bl.a. ett antal andra statliga myndigheter ingå i ett partnerskap som ansökt och erhållit medel för ett EQUAL-projekt. Projektet är treårigt och syftar till att utveckla en strukturerad och icke diskriminerande rekryteringsmodell som fokuserar på kompetens och är baserad på studier av best practices i Europeiska Unionen.

Bisysslor

Under verksamhetsåret skall samtliga anställdas bisysslor kartläggas. En policy kring bisysslor kommer att tas fram och information och särskilda riktlinjer kommer att skickas till institutionerna. Personalen skall informeras och erhålla en särskild blankett där förekommande bisysslor skall anges. Förekommande förtroendeskadliga och konkurrerande bisysslor hantearas av huvudkontoret och arbetshindrande bisysslor av institutionerna.

---

³ BESTA – befattningsgruppering för statistik

Arbetsmiljö och säkerhet

Arbetsmiljö

Mål

- att våra medarbetare har bästa möjliga arbetsmiljö för att förebygga ohälsa och olycksfall och för att säkerställa att klienterna får vård och behandling av god kvalitet,
- att alla medarbetare tar sitt ansvar för att verka för ett positivt arbetsklimat och för att våra arbetsplatser är trygga och säkra,
- att alla medarbetare känner glädje och stolthet över sitt arbete.

Sjukfrånvaro och hälsobokslut

De insatser som påbörjades år 2004 för att minska sjukfrånvaron fortsätter. Under året arrangerades åtta utbildningsomgångar om rehabilitering och efter en nionde och avslutande utbildning våren 2005 skall företrädare från samliga institutioner ha fått utbildning. Syftet med utbildningsinsatserna är dels att säkerställa att kompetens avseende rehabilitering finns på alla arbetsplatser och dels att fånga upp idéer och förslag på hur sjukfrånvaron kan minskas.

”Satsa friskt-projektet”, instruktörsutbildning i bemötande vid våld och hot, fortsätter som ett led i arbetet för att minska sjukfrånvaron.

Arbetet med att kartlägga sjukfrånvaron och att utarbeta en lämplig modell för att göra hälsobokslut fortsätter.

Våld och hot

”Satsa friskt-projektets” utbildning avslutas under våren med en återsamling för den femte utbildade gruppen av instruktörer. Ett kompendium samt ett bildspel som sammanfattar utbildningen kommer att utarbetas och distribueras till alla institutioner. Regionala nätverk skall bildas med särskilda samordnare i varje region. Årliga fortbildningsträffar som syftar till att utveckla och hålla säkerhetsarbetet levande skall genomföras.

Arbetet med att vidareutveckla incidentrapporteringen fortsätter. Samordning med övrig riskhantering skall ske och målet är att direktregistrering skall göras på institutionerna.

Medarbetarenkäten

Åtgärdsplaner på olika nivåer (myndighets- och institutionsnivå, på huvudkontoret och på avdelningsnivå) skall följas upp och efterlevas. När det gäller utvecklingssamtal är målet att minst 90 procent av medarbetarna skall ha årliga utvecklingssamtal vid nästa mätning 2006.

Arbetsmiljöinsatser för huvudskyddsombud

Regionala träffar för huvudskyddsombuden i respektive region skall anordnas under våren.

Övrigt

Beläggningsnivån på institutionen skall regelbundet tas upp i det samverkansforum som hanterar arbetsmiljö- och/eller verksamhetsfrågor vid institutionen.

Ledningssystem för säkerhet och miljö

Samhällsutvecklingen och den tekniska utvecklingen ställer krav på ett samordnat säkerhetsarbete för att skydda människor, byggnader, teknisk utrustning och information mot skada vid oönskade händelser. Under år 2004 slutfördes utredningen om riskanalys och övrigt säkerhetsarbete. I utredningen medverkade sju institutioner. Enligt förslag kommer riskanalys att genomföras vid SiS samtliga institutioner som ett led i ett systematiskt säkerhetsarbete vid myndigheten.

En myndighetsmall för brandskyddsarbete och brandskyddsdocumentation kommer att utformas i samarbete med fastighetsägaren.

Arbetet med säkerhet, miljö och arbetsmiljö skall samordnas så att dubbelarbete undviks och så att verksamheten upplever att frågorna hanteras som en helhet.

Särskilda satsningar inom information

Under år 2005 skall det strategiska informationsarbetet stärkas inom myndighetens alla nivåer. Primära målgrupper för informationsarbetet är politiker och tjänstemän inom den kommunala socialtjänsten samt alla medarbetare inom SiS.

Verksamheten inom SiS skall präglas av öppenhet och transparens. Samverkan med socialtjänsten och andra aktörer är nödvändig för att vården och behandlingen skall ge resultat. Informationsverksamheten skall bidra till att myndigheten uppnår de mål som ställts upp för verksamheten, samt underlätta samverkan med andra aktörer. Informationsverksamheten skall bidra till en realistisk uppfattning i omvärlden om SiS uppdrag och möjligheter.

Under 2005 inriktas informationsarbetet på att framhålla SiS som en kunskapsorganisation som utför ett professionellt arbete med en mycket tung målgrupp. I informationssammanhang, liksom i dialogen med socialtjänsten, är frågan om samverkan på olika nivåer och i olika sammanhang en viktig punkt.

SiStone ges ut med sex nummer under året. Antalet prenumeranter skall fortsätta att öka. Tidningen skall stärka sin roll som facktidning inom det sociala området med tyngdpunkt på institutionsvård.

Arbetet med att presentera nyheter inom SiS verksamhetsområden på webbplatsen fortsätter för att locka fler besökare. Arbetet med att skapa egna sidor för alla institutioner fortsätter i samverkan mellan HK och institutionerna.

Interninfo ges ut var fjortonde dag. Faktablad om olika verksamheter inom SiS produceras fortlöpande. Ett särskilt informationsblad riktat till socialtjänsten ges ut.

Särskilda informationsinsatser kommer att behövas med anledning av det ekonomiska stödet som skall utgå till kommunernas 27 §-placeringar i de fall en långsiktig plan för vården har arbetats fram av LVM-hemmet tillsammans med socialtjänsten och den enskilde.

Arbetet med att stärka dialogen med politiker och ledande tjänstemän inom socialtjänsten fortsätter och möten är inplanerade i olika delar av landet, bl.a. i Stockholms stad och kranskommuner, Göteborg, Malmö, Helsingborg och Umeå. Vid dessa möten deltar socialtjänsten från flera kommuner respektive kommundelar.

Under året produceras en annonsbilaga till tidningen Dagens samhälle i syfte att väcka intresse för, och informera kommunpolitiker och tjänstemän om SiS verksamhet.

IT-plattformen och IT-utveckling

Treårsplanen för IS/IT-utveckling

Årets plan är i stort en framskrivning av påbörjat och tidigare beslutat förnyelsearbete. Planen fortsätter att präglas av den speciella situation som SiS har med den stora geografiska spridningen av institutioner och kravet på hög säkerhet. Myndigheten använder IT allt mer i sin verksamhet vilket kan avläsas i ett ökande behov av bandbredd för överföring av information i allt fler system samt allt större användning av Internet och e-post. Utbyggnadstakten av SiS kommunikationsnät utgör en begränsning för övrig IT-utveckling.

De tekniska, personella och ekonomiska begränsningarna ligger till grund för planens utformning. Föregående års satsningar på att modernisera den tekniska plattformen genom byte av operativsystem och modernisering av applikationssystem har genomförts och under första halvåret 2005 slutförs införandet på institutionerna. Justeringar väntas pågå in på hösten. Ett par nya applikationer är beslutade och upphandling och införande startar under planeringsperioden.

IT-planen för 2005

IT-plattformen

SiS tekniska plattform underhålls kontinuerligt för att undvika för stora kostnadspåfrestningar för myndigheten.

Projekt som påbörjades under 2004 och fortsätter under år 2005

- myndighetens plattform skall lyftas från NT4 till Win2003
- IT-säkerheten skall förbättras för att motverka externa och interna intrång
- säkerhetslösning för SPAM (skräppost genom SiS e-post-system) skall slutföras
- en lösning skall utvecklas för arbete i KIA på "hemma-institution" från valfri institution/HK för institutionschef
- kommunikationen för våra utbrutna enheter skall förbättras.

Nya projekt som kommer att påbörjas under år 2005

- ny fas av uppgraderingar av kommunikationen till institutioner startar
- standardkoncept för skolservrar till institutionerna utvecklas
- höjd säkerhet på SiS bärbara datorer införs genom kryptering av hårddiskar.

Vidareutveckling av befintliga system under 2005

KIA

KIA har anpassats till den nya tekniska miljön. Utbildningsdatabasen är moderniserad och sätts i drift halvårsskiftet 2005. Rutiner för framställning av statistik finns nu dels genom ett särskilda analysprogram tagits i bruk dels har ett s.k. "datalager" skapats. En s.k. portal där institutionerna kan beställa standardrapporter planeras att tas i drift 2005.

Runt KIA-systemet har tidigare sammanställts krav på förbättringar däribland en modernisering av användargränssnittet. En prioritering görs varefter beslut om en förändringsplan fastställs för perioden 2005–2006.

En utredning, om en fullständigt datoriserad klientakt – ”digital akt”, där samtliga handlingar som domar, material från socialtjänsten m.m. finns elektroniskt lagrade, startar 2006.

ADAD / DOK

Systemet utvecklas under 2005 avseende bl.a. inloggning, hantering av diagram, lokal användarprofil och säkerhet.

Personaladministrativa systemet (PA-systemet)

Palasso har nu stöd för administration av personalutveckling samt funktioner för uttag av statistik avseende personal och löner. Integrationen mellan Palasso och Besched fungerar.

Systemet kompletteras under året med en modul för egenrapportering avsedd för HK, som ej använder Besched.

Nya system och utredningar

Patientjournalssystem/hälso- och sjukvårdsjournaler

Under andra halvåret 2004 fastställde SiS krav på IT-stöd för hälso- och sjukvårdsarbetet.

Våren 2005 beräknas upphandlingen ett standardsystem vara slutförd. Systemet tas i drift efter utbildning av läkare och sjuksköterskor hösten 2005.

Ärende- och dokumenthanteringssystem med funktion för diarium

Ett dokumenthanteringssystem är ett komplement till Office-systemet. Det underlättar hantering av dokument, främst återsökning av publicerade dokument t.ex. handböcker, utredningar, protokoll och beslut. Under 2005 sammanställs en kravspecifikation för systemet för avrop från statens ramavtal.

Kunskapsbasen

Ett ”system” för lagring och åtkomst av sammandrag av forskningsdata och rapporter över vård- och behandlingsmetoder planeras att tas i drift i slutet av året. Den s.k. Kunskapsbasen byggs upp av forskningsresultat hämtade via Internet i olika forskningsdatabaser och som lagras som dokumentfiler hos SiS.

Informationen blir tillgänglig via ett enkelt men kraftfullt söksystem. Under våren preciseras kraven på IT-stöd. Funktionerna bör kunna lösas inom ett dokumenthanteringssystem.

Incidentrapportering m.m.

Ett utvecklingsarbete pågår avseende rapportering av incidenter samt socialtjänstenkäten.

Institutionen kommer att rapportera med IT-stöd samt få tillgång till beställningsfunktion för rapporter och egen statistik.

Intranät

I väntan på ett dokumenthanteringssystem utvecklas intranätfunktioner i kostnadsfria programvara. De första intranätfunktionerna beräknas tas i drift efter sommaren 2005. Styrande för införandet blir den tekniska lösningen för spridning av information till institutionernas servrar samt tillgången på kapacitet på datakommunikations-förbindelserna.

Hemsidor för institutionerna

Sedan 2003 har institutionerna erbjudits stöd från informationsenheten med utvecklingen av en egen hemsida i anslutning till myndighetens. De olika sidorna har fått en enhetlig utformning och kan nås med gemensamma sökvägar. Arbetet beräknas fortsätta även 2005.

Andra satsningar

Telefoni

Myndighetens teleavtal bevakas. Moderniseringen av SiS telefonväxlar fortsätter.

Larm och låssystem

Tekniska lösningar för larm studeras för att kunna utforma rekommendationer inom SiS. Motsvarande kommer att göras för låssystem.

Fastighetssystem

Fastighetsägaren erbjuder SiS att använda delar av ett förvaltningssystem kallat Pondus. SiS värderar under 2005 systemets funktion för myndigheten.

Uppdrag till institutionerna avseende platsantal, verksamhetsinriktning och budget

Frösö LVM-hem (302)

Norra regionen

Institutionschef: Ewa Jonsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Frösö LVM-hem skall ha 19 platser. Målgruppen är män med alkohol-, narkotika- eller blandmissbruk. I målgruppen ingår män med svåra psykiska störningar och män som bedöms som våldsbenägna. Kvinnliga missbrukare från närregionen tas emot för avgiftning och överförs sedan till annan behandling. Frösö LVM-hem har en tillnyktrings- och avgiftningsenhet (TNE) med 6 platser som drivs enligt ett avtal med Jämtlands läns landsting och Kommunförbundet i Jämtlands län. Verksamheten är inrymd på intagningsavdelningen.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 80 procent.

Tabell 5 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
30210	Avdelning 3	6	Låsbar	Intagningsavdelning	Kvinnor/ Män	Avgiftning och tillnyktring
30212	Avdelning 2	9	Låsbar	Motivations- och behandlingsavdelning	Män	
30214	Avdelning 1 – flexibel enhet	4	2 låsbara 2 öppna	Motivations- och behandlingsavdelning	Kvinnor/ Män	
	Summa	19	17 låsbara/ 2 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Behandlingsmetodiken vid Frösö LVM-hem skall bygga på relationen mellan behandlare och klient, med individuellt motivationsarbete anpassat till varje klients förutsättningar. Både strukturerade och icke strukturerade samtal baseras på MI. Institutionen skall erbjuda medicinskt kvalitetssäkrade insatser, däribland avgiftning. Institutionen har en heltidsanställd psykiater vilket medger särskilda insatser för personer med s.k. dubbeldiagnos. Utredningar skall genomföras av psykolog. Utredningarna skall även beakta medicinska och sociala aspekter. Målgruppen är heterogen och inte sällan våldsbenägen och institutionen skall därför ha ett högt säkerhetstänkande.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Utveckling av motivationsarbetet på Frösö behandlingshem
205 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Frösö behandlingshem

Kostnadsställe: 302

Finansiering	
Anslag	12 235
Intäkter av vårdavgifter	15 601
Summa finansiering	27 836

Kostnader	
Vårdkostnader	24 366
Lokalkostnader	3 470
Summa kostnader	27 836

Investeringsram **450**

Kostnadsställe: 350

Finansiering	
Anslag	400
Intäkter av vårdavgifter	7 286
Summa finansiering	7 686

Kostnader	
Vårdkostnader	7 286
Lokalkostnader	400
Summa kostnader	7 686

Investeringsram **20**

Renforsens behandlingshem (303)

Norra regionen

Institutionschef: Bengt Olsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Renforsens behandlingshem skall ha 25 platser. Målgruppen är män och kvinnor med alkohol-, läkemedels- eller blandmissbruk. I målgruppen ingår även par.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 80 procent.

Tabell 6 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
30310	Slutna avdelningen	10	Låsbar	Intagningsavdelning	Kvinnor/ Män	Två platser för tillnyktring/avgiftning
30311	Öppna manliga	10	Öppen	Motivations- och behandlingsavdelning	Män	
30312	Öppen kvinnlig avdelning	5	2 låsbara/ 3 öppna	Motivations- och behandlingsavdelning	Kvinnor	
	Summa	25	12 låsbara/ 13 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Renforsens metod och synsätt skall vara lösningsfokuserat och motiverande intervju (MI) och återfallsprevention skall användas i motivations- och behandlingsarbetet. Institutionen skall involvera klientens nätverk i särskilda nätverksmöten. Vissa praktiska inslag ingår i vården, t.ex. matlagning och trädgårdsarbete. Institutionen skall erbjuda följande insatser; tillnyktring och avgiftning, motivation till vård och behandling i öppnare former enligt särskilt program, behandling på öppen avdelning samt utslussning.

Renforsen kan också erbjuda eftervård.

Ekonomiska ramar

Institution: Renforsens behandlingshem

Kostnadsställe: 303

Finansiering

Anslag	7 415
Intäkter av vårdavgifter	18 090
Summa finansiering	25 505

Kostnader

Vårdkostnader	22 032
Lokalkostnader	3 473
Summa kostnader	25 505

Investeringsram **300**

Lokalförändringar:

Ombyggnad av platser på kvinnoavdelningen för låsbarhet.

Behandlingshemmet Rällsögården (308)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Harriet Lundefors Oscarsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Rällsögården skall ha 24 platser. Målgruppen är män med alkohol-, narkotika- eller blandmissbruk. Institutionen skall även erbjuda tillnyktringsvård.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 7 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
30810	Nygården	9	Låsbar	Motivations- och behandlingsavdel- ning	Män	
30812	Mellangården	9	Öppen	Motivations- och behandlingsavdel- ning	Män	
30813	Västergården	6	Låsbar	Intagningsavdelning	Män	Avgiftning och tillnyktring
	Summa	24	15 låsbara/ 9 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Rällsögården skall ha ett strukturerat behandlingsprogram som bygger på ett kognitivt förhållningssätt och med kontaktmannaskap och motiverande intervju (MI) som viktiga grundstommar. Medicinsk avgiftning skall kompletteras med alternativ avgiftning och abstinensbehandling i form av massage och akupunktur. En strukturerad behandlingsplan skall upprättas utifrån ASI/MAPS och med denna som grund skall klienten erhålla individuell behandling där specifika insatser som återfallsprevention, nätverksarbete, musikverksamhet, undervisning, social färdighetsträning och praktiskt arbete kan ingå. I motivationsarbetet och i arbetet med förändringsprocesser utgör också Stages of Change (SoC) ett viktigt inslag. För klienter med kriminell livsstil finns ett kriminalitetsprogram.

Rällsögården ingår i Vårdkedjeprojektet vilket innebär en medveten satsning på utslussning, strukturerad utskrivningsplanering och eftervård. Den metod som kompletterar Rällsögårdens verksamhet via projektet är CRA.

Ekonomiska ramar

Institution: Behandlingshemmet Rällsögården

Kostnadsställe: 308

Finansiering

Anslag	12 010
Intäkter av vårdavgifter	18 968
Summa finansiering	30 978

Kostnader

Vårdkostnader	24 392
Lokalkostnader	6 586
Summa kostnader	30 978

Investeringsram **1 000**

Lokalförändringar:

Ombyggnad av kök.

Behandlingshemmet Älvgården (307)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Angela Faleij

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Behandlingshemmet Älvgården skall ha 12 platser. Målgruppen är män med alkohol-, narkotika- eller läkemedelsmissbruk. I målgruppen ingår män med ett visst omvårdnadsbehov (ej rullstolsburna) samt män med psykiska störningar. Institutionen skall även erbjuda tillnyktringsvård.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 8 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
30710	Mottagnings- enheten	12	Låsbar	Intagningsavdelning/ Motivationsavdel- ning	Män	Avgiftning och tillnyktring/motivation och utredning
	Summa	12	12 låsbara			

Verksamhetsbeskrivning

Älvgårdens behandlingsmodell skall bygga på 12-stepsprogrammet och syftar till att starta tankar och processer om klientens missbruk och livssituation. Klienterna skall motiveras till vård i frivillig form genom enskilda samtal, grupper och föreläsningar. Målsättningen är att klienterna dagligen skall delta i morgonsamling, gruppverksamhet eller föreläsning samt kvällspegling. Återfallsprevention ingår i 12-stepsprogrammet och används i strukturerad gruppverksamhet

Institutionen skall även erbjuda tillnyktringsvård/avgiftning och ha sjuksköterskor i tjänst dygnet runt.

Ekonomiska ramar

Institution: Behandlingshemmet Älvgården

Kostnadsställe: 307

Finansiering	
Anslag	11 881
Intäkter av vårdavgifter	10 805
Hysesintäkter	30
Summa finansiering	22 716

Kostnader	
Vårdkostnader	16 337
Lokalkostnader	6 379
Summa kostnader	22 716

Investeringsram	0
------------------------	----------

Runnagården (309)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Eva-Lotta Ardermark

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Behandlingshemmet Runnagården har 38 platser. Målgruppen är kvinnor med alkohol-, narkotika- eller läkemedelsmissbruk. I målgruppen ingår även kvinnor som bedöms som utagerande och/eller kvinnor med svåra psykiska störningar. Vid avdelning 4 skall kvinnor som bedöms som särskilt resurskrävande vårdas. Institutionen skall även ta emot missbrukare som överflyttats från andra LVM-hem.

Runnagården kan vid behov ta emot flickor från Granhult för avgiftning på en plats (Runnagården LVU).

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 9 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
30910	Avdelning 1	8	Låsbar	Intagningsavdelning	Kvinnor	Avgiftning
30911	Avdelning 2	8	Låsbar	Motivations- och behandlingsavdelning	Kvinnor	Psykisk sidoproblematik
30912	Avdelning 3	6	Låsbar	Motivations- och behandlingsavdelning	Kvinnor	Psykisk sidoproblematik
30913	Avdelning 4	6	Låsbar	Motivations- och behandlingsavdelning	Kvinnor	Särskilt resurskrävande
30914	Avdelning 5	10	Öppen	Motivations- och behandlingsavdelning	Kvinnor	Psykisk sidoproblematik
	Summa	38	28 låsbara/ 10 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Runnagården skall arbeta med en integrerad behandlingsmodell för kvinnor med beroendeproblematik och samtidig psykisk störning. Behandlingen genomförs i strukturerade dagprogram. Behandlingsarbetet sker både enskilt och i grupp och fokuserar på fem områden: beroendeproblematiken, den fysiska hälsan, den psykiska hälsan, den sociala situationen och den egna personliga utvecklingen. Kvinnoperspektivet i behandlingen skall vara centralt. Arbetet kan beskrivas i faser som utgår från 12-stepsprogrammet; intagnings- och avgiftningsfas, stabiliseringsfas, tillfrisknandet, fortsatt behandling och utslussning.

Andra inslag i behandlingen är t.ex. arbetsterapi, social färdighetsträning, ADL-träning, musikterapeutiska inslag.

Runnagården ingår i Vårdkedjeprojektet vilket innebär en medveten satsning på utslussning, strukturerad utskrivningsplanering och eftervård. Den metod som kompletterar Runnagårdens verksamhet via projektet är CRA.

Ekonomiska ramar

Institution: Behandlingshemmet Runnagården

Kostnadsställe: 309

Finansiering	
Anslag	15 100
Intäkter av vårdavgifter	32 663
Summa finansiering	47 763
Kostnader	
Vårdkostnader	42 204
Lokalkostnader	5 559
Summa kostnader	47 763
Investeringsram	650

Ekebylunds behandlingshem (314)

Östra regionen

Institutionschef: Jan Björnberg

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Ekebylunds behandlingshem skall ha 24 platser. Målgruppen är yngre och medelålders kvinnor med alkohol- eller blandmissbruk. I målgruppen ingår även kvinnor med visst omvårdnadsbehov.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 10 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
31410	Intagnings- avdelningen	8	Låsbar	Intagningsavdelning	Kvinnor	Avgiftning/ omvårdnad
31411	Öppna avdelningen	16	Öppen	Motivations- och behand- lingsavdelning	Kvinnor	
	Summa	24	8 låsbara/ 16 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Vid Ekebylund utgör miljöterapi ramen för behandlingen. I det jag-stödande arbetet med kvinnorna är relationen en stomme. Samtal, enskilt och i grupp, är det medel som används. Grunden för klientarbetet är en ordnad social struktur med tydlig dag- och veckoverksamhet. Intagningsavdelningen har ett behandlingsprogram, som kvinnorna får följa efter förmåga. Behandlingsprogram på den öppna avdelningen har inslag av kognitiva metoder i form av Återfallsprevention och MI-samtal. De kvinnor som vill får delta i återfallsprevention i grupp. Moment av 12-stepsprogrammet ingår i behandlingen t.ex. i form av gästföreläsningar och AA/NA-möten. De äldre kvinnorna skall vid behov ges omfattande omvårdnad och sjukvård.

Ekonomiska ramar

Institution: Ekebylunds behandlingshem

Kostnadsställe: 314

Finansiering

Anslag	2 348
Intäkter av vårdavgifter	19 974
Summa finansiering	22 322

Kostnader

Vårdkostnader	19 067
Lokalkostnader	3 255
Summa kostnader	22 322

Investeringsram 450

Lokalförändringar:

Förändring av kontorslokaler.

Hornö LVM-hem (312)

Östra regionen

Institutionschef: Anders Hågeby

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Hornö LVM-hem skall ha 35 platser. Målgruppen är män med alkohol-, narkotika- eller blandmissbruk. Institutionen skall även ta emot män som bedöms som våldsbenägna och män med svåra psykiska störningar.

Hornö LVM-hem kan vid behov ta emot pojkar från Sirius eller Håkanstorps ungdomshem för avgiftning på en plats (Hornö LVU).

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 11 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
31210	Nygård 1	6	Låsbar	Intagningsavdelning	Män	Avgiftning
31211	Nygård 2	6	Låsbar	Intagningsavdelning	Män	Avgiftning
31212	Nygård 3	6	Låsbar	Motivations- och be- handlingsavdelning	Män	Diagnos/utredning
31213	Nygård 4	7	Låsbar	Motivations- och be- handlingsavdelning	Män	Diagnos/utredning
31214	Storgård	10	6 låsbara/ 4 öppna	Motivations- och be- handlingsavdelning	Män	Motivationsarbete
	Summa	35	31 låsbara/ 4 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Hornö skall erbjuda medicinskt säkra avgiftningar med tillgång till sjuksköterskor dygnet runt. Socialtjänsten skall tillfrågas, i varje enskilt ärende, om behov av psykologutredning och eventuella frågeställningar för denna. Utredningarna och professionellt motivationsarbete skall leda till väl förankrade 27 §-placeringar. Motivationsarbetet skall baseras på motiverande intervju (MI). Klienterna erbjuds också återfallsprevention.

Hornö ingår i Vårdkedjeprojektet vilket innebär en medveten satsning på utslussning, strukturerad utskrivningsplanering och eftervård. Den metod som kompletterar Hornös verksamhet via projektet är CRA.

Ekonomiska ramar

Institution: Hornö LVM-hem

Kostnadsställe: 312

Finansiering	
Anslag	16 972
Intäkter av vårdavgifter	31 508
Hysesintäkter	110
Summa finansiering	48 590

Kostnader	
Vårdkostnader	42 920
Lokalkostnader	5 670
Summa kostnader	48 590

Investeringsram **1 500**

Lokalförändringar:

Nybyggnad av huvudbyggnad.

LVM-hemmet Rebecka (311)

Östra regionen

Institutionschef: Göran Leijon

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

LVM-hemmet Rebecka skall ha 12 platser. Målgruppen är unga kvinnor med narkotika- eller blandmissbruk. I målgruppen ingår även unga kvinnor med psykiska störningar. Rebecka kan vid behov ta emot flickor från Hammargården för avgiftning på en plats (Rebecka LVU).

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 75 procent.

Tabell 12 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
31110	Avdelning 1	12	4 intagning/ 8 låsbara	Intagnings- /motivations- och behandlingsavdelning	Kvinnor	Avgiftning på intag- ningsav- delningen
	Summa	12	12 låsbara			

Verksamhetsbeskrivning

Vården vid Rebecka skall genomsyras av ett kvinnoperspektiv. Viktiga inslag i vården är tre av de fyra "hörnstenarna" vännerrelationer, individuella samtal och symptomtolerans. Även den medicinska/psykiatriska vården skall ha fokus på kvinnoperspektivet. Till detta område hör samtal om sex och samlevnad, friskvård, medicinskt omhändertagande vid ätstörning, medicinskt omhändertagande av klient som utsatts för våld (bl.a. sexuellt) och därmed följande problematik. Rebecka har ett nära samarbete med Familjesociala enheten vid Huddinge sjukhus avseende gravida kvinnor med missbruk.

Miljöterapi utgör basen för behandlingen. Personalgruppen har introducerats i kognitiv terapi genom utbildning och i handledning. Samtalsbehandling bedrivs både individuellt och i grupp utifrån MI. Nätverksarbete utövas i olika former. Missbruksarbetet skall genomsyra arbetet vid avdelningen och målsättningen är att snabbt få ut kvinnorna i fungerande 27 §-vård. Under våren 2005 kommer Rebecka att flytta verksamheten till Hammargårdsområdet.

Ekonomiska ramar

Institution: LVM-hemmet Rebecka

Kostnadsställe: 311

Finansiering	
Anslag	7 981
Intäkter av vårdavgifter	6 947
Summa finansiering	14 928

Kostnader	
Vårdkostnader	14 928
Lokalkostnader	0
Summa kostnader	14 928

Investeringsram **2 000**

Lokalförändringar:

Om- och tillbyggnad av lokaler på Hammargården.

Östfora behandlingshem (325)

Östra regionen

Institutionschef: vakant

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Östfora behandlingshem skall ha 32 platser. Målgruppen är huvudsakligen medelålders och äldre män med alkohol-, narkotika- eller blandmissbruk. I målgruppen ingår missbrukare med omvårdnadsbehov samt finsktalande missbrukare.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 80 procent.

Tabell 13 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
32511 32512	Sjuk- och mottagnings- avdelningen	12	Öppen		Män	Avgiftning och om- händertagande
32513	Björken	6	Öppen		Män	
32514	Eken	6	Öppen		Män	
32516	Rönnen	8	Öppen		Män	
	Summa	32	32 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Östforas målgrupp utgörs av äldre män som ofta, förutom sin missbruksproblematik, har både fysiska och psykiska funktionshinder. Många är i stort behov av sjukvårdsinsatser, liksom av omvårdnad och tillsyn. Avgiftning och vård sker på sjuk- och mottagningsavdelningen. Vissa klienter stannar på denna avdelning under hela vistelsen. Sjuksköterskor skall finnas dygnet runt. För klienter med demens är omvårdnadsaspekterna centrala.

De öppna avdelningarna skall arbeta utifrån ett veckoschema som bl.a. innefattar ADL-träning, friskvård och motivationssamtal enskilt och i grupp. Återfallsprevention genomförs i grupp. Det finns också lösningsfokuserad gruppverksamhet. Institutionen har regelbunden kontakt med AA-rörelsen och får regelbundet besök av församlingens kyrkoherde.

Ekonomiska ramar

Institution: Östfora behandlingshem

Kostnadsställe: 325

Finansiering

Anslag	5 670
Intäkter av vårdavgifter	25 073
Summa finansiering	30 743

Kostnader

Vårdkostnader	23 468
Lokalkostnader	7 275
Summa kostnader	30 743

Investeringsram **485**

Gudhemsgården (318)

Västra regionen

Institutionschef: Bernard Taylor

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Gudhemsgården skall ha 23 platser, en minskning med 2 platser. Målgruppen är män med alkohol-, narkotika-, läkemedels- eller blandmissbruk. I målgruppen ingår män som bedöms som våldsbenägna och män med svåra psykiska störningar.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 14 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
31814	Intagnings- avdelningen	10	Låsbar	Intagningsavdelning	Män	Avgiftning/ bedömning
31810	Avdelning 1	13	10 låsbara/ 3 öppna	Motivations- och be- handlingsavdelning	Män	Män över 35 år
	Summa	23	20 låsbara/ 3 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Vid Intagningsavdelningen skall klienterna erhålla tillnyktring och avgiftning. Motivationsarbetet kan inledas bl.a. genom krisbearbetning i enlighet med Cullbergs teorier.

Vid Avdelning 1 skall motivationsarbetet fortsätta. Utredande insatser, bl.a. psykiatriska och psykologiska bedömningar skall genomföras för att matcha klientens behov mot lämplig behandlingsform. Ett salutogent förhållningssätt har introducerats på avdelning 1 och all personal är förtrogen med grunderna i detta förhållningssätt. Motiverande intervju (MI) tillämpas. Klienter, som bedöms behöva det, får möjlighet att delta i en kurs i Återfallsprevention. Samtliga klienter erbjuds traditionell kinesisk akupunktur.

Funktionell familjeterapi kan erbjudas till unga klienter som skall återvända till sin familj efter utskrivningen.

Ekonomiska ramar

Institution: Gudhemsgården

Kostnadsställe: 318

Finansiering

Anslag	12 896
Intäkter av vårdavgifter	20 123
Summa finansiering	33 019

Kostnader

Vårdkostnader	28 246
Lokalkostnader	4 773
Summa kostnader	33 019

Investeringsram **250**

Lokalförändringar:

Uppsättande av stängsel.

Fortunagården (320)

Södra regionen

Institutionschef: Gunnel Elf

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Fortunagården skall ha 16 platser. Målgruppen är kvinnor med alkohol-, narkotika- eller läkemedelsmissbruk.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 80 procent.

Tabell 15 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
32010	Kastanjelid	8	Låsbar	Motivations- och behandlingsavdel- ning	Kvinnor	
32011	Enelid	8	Öppen	Motivations- och behandlingsavdel- ning	Kvinnor	
	Summa	16	8 låsbara/ 8 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Behandlingsmodellen på Fortunagården skall ha ett uttalat kvinnoperspektiv och bygga på relationen mellan behandlare och klient. Motivationsarbetet skall vara individuellt utformat. Institutionen skall bedriva motivationsarbete och återfallsprevention med motiverande intervju (MI) och med förändringsprocessen enligt Prochaska & Clemente som bas. Nätverksarbete och eftervård utgår från en systemteoretisk bas. Klienterna har möjlighet att via nätverkskarta, möten med nätverket m.m. arbeta med relationer som är viktiga.

Institutionen skall även erbjuda eftervård, vilket oftast innebär att kontaktpersonen följer sin klient via stödsamtal, familjesamtal och/eller nätverksmöten på hemmaplan. Institutionen skall fortsätta utveckla eftervårdsarbetet. MI och behandlingsplaneringsmodellen skall implementeras ytterligare i verksamheten.

Ekonomiska ramar

Institution: Fortunagården

Kostnadsställe: 320

Finansiering

Anslag	2 859
Intäkter av vårdavgifter	13 302
Summa finansiering	16 161

Kostnader

Vårdkostnader	14 376
Lokalkostnader	1 785
Summa kostnader	16 161

Investeringsram **350**

Lokalförändringar:

Projektering för utbyggnad av låst avdelning.

Hessleby behandlingshem (319)

Södra regionen

Institutionschef: Gunnar Hansevi

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Hessleby behandlingshem skall ha 35 platser. Målgruppen är män med alkohol-, narkotika- eller blandmissbruk. Till målgruppen hör män som bedöms som våldsbenägna och män med svåra psykiska störningar. Även män med omvårdnadsbehov ingår i målgruppen.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 16 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
31910	Midgård	8	Låsbar	Intagningsavdelning	Män	Avgiftning/bedömning
	Aros	8	Låsbar	Motivations- och behandlingsavdelning	Män	
31913	Birka	8	Öppen	Motivations- och behandlingsavdelning/ omvårdnad	Män	Målgruppen kan ha psykisk störning och/eller omvårdnadsbehov
31910	Frigg	11	Öppen	Motivations- och behandlingsavdelning	Män	Målgruppen kan ha psykisk störning
	Summa	35	16 låsbara/ 19 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Hessleby skall arbeta på beteendevetenskaplig grund med vuxna missbrukare där psykiatrisk och somatisk problematik kan ingå i problembilden. Hessleby skall använda ett kognitivt förhållningssätt i behandlingsarbetet. Arbetssätten är bl.a. strukturerade samtal med hemuppgifter, sokratisk dialog, självreflektion, för- och nackdelsschema, beteendeträning, återfallsprevention. Miljön på Hessleby används i den dagliga ADL-träningen.

Två anställda psykoterapeuter med kognitiv inriktning skall bedriva enskilda- och gruppsamtal med klienter. Tre utbildade öronakupunktörer skall arbeta med klienter i abstinensfas, även massage kan erbjudas.

Hessleby deltar i ESS-projektet.

Ekonomiska ramar

Institution: Hessleby behandlingshem

Kostnadsställe: 319

Finansiering	
Anslag	9 141
Intäkter av vårdavgifter	32 052
Summa finansiering	41 193

Kostnader	
Vårdkostnader	33 450
Lokalkostnader	7 743
Summa kostnader	41 193

Investeringsram	475
------------------------	------------

Karlsvik LVM-hem (323)

Södra regionen

Institutionschef: Bertil Bokander

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Karlsvik LVM-hem skall ha 20 platser. Målgruppen skall vara medelålders och äldre män med alkohol-, läkemedels- eller blandmissbruk.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 17 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
32311	Sluten	8	Låsbar	Intagningsavdelning	Män	
32310	Öppen	12	Öppen	Motivations- och be- handlingsavdelning	Män	
	Summa	20	8 låsbara/ 12 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Karlsvik skall ha ett kognitivt förhållningsätt med motiverande intervju (MI) och återfallsanalys som dominerande inslag i motivations- och behandlingsarbetet. De fem hörnstenarna i arbetet skall vara: utredning, individuella behandlingsplaner, enskilda samtal och aktiviteter med kontaktperson, gruppverksamhet med temastyrda träffar, insatser efter behov såsom t.ex. kognitiv psykoterapi, återfallsanalys, fysisk träning eller ekonomisk rådgivning.

Institutionen skall lägga stor vikt vid utredningsverksamhet, där psykiatrisk diagnostik, kognitiva funktionsbedömningar, demenstester, försvarsdiagnostik och andra psykometriska bedömningar skall ingå i både institutionens kliniska verksamhet och dess forskning. Efter inledande kartläggningsintervjuer (ASI/MAPS) skall vid behov fördjupade specialistutredningar (psykiaterbedömning/psykologutredning) och/eller terapi genomföras.

Institutionschefen har ett särskilt uppdrag att göra en översyn av verksamheten vid Karlsvik och utreda hur verksamheten kan gynnas av en flyttning till nya lokaler i anslutning till Lunden. Uppdraget skall redovisas senast den 28 februari 2005.

Karlsvik deltar i ESS-projektet.

Ekonomiska ramar

Institution: Karlsvik LVM-hem

Kostnadsställe: 323

Finansiering

Anslag	3 592
Intäkter av vårdavgifter	16 403
Summa finansiering	19 995

Kostnader

Vårdkostnader	16 508
Lokalkostnader	3 487
Summa kostnader	19 995

Investeringsram **500**

LVM-hemmet Lunden (324)

Södra regionen

Institutionschef: Rickard Amylon

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

LVM-hemmet Lunden skall ha 12 platser. Målgruppen är unga kvinnor med narkotika- eller blandmissbruk. I målgruppen ingår kvinnor med svåra psykiska störningar.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 75 procent.

Tabell 18 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
32410	Låst avdelning	12	Låsbar	Behandlingsavdelning	Kvinnor	
	Summa	12				

Verksamhetsbeskrivning

Personalen skall arbeta miljöterapeutiskt och enligt en kognitiv psykoterapeutisk inriktning. Vid Lunden skall klienterna avgiftas. Utredningar skall göras för att underlätta och vägleda i behandlingsplaneringen. Psykologutredningar genomförs på klientens och socialtjänstens önskemål. Kontaktpersonernas intensiva samarbete med klient och socialtjänst skall syfta till att motivera klienten till fortsatt frivillig vård och att utarbeta strukturen för denna vård. I detta arbete är återfallsprevention en viktig del. Till motivationsfrämjande insatser hör även psykologsamtal, pedagogisk verksamhet samt aktiviteter såsom strukturerade samtalsforum och ridning.

Lunden har särskilda program för kvinnor med ätstörningar och för gravida kvinnor. Lunden ingår i ESS-projektet.

Ekonomiska ramar

Institution: LVM-hemmet Lunden

Kostnadsställe: 324

Finansiering

Anslag	7 379
Intäkter av vårdavgifter	9 830
Summa finansiering	17 209

Kostnader

Vårdkostnader	15 008
Lokalkostnader	2 201
Summa kostnader	17 209

Investeringsram **575**

Johannisbergs ungdomshem (201)

Norra regionen

Institutionschef: Tomas Fjellvind

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Johannisbergs ungdomshem skall ha 15 platser. Målgruppen är pojkar mellan 15 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Av institutionens 15 platser är 6 avsedda för pojkar som dömts till sluten ungdomsvård.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 19 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
20110	Sörgården	6	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar	
20111	Smedjan/ LVU	3	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar	
40111	Smedjan/ LSU	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar	
	Summa	15	15 låsbara			

Verksamhetsbeskrivning

Vid utredningsavdelningen skall utredningar utföras i enlighet med SiS riktlinjer. Behandlingsarbetet skall bygga på psykodynamisk grundsyn och med ett systemteoretiskt perspektiv på familjearbetet. Miljöterapi skall utgöra den dagliga basen i verksamheten. I behandlingsarbetet skall kognitiva tekniker användas. I arbetslaget finns personal med kunskap om olika specialinriktade metoder. Dessa omfattar ART, familj- och nätverksarbete samt program riktade mot missbruk respektive kriminalitet.

Ekonomiska ramar

Institution: Johannisbergs ungdomshem

Kostnadsställe: 201

Finansiering	
Anslag	6 075
Intäkter av vårdavgifter	10 611
Hysesintäkter	0
Övriga intäkter	350
Summa finansiering	17 036

Kostnader	
Vårdkostnader	14 213
Lokalkostnader	2 823
Summa kostnader	17 036

Kostnadsställe: 401 sluten ungdomsvård

Finansiering	
Anslag	9 908
Summa finansiering	9 908

Kostnader	
Vårdkostnader	8 139
Lokalkostnader	1 769
Summa kostnader	9 908

Investeringsram **250**

Sävastgården (202)

Norra regionen

Institutionschef: Ewa Öhman

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Sävastgården skall ha 12 platser. Målgruppen på akut- och utredningsavdelningen är pojkar och flickor 12–16 år med psykosocial problematik samt inslag av kriminalitet och missbruk. Äldre flickor från norra regionen kan vid behov placeras på denna avdelning. Behandlingsavdelningens målgrupp är flickor med psykosocial problematik med inslag av kriminalitet och missbruk, men också flickor med psykiska störningar. Behandlingsavdelningen kan åta sig både långvariga och kortvariga behandlingsuppdrag.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 20 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
20210	Avd. 1	6	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Flickor/ Pojkar	Även äldre flickor vid behov
20211	Avd. 2 Vändpunkten	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor	Flickor med psy- kiska stör- ningar
	Summa	12				

Verksamhetsbeskrivning

Sävastgårdens behandlingsmetoder skall vila på en psykodynamisk grund och utgå från ett systemteoretiskt förhållningssätt där miljöterapeutiska arbetsmetoder är viktiga inslag. Institutionen skall ha egen grundskola med möjlighet till undervisning på alla nivåer. Psykolog och barn- och ungdomspsykiatriker skall finnas anställda på konsultbasis. Sävastgården skall även kunna ta emot uppdrag som innebär kortare tids behandling (upp till ca. sex mån).

Ekonomiska ramar

Institution: Sävastgården

Kostnadsställe: 202

Finansiering

Anslag	6 404
Intäkter av vårdavgifter	13 775
Summa finansiering	20 179

Kostnader

Vårdkostnader	17 808
Lokalkostnader	2 371
Summa kostnader	20 179

Investeringsram **300**

Vemyra ungdomshem (203)

Norra regionen

Institutionschef: Stefan Hasselborg

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Vemyra ungdomshem skall ha 13 platser. Institutionen har möjlighet till ett flexibelt utnyttjande av platser mellan akut-/utredningsavdelningen respektive behandlingsavdelningen. Den primära målgruppen är flickor mellan 13 och 20 år med allvarliga psykosociala problem i kombination med psykiska störningar och som ibland tillhör LSS personkrets.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 21 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
20311	Hagegården	6	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Flickor	
20310	Utsikten	7	Låsbar	Behandlingsavdelning 5 platser med hög omhän- dertagandenivå	Flickor	
	Summa	13				

Verksamhetsbeskrivning

Vemyras arbetsätt och syn på den unges utvecklingsmöjligheter skall utgå från psykodynamisk teoribildning med tonvikt på objektrelationsteorins förklaring av personlighetsutvecklingen och utvecklingspsykologisk teoribildning. Den metod Vemyra använder för att omsätta teori till praktiskt handlande skall vara ett miljöterapeutiskt arbetsätt. Omhändertagandet och omvårdnaden skall kännetecknas av en fast och tydlig trygghet i kombination med ödmjukhet och värme. En systematisk utformning av ram, tid, mänskliga relationer och atmosfär skapar förutsättningar för ett behandlande klimat. Tyngdpunkten i behandlingsarbetet är en professionell relation mellan de vuxna och ungdomarna.

Utredningsverksamheten skall följa SiS anvisningar.

Undervisningen, i de tre programmen, skall vara tillrättalagd för att tillmötesgå individens särskilda behov.

Ekonomiska ramar

Institution: Vemyra ungdomshem

Kostnadsställe: 203

Finansiering

Anslag	9 478
Intäkter av vårdavgifter	15 861
Summa finansiering	25 339

Kostnader

Vårdkostnader	20 743
Lokalkostnader	4 596
Summa kostnader	25 339

Investeringsram **500**

Lokalförändringar:

Om- eller nybyggnad av kök.

Camp Change

Institutionschef: Dag Zäther

Camp Change (CC) är en självständig verksamhet, som bedriver lägerverksamhet med äventyrspedagogik som specialitet. CC tar emot ungdomar tillsammans med personal från SiS institutioner eller från socialtjänsten för en kortare eller längre tids lägervistelse i de ångermanländska skogarna. Vidare skall CC erbjuda program för metodutveckling, personalstöd och team-utveckling. Verksamhetens idéer skall göras tillgängliga och föras ut inom SiS.

CC planeras under året att överföras till privat vårdgivare.

Ekonomiska ramar

Institution: Camp Change

Kostnadsställe: 250

Finansiering	
Anslag	1 663
Summa finansiering	1 663
Kostnader	
Vårdkostnader	1 500
Lokalkostnader	163
Summa kostnader	1 663
Investeringsram	65

Bergsmansgården (204)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Bosse Andersson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Bergsmansgården skall ha 14 platser. Målgruppen är flickor mellan 15 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 22 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
20410	Älängan	8	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Flickor	
20411	Villan	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Flickor	
	Summa	14	8 låsbara/ 6 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Bergsmansgårdens verksamhet skall utgå från ett anknytningsteoretiskt perspektiv. Båda avdelningarna skall präglas av struktur, gränser och gränssättning. Behandlingsavdelningen skall bedriva jagstärkande behandling som syftar till utveckling av den unges jagfunktioner, självbild och identitet. Den jagstärkande behandlingen skall ha formen av miljöterapi, där all aktivitet på institutionen går att härleda ur behandlingsteori. All personal skall, både i ord och handling, arbeta mot bestämda mål och aktiviteter skall planeras utifrån dessa mål. Samtidigt skall personalen följa och analysera utvecklingsprocesser hos ungdomarna. Utredningarna skall följa SiS riktlinjer för utredningsverksamheten.

Ekonomiska ramar

Institution: Bergsmansgården

Kostnadsställe: 204

Finansiering

Anslag	6 937
Intäkter av vårdavgifter	15 885
Summa finansiering	22 822

Kostnader

Vårdkostnader	19 908
Lokalkostnader	2 914
Summa kostnader	22 822

Investeringsram **150**

Lokalförändringar:
Nybyggnad av förråd.

Folåsa behandlingshem (209)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Inger Sundqvist

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Folåsa behandlingshem skall ha 22 platser. Målgruppen på behandlingsavdelningarna är flickor och pojkar mellan 13 och 17 år med psykosocial problematik (relations- och anknytningsproblematik) samt med inslag av kriminalitet och missbruk. Efter särskild prövning kan Folåsa också ta emot ungdomar som fyllt 18 år på behandlingsavdelningarna. I första hand skall Folåsa ta emot adopterade barn och då i första hand från närområdet. Folåsa kan också ta emot pojkar som dömts till sluten ungdomsvård med strafftider mellan 14 dagar och tre månader på avdelning Allén när den övriga verksamheten tillåter detta.

Röda stugan skall tillhandahålla utredningsresurser för pojkar mellan 15 och 20 år med psykosocial problematik med pågående kriminalitet och missbruk.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 23 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
20925	Villan	8	4 låsbara/ 4 öppna	Behandlingsavdelning 4 platser med hög omhändertagande- nivå	Flickor 13–17 år	Vård av adoptivbarn
20920	Allén	7	4 låsbara/ 3 öppna	Behandlingsavdelning	Pojkar 13–17 år	Vård av adoptivbarn
20910	Röda stugan	7	Låsbar	Akut- och utrednings- avdelning	Pojkar 15–20 år	
	Summa	22	15 låsbara/ 7 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Utredningar skall genomföras i enlighet med SiS riktlinjer. Motivationsarbete skall vara i fokus för akutplaceringar. På behandlingsavdelningarna vårdas ungdomar med adoptivbakgrund och institutionen skall ha en behandlingsmetod som anpassas efter ungdomarnas specifika problem. Behandlingen skall baseras på salutogen miljöterapi. Individperspektivet såväl som föräldra-/familjearbete är i fokus för behandlingen för att förbättra den unges relationer till föräldrar och andra viktiga personer i omgivningen. ART, drama och forumspel skall också ingå i behandlingsutbudet. Behandlingen skall även syfta till att skapa en fungerande fritid. Ungdomarna på behandlingsavdelningarna skall erbjudas fullständig grundskola.

Särskilt uppdrag

Folåsa behandlingshem skall vara ett kunskaps- och resurscentrum för behandling av adoptivbarn. I detta uppdrag ingår att hålla sig ajour med aktuell kunskap på området samt att stå till förfogande, på konsultbasis, för samtal och rådgivning, internt och externt.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Utvärdering av behandlingen av adopterade ungdomar vid Folåsa behandlingshem
100 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Folåsa behandlingshem

Kostnadsställe: 209

Finansiering	
Anslag	11 788
Intäkter av vårdavgifter	24 955
Summa finansiering	36 743

Kostnader	
Vårdkostnader	30 960
Lokalkostnader	5 783
Summa kostnader	36 743

Investeringsram	500
------------------------	------------

Granhults behandlingshem (205)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Lars-Gunnar Persson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Granhults behandlingshem skall ha 10 platser, en minskning med 6 platser, då avdelningen för flickor läggs ned. Målgruppen är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarliga missbruksproblem. Även något äldre ungdomar kan efter särskild prövning komma i fråga.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 75 procent.

Tabell 24 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
20510	Granhult	10	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
	Summa	10				

Verksamhetsbeskrivning

Granhults behandlingsprogram skall omfatta behandlingsgrupper och behandlingsplaner som är 12-stegsorienterade, lektioner som berör ungdomarnas missbruk och deras möjligheter till tillfrisknande, skriftliga arbetsuppgifter, kriminalitetsprogram, hälsocirkel, fysiska aktiviteter, övriga fritidsaktiviteter, deltagande i självhjälpgrupper (AA och NA), anhörigarbete samt traditionell skolundervisning i kärnämnen. Såväl behandlingsinnehåll som verksamhetens struktur och organisation skall fokusera på själva missbruket och arbetet skall utgå ifrån en holistisk syn på människan.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Uppföljning av elever – fyra år efter ADAD:s ettårsuppföljning
150 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Granhults behandlingshem

Kostnadsställe: 205

Finansiering

Anslag	4 812
Intäkter av vårdavgifter	8 760
Summa finansiering	13 572

Kostnader

Vårdkostnader	11 140
Lokalkostnader	2 432
Summa kostnader	13 572

Investeringsram **800**

Klarälvsgården (243)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Peter Gustafsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Klarälvsgården skall ha 14 platser. Målgruppen är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Institutionens målgrupp är pojkar som dömts till strafftider längre än ett år och pojkar som vårdas med stöd av LVU med lång planerad vårdtid. Avdelning Visten är avsedd för pojkar som dömts till sluten ungdomsvård och avdelning Örten för pojkar som vårdas med stöd av LVU.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 25 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
24311	Örten	7	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
44310	Visten/LSU	7	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
		14				

Verksamhetsbeskrivning

Behandlingen på Klarälvsgården skall bedrivas med hög omhändertagande- och säkerhetsnivå. Behandlingen skall bedrivas inom ramen för en mycket tydlig och förutsägbar struktur/miljö och skall utgå ifrån kognitiv beteendeterapi (KBT). Teckenekonomin skall individualiseras under året. Programverksamhet skall riktas mot antisociala beteenden (ART) och missbruk (Väckarklockan). Skola/praktikverksamhet är en viktig del av pojkarnas vardag.

Ekonomiska ramar

Institution: Klarälvsgården

Kostnadsställe: 243

Finansiering	
Anslag	3 961
Intäkter av vårdavgifter	8 687
Summa finansiering	12 648

Kostnader	
Vårdkostnader	10 843
Lokalkostnader	1 805
Summa kostnader	12 648

Kostnadsställe: 443 slutet ungdomsvård

Finansiering	
Anslag	12 933
Summa finansiering	12 933

Kostnader	
Vårdkostnader	11 128
Lokalkostnader	1 805
Summa kostnader	12 933

Investeringsram **850**

Sundbo ungdomshem (206)

Mellansvenska regionen

Institutionschef: Arne Andersson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Sundbo ungdomshem skall ha 36 platser. Målgruppen är pojkar mellan 15 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Avdelningarna Lillaspen, Aspen, Wengen, Persbo samt Räddningstjänsten utgör faser i en vårdkedja för pojkar som dömts till sluten ungdomsvård. De återstående avdelningarna Sjögården och avdelning Nygård tar emot pojkar som vårdas med stöd av LVU.

22 av institutionens platser är avsedda för pojkar som dömts till sluten ungdomsvård.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 26 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
20611	Sjögården	5	Låsbar	Utredningsavdelning	Pojkar	
20612	Nygård	5	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar	Missbruksproblem
40610	Aspen/LSU	6	Sluten	Akut- och mottagningsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
40611	Lillaspen/LSU	3	Sluten	Akut- och mottagningsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
40614	Wengen/LSU	6	Sluten	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
40615	Persbo/LSU	7	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
40613	Räddningstjänsten/LSU	4	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
	Summa	36	25 låsbara/ 11 öppna			

Övrig verksamhet

Sundbo bedriver sidoverksamhet med utslussning/eftervård för pojkar med missbruksproblem. Verksamheten är knuten till avdelning Nygård och utgör ett försök att bygga en egen vårdkedja.

Verksamhetsbeskrivning

Vård och omhändertagande av ungdomar dömda till LSU skall ske i en fasindelad vårdkedja som baseras på KBT. Pojkarna skall tas emot och utredas under slutna former för att sedan successivt vårdas i allt öppnare former. Målet är att den unge vid utskrivningen skall vara så väl förberedd som möjligt för att klara av ett prosocialt liv ute i samhället. Dagarna skall ägnas åt schemalagd verksamhet där pojkarna får teoretisk och praktisk utbildning. Ett poängsystem typ teckenekonomi skall löpa genom hela kedjan. ART skall förekomma för alla ungdomar. Vissa pojkar kan få tillgång till individuell psykologbehandling.

Utredningar skall ske enligt SiS riktlinjer på avdelning Sjögården.

Avdelning Nygård skall ta emot ungdomar med missbruksproblem och behandlingen skall genomföras enligt ett strukturerat program. Deltagande i självhjälpgrupper enligt NA/AA och undervisning av anhöriga i sjukdomsbegreppet skall vara viktiga inslag.

Ekonomiska ramar

Institution: Sundbo ungdomshem

Kostnadsställe: 206

Finansiering	
Anslag	7 078
Intäkter av vårdavgifter	14 479
Hysesintäkter	100
Summa finansiering	21 657

Kostnader	
Vårdkostnader	17 840
Lokalkostnader	3 817
Summa kostnader	21 657

Kostnadsställe: 406 sluten ungdomsvård

Finansiering	
Anslag	43 221
Summa finansiering	43 221

Kostnader	
Vårdkostnader	37 149
Lokalkostnader	6 072
Summa kostnader	43 221

Investeringsram **1 000**

Bärby ungdomshem (214)

Östra regionen

Institutionschef: Robert Stenbom

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Institutionen skall ha 29 platser. Målgruppen vid Bärby ungdomshem är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Målgruppen vid avdelning Garanten är pojkar som begått sexuella övergrepp. Ungdomar som skrivs in på Garanten kan i vissa fall vara yngre än 16 år. Inom ramen för Garantens verksamhet utförs även utredningar.

Av det totala antalet platser är 15 avsedda för ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård. Bärby skall tillhandahålla en plats till ungdomar som är i behov av övernattning under pågående transport.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 27 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
21410	Höjden	6	Låsbar	Utredningsavdelning	Pojkar	
21412	Garanten/LVU	5	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	Förövare av sexuella övergrepp
21420	Garanten/LVU utslussning	3	Öppen			
41412	Garanten/LSU	2	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå		
41411	Tunet/LSU	7	Sluten	Akut- och mottagningsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
41413	Bågen/LSU	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
	Summa	29	20 låsbara/ 9 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Avdelning Höjden skall genomföra utredningar i enlighet med SiS riktlinjer samt utifrån uppdragsgivarens frågeställningar.

Avdelning Garanten skall vara en behandlings- och utredningsavdelning för unga sexuella förövare. Behandlingen är tänkt att efterlikna en Multikomponent Modell bestående av en rad övergreppspecifika behandlingsinterventioner. Interventionerna syftar till att modifiera bl.a. attityder och sociala färdighetsbrister som föranledde övergreppen med mål att öka möjlighe-

terna för unga förövare att tillfredsställa sina behov på ett mer socialt anpassat sätt. Interventionerna skall bestå av följande: individuell terapi, ART, miljöterapi, familj- och nätverksarbete, undervisning i sex och samlevnad samt skolundervisning.

Avdelning Tunet skall vara en sluten mottagningsavdelning. Ungdomar med korta verkställighetstider skall få behandling. Utredningar skall genomföras och ligga till grund för verkställighetsplaneringen. Under verkställigheten skall även en inventering i den unges sociala nätverk påbörjas. För kortare påföljder läggs stor vikt vid planering inför frigivning, där nätverk, sociala myndigheter samt den unge deltar i strukturerade nätverksmöten. ART ingår för de ungdomar som har en våldsrelaterad problematik. Verksamheten skall utgå ifrån lösningsfokuserad korttidsterapi.

Avdelning Bågen skall vara utslussningsavdelning för pojkar som är dömda till sluten ungdomsvård. Miljöterapi används för att strukturera arbetet på avdelningen. Behandlingen skall bedrivas enligt en lösningsfokuserad korttidsterapi. Samtal med psykolog skall erbjudas. Ungdomarna skall erbjudas deltagande i nätverksmöten. ART ingår som en del av behandlingen. Skolan skall vara integrerad med behandlingen.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Utveckling och utvärdering av lösningsfokuserat arbetssätt i nätverks- och familjearbete samt i avdelningsarbete med pojkar dömda till sluten ungdomsvård
75 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Bärby ungdomshem

Kostnadsställe: 214

Finansiering	
Anslag	6 248
Intäkter av vårdavgifter	16 629
Summa finansiering	22 877

Kostnader	
Vårdkostnader	21 005
Lokalkostnader	1 872
Summa kostnader	22 877

Kostnadsställe: 414 sluten ungdomsvård

Finansiering	
Anslag	27 550
Summa finansiering	27 550

Kostnader	
Vårdkostnader	21 699
Lokalkostnader	5 851
Summa kostnader	27 550

Investeringsram **300**

Eknäs (211)

Östra regionen

Institutionschef: Jan-Erik Häljebo

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Eknäs skall ha 24 platser. Målgruppen är pojkar mellan 14 och 18 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och lättare missbruk. I institutionens målgrupp ingår ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder. På avdelning Ängsgård skall ungdomar med diagnostiserade neuropsykiatriska funktionshinder behandlas.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 28 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
21113	Norra Mistel- gård	6	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar 14–18 år	
21112	Södra Mistel- gård	6	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar 14–18 år	
21111	Äppelgård	7	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar 14–18 år	
21110	Ängsgård	5	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar 14–18 år	Neuropsyk. funktionshin- der
	Summa	24	24 låsbara			

Verksamhetsbeskrivning

Eknäs allmänna inriktning är baserad på kognitiv beteendeterapi (KBT). Den dagliga strukturen skall upprätthållas med hjälp av teckenekonomisystem. Specifika behandlingsmetoder som skall användas är social färdighetsträning, aggressionskontroll och moralutveckling enligt ART. Pojkar på akut- och utredningsavdelningarna går i skola halva dagen och på behandlingsavdelningarna har pojkarna full skoldag.

Vid utredningsavdelningarna skall utredningar utföras enligt SiS riktlinjer.

Institutionen skall ta emot ungdomar med diagnostiserade neuropsykiatriska funktionshinder på avdelning Ängsgård. Vården och behandlingen skall genomföras i nära samarbete med barn- och ungdomspsykiatri i Uppsala.

Arbetet med att införa MTFC (Multidimensional Treatment Foster Care) fortsätter.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

MTFC (Multidimensional Treatment Foster Care)
200 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Eknäs

Kostnadsställe: 211

Finansiering	
Anslag	14 702
Intäkter av vårdavgifter	28 481
Hysesintäkter	58
Övriga intäkter	850
Summa finansiering	44 091

Kostnader	
Vårdkostnader	37 136
Lokalkostnader	6 955
Summa kostnader	44 091

Investeringsram	450
------------------------	------------

Hammargården

Östra regionen

Institutionschef: Göran Leijon

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Hammargården skall ha 7 platser. Målgruppen är flickor mellan 16 och 20 år med pågående missbruk, kriminalitet samt med allvarlig psykosocial problematik. I målgruppen ingår även flickor med psykiska problem.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 29 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
	Saga	7	Låsbar	Behandlingsavdelning 3 platser med hög om- händertagandenivå	Flickor 16–20 år	
	Summa	7	7 låsbara			

Verksamhetsbeskrivning

Behandlingen vid Hammargården skall vila på genusteoretisk grund och forskning som utvecklats utifrån ett genusperspektiv med betoning på kvinnors och flickors specifika behov i behandling. Behandlingen skall vila på de fyra hörnstenar, som tidigare studier visat är viktiga inslag i "kvinnobehandling"; det individuella samtalet, väninnerrelationer, symptomtolerans samt eftervård.

Behandlingen skall omfatta miljöterapi, kontaktmannaskap, strukturerat familje- och nätverksarbete och en integrerad skolverksamhet. Integrationen av skola och behandling skall grundas på flickornas utbildnings- och behandlingsbehov och bygga på deras aktiva deltagande. Även behandlingspersonalen skall ta aktiv del i skolverksamheten.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Teori möter praktik. Om unga flickor med missbruk i LVU-vård
200 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Hammargården

Kostnadsställe: 246

Finansiering	
Anslag	8 617
Intäkter av vårdavgifter	7 942
Summa finansiering	16 559

Kostnader	
Vårdkostnader	10 307
Lokalkostnader	6 252
Summa kostnader	16 559

Investeringsram	560
------------------------	------------

Håkanstorps ungdomshem (244)

Östra regionen

Institutionschef: Annica Pettersson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Håkanstorps ungdomshem skall ha 16 platser. Målgruppen är pojkar mellan 16 och 20 år med pågående missbruk, kriminalitet samt med allvarlig psykosocial problematik.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar 85 procent.

Tabell 30 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
24410	Fläderbo	10	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar	Missbruk
21411	Grankulla	6	Låsbar	Akut	Pojkar	Missbruk
	Summa	16				

Verksamhetsbeskrivning

Institutionen skall bedriva motivations- och behandlingsarbete med transaktionsanalys som grundläggande psykologisk behandlingsteori. ART och vissa inslag hämtade från KBT och 12-stegsmodellen har integrerats i behandlingsarbetet. Även återfallsprevention och hälsokunskap ingår i programmen. Behandlingen sker både i enskilda samtal och i grupp.

Akutavdelningen arbetar med motivationsarbete och bidrar till planering av fortsatta insatser. Behandlingsavdelningen arbetar med ett systematiskt förändringsarbete.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Utveckling och utvärdering av behandlingsarbete vid Håkanstorps ungdomshem
150 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Håkanstorps ungdomshem

Kostnadsställe: 244

Finansiering	
Anslag	7 825
Intäkter av vårdavgifter	17 622
Summa finansiering	25 447

Kostnader	
Vårdkostnader	21 662
Lokalkostnader	3 785
Summa kostnader	25 447

Investeringsram	650
------------------------	------------

Högantorps ungdomshem (217)

Östra regionen

Institutionschef: Kjell Bergström

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Högantorps ungdomshem skall ha 17 platser. De tre öppna platserna i Östra Flygeln skall utnyttjas för motivationsarbete och för att hjälpa socialtjänsten att hitta fungerande behandlingsalternativ. Målgruppen är flickor mellan 14 och 18 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Högantorp skall tillhandahålla en plats till flickor som är i behov av övernattning under pågående transport.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 31 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
21710	Högantorp	8	Låsbara	Akut-/utredningsavdelning	Flickor 14–18 år	
21720	Östra Fly- geln	3	Öppen	Behandlingsplatser	Flickor 14–18 år	
21712	Fridegård	6	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Flickor 12–16 år	
	Summa	17	14 låsbara/ 3 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Institutionen skall bestå av tre avdelningar. De två utredningsavdelningarna skall utföra utredningar i enlighet med SiS riktlinjer. Motivationsavdelningen skall avlasta utredningsavdelningarna och bidra till att övergången från institutionen till samhället underlättas. På motivationsavdelningen skall flickorna, i nära samarbete med föräldrar, socialtjänst och andra vårdgivare, motiveras till fortsatt behandling. Motivationsavdelningen skall även bedriva kvalificerad eftervård i nära samverkan med socialtjänsten, föräldrar och i förekommande fall med barn- och ungdomspsykiatri samt andra vårdgivare.

Högantorp strävar efter att bygga upp ett nära samarbete med andra vårdgivare som, på ett planerat och sammanhållet sätt, kan ta vid efter fullföljd utrednings- och/eller akutplacering. Högantorps målgrupp har successivt förskjutits mot en större andel ungdomar med psykiatrisk problematik. Samarbetet med barn- och ungdomspsykiatri har därför utökats.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Eftervård i en aktiv vårdkedja

75 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Högantorps ungdomshem

Kostnadsställe: 217

Finansiering

Anslag	8 999
Intäkter av vårdavgifter	20 552
Summa finansiering	29 551

Kostnader

Vårdkostnader	26 684
Lokalkostnader	2 867
Summa kostnader	29 551

Investeringsram 440

Lokalförändringar:

Projektering av mindre motionshall.

Klockbacka ungdomshem (216)

Östra regionen

Institutionschef: Dan Gustafson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Klockbacka ungdomshem skall ha 6 platser. Målgruppen är våldsbenägna pojkar mellan 15 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. *Jourinstitution.*

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 32 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
21610	Klockbacka	6	Låsbar	Akutavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
	Summa	6				

Verksamhetsbeskrivning

Klockbacka är en låsbar akutavdelning med hög omhändertagandenivå för pojkar som straffat ut sig från andra institutioner eller som bedöms som utagerande. Institutionens uppdrag är att bryta pojkarnas destruktiva beteende och att motivera dem till positiv förändring. På Klockbacka får den unge tiden för egen eftertanke och samtal med de behandlingsassistenter han har tillit till. Den unges egna behov får styra den fortsatta planeringen. Klockbacka skall verka för att få den unge att förstå att man får ta konsekvensen av sitt handlande, men att med eftertanke går det destruktiva beteendet att förändra.

Ekonomiska ramar

Institution: Klockbacka ungdomshem

Kostnadsställe: 216

Finansiering	
Anslag	2 916
Intäkter av vårdavgifter	8 004
Summa finansiering	10 920

Kostnader	
Vårdkostnader	10 318
Lokalkostnader	602
Summa kostnader	10 920

Investeringsram	500
------------------------	------------

Lövsta skolhem (215)

Östra regionen

Institutionschef: Robert Claesson

Institutionens verksamhet budgetåret 2004

Lövsta skolhem skall ha 30 platser. Målgruppen är flickor och pojkar mellan 12 och 16 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Målgruppen på avdelning Älvan är pojkar mellan 14 och 20 år med i första hand psykiatrisk, men även med annan svår psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 33 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
21511	Tallhöjden	6	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar/ Flickor 12–16 år	
21512	Eka	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor 12–16 år	
21510	Klippan	6	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar 12–16 år	
21513	Nygården	5	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar 12–16 år	Pojkar med ADHD- problematik
21515	Älvan	7	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning med hög omhändertagan- denivå	Pojkar 14–20 år	Utredningsavd. med psykiatrisk kompetens
	Summa	30	25 låsbara/ 5 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Lövstas behandlingsmodell bygger på fyra faser där den unges mognadsnivå ökar i varje fas. Detta kräver olika förhållningssätt från personal i varje fas. Mognadsnivån definieras i ökad jagstyrka/förmågor. De två första faserna fokuserar på träning av beteendet. Fas 1 handlar mycket om kontroll, struktur och gränser. Fas 2 koncentrerar sig på social färdighetsträning och ART används. Fas 3 handlar mer om insikt, sammanhangsförståelse och existentiella förhållningssätt. Behandlingen koncentreras till arbetet med familjen och sammanhanget i form av Livsbok, eller varianter på det temat, samt familjesamtal i olika former, utifrån familjens förutsättningar. Fas 4 fokuserar på separation. Den unge får ta alltmer ansvar för sina egna val, så långt det är möjligt utifrån ålder och förmåga.

I det konkreta vardagliga arbetet skall kognitiva teorier och metoder styra arbetet. De låsbara avdelningarna använder teckenekonomi och ART. Lövsta skall också driva en fullständig grundskoleverksamhet.

Utredningsavdelningarna skall arbeta i enlighet med SiS riktlinjer.

Avdelning Älvans verksamhet skall flyttas till Lövsta.

Lövsta skall under året fortsätta med försöksverksamheten avseende utslussning/eftervård för flickor. Verksamheten skall vara knuten till avdelning Eka.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Kvalitetssäkring och uppföljning av elever vid Lövsta skolhem
125 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Lövsta skolhem

Kostnadsställe: 215

Finansiering

Anslag	20 154
Intäkter av vårdavgifter	39 245
Hysesintäkter	100
Summa finansiering	59 499

Kostnader

Vårdkostnader	49 858
Lokalkostnader	9 641
Summa kostnader	59 499

Investeringsram **350**

Lokalförändringar:

Om- och tillbyggnad inför ev. flyttning av avdelning Älvan.

Sirius behandlingshem (240)

Östra regionen

Institutionschef: Conny Carlsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Sirius behandlingshem skall ha 10 platser. Målgruppen är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarliga missbruksproblem.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 80 procent.

Tabell 34 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
24010	Sirius ⁴	10	Låsbar	Akut- och korttidsbehand- ling med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
	Summa	10				

Verksamhetsbeskrivning

Behandlingen vid Sirius skall vara inriktad på missbruket och dess konsekvenser för ungdomen. Behandlingstiden skall vara 60 dagar. Samtliga pojkar som kommer till Sirius skall placeras på intagningsavdelningen och där måste den unge fullgöra några arbetsuppgifter, som sedan redovisas i grupp.

Behandlingen skall utgå från en modifierad 12-stegsmodell där behandlingen sker genom grupper och föreläsningar och med schemalagda enskilda samtal. Pojkarna redovisar sina arbetsuppgifter i grupp som t.ex. droghistoria, Jellineks kurva, konsekvenser av missbruk, vad har missbruket kostat (ej pengar), hur känns det att vara maktlös inför drogen? Fysiska aktiviteter och helgaktiviteter är schemalagda. Vidare skall kriminalitetsprogram enligt Gunnar Bergströms teorier och ART ingå i behandlingsutbudet. I behandlingen ingår även deltagande i NA-möten. Var sjätte helg skall en familjebehandling arrangeras för de föräldrar som har sina ungdomar på Sirius.

---

⁴ Institutionen har 10 platser, varav tre på en intagningsavdelning.

Ekonomiska ramar

Institution: Sirius behandlingshem

Kostnadsställe: 240

Finansiering

Anslag	6 863
Intäkter av vårdavgifter	12 556
Summa finansiering	19 419

Kostnader

Vårdkostnader	16 930
Lokalkostnader	2 489
Summa kostnader	19 419

Investeringsram **200**

Björkbackens skol- och behandlingshem (221)

Västra regionen

Institutionschef: Thomas Erlingsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Björkbackens skol- och behandlingshem skall ha 22 platser. Målgruppen är pojkar och flickor mellan 12 och 17 år med psykosocial problematik samt med inslag av kriminalitet och missbruk.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 35 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22112	Kompassen	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor 12–17	
22110	Östan	6	3 låsbara/ 3 öppna	Behandlingsavdelning	Pojkar 12–17	
22111	Västan	6	3 låsbara/ 3 öppna	Behandlingsavdelning	Flickor 12–17	
22114	Falkgatan	4	Öppen	Behandlingsavdelning	Flickor 15–18	
	Summa	22	12 låsbara/ 10 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Behandlingen vid Björkbacken skall baseras på mognadsanpassad miljöterapi. I takt med att ungdomarnas självkänsla stärks och deras sociala kompetens ökar skall både strukturen och relationen anpassas till den unges utveckling. Institutionen skall bedriva full grundskoleutbildning med möjlighet till fördjupning i musik och estetiska ämnen. Familjearbetet, som är indelat i olika faser, skall ha en framträdande roll i behandlingsarbetet.

Institutionen skall använda sig av följande specifika metoder och insatser: strukturerade familjesamtal, psykologutredning och samtal, återfallsprevention, ART, tjejgrupp, flickkollektiv med träningslägenhet. Institutionen har också möjlighet att genomföra neuropsykiatriska utredningar.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Familjer i Väst – utbildningsprojekt i samverkan mellan SiS institutioner i västra regionen

105 000 kronor

Integrering av manualbaserade program

162 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Björkbackens skol- och behandlingshem

Kostnadsställe: 221

Finansiering	
Anslag	8 429
Intäkter av vårdavgifter	23 146
Övriga intäkter	90
Summa finansiering	31 665

Kostnader	
Vårdkostnader	27 570
Lokalkostnader	4 095
Summa kostnader	31 665

Investeringsram	800
------------------------	------------

Brättegården (222)

Västra regionen

Institutionschef: Bo Olsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Brättegården skall ha 30 platser. Målgruppen är flickor mellan 14 och 18 år med psykosocial problematik samt med inslag av kriminalitet och missbruk.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 36 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22211	Höjden	6	Låsbar	Akutavdelning	Flickor	
	Frida	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor	
22214	Viken	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor	
22213	Ängen	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor	
22212	Stranden	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Flickor	
	Summa	30	24 låsbara/ 6 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten vid Brättegården skall bedrivas enligt utvecklingspsykologiska och miljöterapeutiska riktlinjer. Avdelning Frida och avdelning Viken skall arbeta utifrån KBT-baserade metoder. Familjearbetet har en framträdande roll på avdelningarna Stranden och Ängen. På avdelning Ängen skall DBT införas.

Skolundervisningen skall vara central och flickorna beredas möjlighet att få grundskolekompetens samt, vid behov, enstaka gymnasiekurser. Sedan några år bedrivs en särskild verksamhet med flickor, som varit utsatta för övergrepp.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Kognitiv beteendeterapi, grundkurs
110 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Brättegården

Kostnadsställe: 222

Finansiering	
Anslag	11 646
Intäkter av vårdavgifter	32 818
Summa finansiering	44 464

Kostnader	
Vårdkostnader	39 416
Lokalkostnader	5 048
Summa kostnader	44 464

Investeringsram	560
------------------------	------------

Eken (235)

Västra regionen

Institutionschef: Dennis Karlson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Eken skall ha 6 platser. Målgruppen är flickor och pojkar mellan 15 och 20 år med psykosocial problematik med inslag av kriminalitet och missbruk. Målgruppen på Eken har allvarliga psykiska störningar.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar 90 procent.

Tabell 37 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
23510	Eken	6	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Flickor/ Pojkar	
	Summa	6				

Verksamhetsbeskrivning

Eken har plats för tre pojkar och tre flickor. Behandlingstiderna kan komma att sträcka sig över flera år, då ungdomarna har allvarliga psykiska störningar.

Ekens behandlingsmodell skall utgå från ett psykodynamiskt synsätt och bygga på objektrelationsteoriens grunder kompletterat med systemisk familjeteori. Personalen skall arbeta miljöterapeutiskt i alla vardagliga situationer. Behandlingsmodellen indelas i tre faser: anknytningsfas, förändringsfas samt utslussningsfas. Institutionen skall ha en behandlingsintegrerad grundskola som också följer dessa faser.

En utredning skall genomföras för att se över möjligheterna till förstärkt samordning och samverkan mellan institutionerna på Gräskärrsområdet, dvs. Eken, Villa Ljungbacken och Gräskärr.

Ekonomiska ramar

Institution: Eken

Kostnadsställe: 235

Finansiering

Anslag	3 077
Intäkter av vårdavgifter	7 884
Summa finansiering	10 961

Kostnader

Vårdkostnader	10 132
Lokalkostnader	829
Summa kostnader	10 961

Investeringsram **50**

Fagareds ungdomshem (219)

Västra regionen

Institutionschef: Ingvor Gunnarsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Fagareds ungdomshem skall ha 34 platser. Institutionens målgrupp är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Avdelning Fyren tar emot pojkar med psykisk utvecklingsstörning, autism och neuropsykiatriska funktionshinder.

Av det totala antalet platser är 16 avsedda för pojkar som dömts till sluten ungdomsvård. *Jourinstitution.*

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 38 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
21913	Granliden	7	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar	
21912	Sjöstugan	7	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar	
41917	Fyren	4	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	Pojkar med psykiska funktionshinder.
41915	Backen/LSU	7	Sluten	Akut-/mottagningsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
41910	Ekliden/LSU	9	7 slutna/ 2 öppna	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	
	Summa	34	32 låsbara/ 2 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Vid utredningsavdelningarna skall utredningar genomföras i enlighet med SiS riktlinjer. Det vardagliga arbetet på avdelningarna kallar Fagared generellt miljöarbete (miljöterapi). Utifrån det generella miljöarbetet skall institutionen arbeta med riktade individuella behandlingsinsatser främst grundade på kognitiv metodik. Under året skall institutionen arbeta med fem manubaserade individuella kognitiva behandlingsprogram med olika probleminriktning t.ex. kriminalitet, droger och aggressivitet. De individuella behandlingsinsatserna kompletteras med familje- och nätverksarbete utifrån en systemteoretisk förståelse- och behandlingsmodell. På avdelning Fyren vårdas pojkar med psykiska funktionshinder. Behandlingen är individuellt inriktad, säkerhetstänkandet högt och miljön är strukturerad och anpassad till den enskildes behov och förutsättningar.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Fyren – pedagogiskt behandlingsarbete med ungdomar som har neuropsykiatriska funktionshinder

53 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Fagareds ungdomshem

Kostnadsställe: 219

Finansiering	
Anslag	10 075
Intäkter av vårdavgifter	23 707
Hysesintäkter	233
Summa finansiering	34 015

Kostnader	
Vårdkostnader	29 644
Lokalkostnader	4 371
Summa kostnader	34 015

Kostnadsställe: 419 sluten ungdomsvård

Finansiering	
Anslag	28 325
Summa finansiering	28 325

Kostnader	
Vårdkostnader	25 022
Lokalkostnader	3 303
Summa kostnader	28 325

Investeringsram **750**

Lokalförändringar:

Nybyggnad av mindre motionshall.

Gräskärns ungdomshem (224)

Västra regionen

Institutionschef: Percy Johnson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Gräskärns ungdomshem skall ha 30 platser. Målgruppen är huvudsakligen pojkar mellan 15 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk, men på Kastanjegården vårdas både pojkar och flickor mellan 13 och 16 år. Några platser är lokalmässigt förlagda utanför avdelningarna.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 39 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22410	Höjden	9	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar 15–20 år	
22411	Viken	7	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar 15–20 år	
22412	Gläntan /Ången	7	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar 15–20 år	
22413	Kastanjegården	7	Öppen	Akutavdelning	Flickor/ Pojkar 13–16 år	
	Summa	30	16 låsbara/ 14 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

På avdelning Höjden utgör miljöterapi en bas med struktur och förutsägbarhet. I behandlingsarbetet ingår strukturerade kognitiva samtal och program. Avdelningen är profilerad på dykning, äventyr, natur och hälsa. Pojkarna deltar bl.a. i lägerverksamhet. Avdelningarna Gläntan och Viken har större flexibilitet. Behandlingen skall bygga på salutogen miljöterapi och på Gläntan genomförs ART både i grupp och enskilt. Båda avdelningarna arbetar med det kognitiva programmet Behandlarboken. Kastanjegården skall fortsätta som akutavdelning för yngre pojkar och flickor. Vården på Kastanjegården vilar på miljöterapeutisk grund, men innehåller många kognitiva inslag.

En utredning skall genomföras för att se över möjligheterna till förstärkt samordning och samverkan mellan institutionerna på Gräskärnsområdet, dvs. Eken, Villa Ljungbacken och Gräskärr.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Screening med avseende på riskfaktorer
150 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Gräskärrens ungdomshem

Kostnadsställe: 224

Finansiering	
Anslag	11 784
Intäkter av vårdavgifter	32 580
Summa finansiering	44 364

Kostnader	
Vårdkostnader	37 136
Lokalkostnader	7 228
Summa kostnader	44 364

Investeringsram **500**

Lokalförändringar:

Projektering för större läsbarhet på avdelning Viken.

Holmängens ungdomshem (245)

Västra regionen

Institutionschef: Bernard Taylor

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Holmängens ungdomshem skall ha 6 platser. Målgruppen är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik, pågående missbruk samt kriminalitet. Holmängen skall fungera som akutinstitution, men kan också åta sig korttidsuppdrag.

Jourinstitution

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 40 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika upp- gifter
24510	Bikupan	6	Låsbar	Akut- och korttidsbe- handling	Pojkar	
	Summa	6				

Verksamhetsbeskrivning

Holmängen (Bikupan) är belägen på Gudhemsgårdens institutionsområde. Behandlingen vid Holmängen skall riktas mot missbruk och kriminellt beteende och pågå cirka tre till fem månader. Förhållningssättet skall vara salutogent. MI används som ett verktyg i det dagliga motivationsarbetet. Möjlighet finns för pojkarna att delta i återfallsprevention (Väckarklockan) och samtliga pojkar skall delta i ART. Pojkar som skall återvända till sin familj efter utskrivningen erbjuds funktionell familjeterapi.

Ekonomiska ramar

Institution: Holmängens ungdomshem

Kostnadsställe: 245

Finansiering	
Anslag	2 784
Intäkter av vårdavgifter	7 074
Summa finansiering	9 858

Kostnader	
Vårdkostnader	8 662
Lokalkostnader	1 196
Summa kostnader	9 858

Investeringsram	300
------------------------	------------

Margretelunds utrednings- och behandlingshem (223)

Västra regionen

Institutionschef: Eleonor Johansson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Margretelunds utrednings- och behandlingshem skall ha 25 platser. Målgruppen är pojkar mellan 13 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Vid den öppna utredningsavdelningen Lidabeck vårdas även flickor.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 41 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22311	Täppan	7	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar 14–20 år	
22312	Lidabeck	6	Öppen	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar/Flickor 13–18 år	
22310	Kinnebäck	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar 14–18 år	
22313	Lidgård ⁵	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar 15–20 år	
	Summa	25	13 låsbara/ 12 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Utredningsavdelningarna skall utföra utredningar enligt SiS riktlinjer. På behandlingsavdelningarna skall behandlingsarbetet ske enligt en programbaserad och multimodal kognitiv behandlingsmodell, KBT, som innehåller bland annat beteendeanalys, teckenekonomi, självobservation och självskattning, social färdighetsträning, ilskekontrollträning, samt moralträning. Behandlingen skall delas in i tre faser: introduktionsfas, träningsfas och utslussningsfas. Margretelund bedriver utslussning/eftervård i en villa belägen inne i Lidköping.

---

⁵ Avdelning Lidgård skall ingå i Institutionsprojektet fr.o.m. den 1 juli 2005.

Ekonomiska ramar

Institution: Margretelunds utrednings- och behandlingshem

Kostnadsställe: 223

Finansiering	
Anslag	9 649
Intäkter av vårdavgifter	30 419
Summa finansiering	40 068

Kostnader	
Vårdkostnader	36 407
Lokalkostnader	3 661
Summa kostnader	40 068

Investeringsram	650
------------------------	------------

Nereby skolhem (220)

Västra regionen

Institutionschef: Said Niklund

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Nereby skolhem skall ha 26 platser. Målgruppen är flickor och pojkar mellan 13 och 17 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. I avdelning Trappans målgrupp ingår ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 90 procent. Detta är en särskild lösning för Nereby. Kostnader och intäkter är uppräknade utöver den normala budgeten. Detta påverkar inte institutionens anslag.

Tabell 42 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22010	Hällen	8	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Flickor/ Pojkar	
22011	Trappan	6	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	Neuropsyki- atriska funk- tionshinder
22012	Snäckan	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
22013	Gläntan	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
	Summa	26	14 låsbara/ 12 öppna			

Särskild verksamhet

Nereby bedriver en omfattande eftervårdverksamhet med fem heltidsarbetande eftervårdsassistenter anställda. Eftervården är stödjande och med inslag av kognitiv behandling. Samtal med psykolog och/eller psykiater ingår för majoriteten av ungdomarna i eftervård.

Verksamhetsbeskrivning

Den låsbara akut- och utredningsavdelningen skall utföra utredningsuppdrag enligt SiS riktlinjer. Behandlingsavdelningen Trappan är låsbar och med hög omhändertagandenivå. Här placeras oftast ungdomar med neuropsykiatrisk problematik eller funktionshinder. Avdelningen arbetar utifrån ett miljöterapeutiskt synsätt med pedagogiska och beteendeterapeutiska inslag. En av de två öppna behandlingsavdelningarna Gläntan skall arbeta med familjearbete och de flesta i personalgruppen är utbildade familjeterapeuter. Äventyrspedagogik är ett in-

slag i behandlingen. Den andra öppna behandlingsavdelningen Snäckan skall arbeta med KBT-metoder, bl.a. ART.

Samtliga avdelningar skall bedriva egen skola. Behandlingsavdelningarna skall följa grundskoleplanen med undervisning sju timmar per dag.

Ekonomiska ramar

Institution: Nereby skolhem

Kostnadsställe: 220

Finansiering	
Anslag	11 157
Intäkter av vårdavgifter	31 513
Övriga intäkter	550
Summa finansiering	43 220

Kostnader	
Vårdkostnader	38 661
Lokalkostnader	4 559
Summa kostnader	43 220

Kostnadsställe: 255 Eftervård

Finansiering	
Intäkter av vårdavgifter	4 500
Summa finansiering	4 500

Kostnader	
Vårdkostnader	4 500
Summa kostnader	4 500

Investeringsram **950**

Lokalförändringar:

Projektering av ombyggnad på avdelning Snäckan.

Villa Ljungbacken (237)

Västra regionen

Institutionschef: Svante Hallberg

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Villa Ljungbacken skall ha 14 platser. Målgruppen är pojkar och flickor mellan 13 och 16 år med psykosocial problematik samt med inslag av kriminalitet och missbruk.

Institutionen består av två avdelningar: Ljungbacken med 7 platser och Slussen med lika många. Avdelning Slussen, som är belägen i Trollhättan, skall i första hand ta emot ungdomar som utretts på Ljungbacken för behandling, men familjer kan också tas emot direkt på uppdrag av socialtjänsten. Behandlingen planeras i första hand utföras som veckobehandling. Korttidsbehandling kan även utföras på Villa Ljungbacken för ungdomar som inte kan överföras till Slussen.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 43 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
23710	Villa Ljungbacken	7	Öppen	Utredningsavdelning	Flickor/ Pojkar	
23711	Slussen	7	Öppen	Korttidsbehandling	Flickor/ Pojkar	
	Summa	14				

Verksamhetsbeskrivning

Avdelning Ljungbacken skall genomföra utredningar i enlighet med SiS riktlinjer. Avdelningen kan också utföra korttidsbehandling på uppdrag av socialtjänsten när inte placering på Slussen bedöms som lämpligt.

Avdelning Slussen skall bedriva korttidsbehandling med behandlingstider mellan fyra och tio månader. Behandlingsmodellen baseras på ett systemiskt synsätt och har ett salutogent perspektiv. Behandlingens tre delar löper parallellt; social träning, strukturerade familjesamtal (strukturell familjeterapi) och skola. Avdelningen erbjuder eftervård. Båda avdelningarna skall ha egen skola med specialpedagoger.

En utredning skall genomföras för att se över möjligheterna till förstärkt samordning och samverkan mellan institutionerna på Gräskärrsområdet, dvs. Eken, Villa Ljungbacken och Gräskärr.

Ekonomiska ramar

Institution: Villa Ljungbacken

Kostnadsställe: 237

Finansiering

Anslag	3 756
Intäkter av vårdavgifter	15 962
Summa finansiering	19 718

Kostnader

Vårdkostnader	17 762
Lokalkostnader	1 956
Summa kostnader	19 718

Investeringsram **405**

Lokalförändringar:

Institutionens kök m.m. byggs om.

Öxnevalla behandlingshem (242)

Västra regionen

Institutionschef: Ingvar Larsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Institutionen skall ha 13 platser. Målgruppen är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Målgruppen vid avdelning Västergården är pojkar med psykisk problematik.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 90 procent. Detta är en individuell lösning för Öxnevalla. Kostnader och intäkter är uppräknade utöver den normala budgeten. Detta påverkar inte institutionens anslag.

Tabell 44 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
24211	Östergården	6	Låsbar	Akutavdelning	Pojkar	
24210	Västergården	7	Låsbar	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar	Psykisk problematik
	Summa	13				

Verksamhetsbeskrivning

Akutavdelningen skall arbeta med strukturerade program för korttidsbehandling och föra noggrann dokumentation för varje pojke. Öxnevallas vård och behandling på behandlingsavdelningen skall vila på miljöterapeutisk grund och strukturen är fast. På behandlingsavdelningen skall ART införas. Båda avdelningarna skall framför allt använda kognitiv beteendeterapi (KBT) för att utveckla olika färdigheter hos ungdomarna.

Institutionen bedriver utslussning och projektverksamhet i form av särskilda boenden på avdelning Södergården. Dessa platser är tillfälliga och räknas inte in i institutionens platsantal.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Förstudie avseende behandling av ungdomar som anlagt bränder samt hur dessa erfarenheter även kan användas i förebyggande syfte

80 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Öxnevalla behandlingshem

Kostnadsställe: 242

Finansiering

Anslag	8 457
Intäkter av vårdavgifter	21 941
Summa finansiering	30 398

Kostnader

Vårdkostnader	25 285
Lokalkostnader	5 113
Summa kostnader	30 398

Investeringsram **760**

Behandlingshemmet Ljungaskog (229)

Södra regionen

Institutionschef: Stig Bengtsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Behandlingshemmet Ljungaskog skall ha 24 platser. Målgruppen är flickor mellan 15 och 20 år med tung psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 45 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22912	Solgården	7	Låsbar	Utredningsavdelning	Flickor	
22910	Ekhaga	7	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor	
22911	Nyhaga	7	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor	
22913	Tränings- boendet	3	Öppen	Behandlingsavdelning	Flickor	
	Summa	24	21 låsbara/ 3 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Vid utredningsavdelningen skall fullständiga utredningar göras enligt SiS riktlinjer. Manualer finns för utredningsprocessen och de moment som ingår i utredningen.

Behandlingstiden vid behandlingsavdelningarna skall vara cirka åtta till tio månader. Behandlingen skall ske i så öppna former som möjligt med praktik, skolgång och fritid ute i samhället. Behandlingsarbetet är väl strukturerat på behandlingsavdelningarna och bygger bl.a. på transaktionsanalys. Andra metoder som används är motiverande intervju och en samtalsserie som baseras på KBT. Träningsboendet/Familjebehandlingen är avsett för flickor i utslussningsfasen. I boendet ökar flickornas eget ansvar för sin situation över tid. Familjebehandlingen baseras på funktionell familjeterapi.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Familjebehandling (utbildning)

110 000 kronor

Uppföljning av utredningar – ett ADAD-projekt

125 000 kronor

Familjebehandling Ljungaskog (utveckling)

200 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Behandlingshemmet Ljungaskog

Kostnadsställe: 229

Finansiering	
Anslag	11 604
Intäkter av vårdavgifter	29 110
Hysesintäkter	372
Summa finansiering	41 086

Kostnader	
Vårdkostnader	36 250
Lokalkostnader	4 836
Summa kostnader	41 086

Investeringsram	600
------------------------	------------

Lundens ungdomshem (241)

Södra regionen

Institutionschef: Rickard Amylon

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Lundens ungdomshem skall ha 10 läsbara platser. Målgruppen är flickor mellan 17 och 20 år med tung psykosocial problematik, missbruk och psykiska problem. I det fastställda platsantalet finns tre avgiftningsplatser som organisatoriskt är placerade på institutionen men kan användas som resurs av hela regionen.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent. Avgiftningsplatsernas beläggning skall vara minst 65 procent.

Tabell 46 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
24110	Lunden	7	Läsbar	Akut-/utredningsavdelning med hög omhändertagandenivå	Flickor	
	Summa	7				

Tabell 47 Avdelning för avgiftning

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
25310	Avgiftnings- avdelning	3	Läsbar	Avgiftningsavdelning	Flickor	
	Summa	3				

Verksamhetsbeskrivning

Personalen vid Lunden skall arbeta miljöterapeutiskt och enligt en kognitiv psykoterapeutisk modell. Utöver strukturerade samtalsforum, arbetsträning, fysisk träning och ridning skall huvudkomponenterna i det individuellt utformade behandlingsinnehållet vara avgiftning, utredning och motivationsarbete. För flickornas medicinska behov skall psykiater och sjuksköterska finnas tillgängliga. Flickorna skall erbjudas stödsamtal hos psykolog. Utredningarna skall bedrivas enligt SiS riktlinjer.

Ekonomiska ramar

Institution: Lundens ungdomshem

Kostnadsställe: 241

Finansiering	
Anslag	4 742
Intäkter av vårdavgifter	9 339
Summa finansiering	14 081

Kostnader	
Vårdkostnader	11 971
Lokalkostnader	2 110
Summa kostnader	14 081

Investeringsram **380**

Kostnadsställe: 253 avgiftning

Finansiering	
Anslag	1 898
Intäkter av vårdavgifter	3 061
Summa finansiering	4 959

Kostnader	
Vårdkostnader	4 959
Lokalkostnader	0
Summa kostnader	4 959

Långanässkolan (226)

Södra regionen

Institutionschef: Stig-Arne Tengmer

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Långanässkolan skall ha 46 platser. Institutionens målgrupp är flickor och pojkar mellan 13 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk. Långanässkolan tar också emot ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder och/eller störningar inom autismspektrat.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 90 procent. Detta är en särskild lösning för Långanässkolan. Kostnader och intäkter är uppräknade utöver den normala budgeten. Detta påverkar inte institutionens anslag.

Tabell 48 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22610	Slottet	7	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Flickor/ Pojkar 13–20 år	
22611	Slätten	6	6 låsbara	Behandlingsavdelning	Flickor 13–16 år	
22616	Tegel- backen	4	4 öppna			
22613	Ängla- gården	6	Låsbar	Behandlingsavdelning	Flickor 15–20 år	
22612	Brostugan	6	2 låsbara/ 4 öppna	Behandlingsavdelning	Pojkar 13–16 år	
22615	Slussen	5	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar 15–20 år	
22617	Lilla Torpet	4	Låsbara	Behandlingsavdelning	Pojkar 15–20 år	
22614	Torpet	6	Låsbara			
22619	Trollebo	2	Låsbara	Tillfälliga behandlingsplat- ser med hög omhändertag- andenivå	Flickor	
	Summa	46	33 låsbara/ 13 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Långanässkolan skall arbeta utifrån ett multimodalt synsätt, där behandlingsförutsättningar och olika metodområden kompletterar varandra och skapar en helhet. I basen skall finnas en strukturerad miljöterapi. Den unges samlade skoldag skall innehålla både moment av kunskapsinhämtning och studiesocial träning samt praktik. Skolverksamheten skall bedrivas på såväl grundskole- som på gymnasienivå.

Familjearbetet syftar till att uppnå en samarbetsallians med den unges familj- och nätverk och innehåller samtidigt familjepedagogiska moment.

De unga skall ha tillgång till enskilda och strukturerade samtal med sin kontaktperson och vid behov med psykolog.

Inom området social färdighetsträning skall den vardagliga ADL-träningen och ART-moment ingå.

För pojkar eller flickor med specifik problematik skall vissa särskilda metoder tillämpas, t.ex. terapeutiska samtal, MI, ART, Teacchfilosofin (Treatment and Education of Autistic and related Communication Handicapped Children).

Ekonomiska ramar

Institution: Långanässkolan

Kostnadsställe: 226

Finansiering

Anslag	21 342
Intäkter av vårdavgifter	55 098
Summa finansiering	76 440

Kostnader

Vårdkostnader	66 917
Lokalkostnader	9 523
Summa kostnader	76 440

Investeringsram **1 500**

Lokalförändringar:

Projektering av lokalförändringar på avdelning Slottet.

Ryds brunns skola (239)

Södra regionen

Institutionschef: Staffan Linder

Institutionens verksamhet under budgetåret 2005

Ryds brunns skola skall ha 25 platser. Målgruppen är pojkar mellan 13 och 18 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 49 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
23916	Källan	7	Låsbar	Akutavdelning 2 platser med hög om- händertagandenivå	Pojkar	
23912	Tallbacken	7	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar	
23914	Societeten	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
23918	Ymer	5	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	Behandling i utslussnings- fasen
	Summa	25	14 låsbara/ 11 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

På Ryds brunns skola skall skolutbildning både på grundskole- och gymnasienivå vara en central del av verksamheten. Skolan tar även emot externa elever.

Behandlingsarbetet syftar till en förändring av beteendet med hjälp av relationer, positiva förbilder och ett strukturerat förändringsarbete. I behandlingen ingår MI-samtal, ART, teckneekonomi, familjearbete och psykiatriska insatser som ges av konsulterande psykiater. Ett salutogent synsätt skall genomsyra institutionen. Behandling av missbruk och samtalskontakter kan också ges av externa vårdgivare. Genom institutionens utslussningsavdelning sker en gradvis utslussning i samhället.

Ryds brunn bedriver verksamhet i form av ett *Familjehus*, som erbjuder familjebehandling.

Ekonomiska ramar

Institution: Ryds brunns skola

Kostnadsställe: 239

Finansiering	
Anslag	9 111
Intäkter av vårdavgifter	27 696
Övriga intäkter	210
Summa finansiering	37 017

Kostnader	
Vårdkostnader	32 688
Lokalkostnader	4 329
Summa kostnader	37 017

Investeringsram	750
------------------------	------------

Råby ungdomshem (231)

Södra regionen

Institutionschef: Lars Wetter

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Råby ungdomshem skall ha 39 platser, en minskning med två platser. Målgruppen på Råby ungdomshem är flickor och pojkar mellan 15 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 85 procent.

Tabell 50 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Plats- kategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgif- ter
23110	Onsjögården	8	Låsbar	Akutavdelning	Flickor/ Pojkar 15–20 år	En avgiftnings- plats
23115	Albogården	6	Låsbar	Utredningsavdelning	Flickor/ Pojkar 15–20 år	
23112	Oxiegården	7	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar 15–20 år	
23114	Backebro	6	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar och flickor 15–20 år	
23120	Ljunits	4	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar och flickor 15–20	Belägen i Helsing- borg
43111	Åsbogården/ Rönneberga- gården LSU	8	6 slutna/ 2 öppna	Behandlingsavdelning med hög omhändertagandenivå	Pojkar 15–20 år	Långa behand- lingstider/ verkställighetstider
	Summa	39	27 låsbara/ 12 öppna			

Övrig verksamhet

Familjehuset är en särskild verksamhet som utför uppdrag åt närliggande kommuner. Individuella kontrakt upprättas i varje ärende. Det rör sig om t.ex. familjebehandling, olika typer av insatser i öppenvård samt eftervårdsinsatser. Råby kallar behandlingsmodellen ”Individanpassad familjeorienterad institutionsbehandling”. Målgruppen är pojkar och flickor i åldrarna 12–20 år.

Verksamhetsbeskrivning

Råby skall erbjuda socialtjänsten en "totalinstitution" med möjlighet att tillgodose såväl behov av akutvård och utredningsinsatser, sluten och öppen LSU-vård, behandling i slutna och öppna enheter, skolundervisning, eftervård och individuell behandling i form av skräddarsydda lösningar i "öppen institutionsvård".

Råby ungdomshem skall ha ett brett utbud av behandlingsinsatser. Behandlingsinsatserna skall i stor utsträckning utgå ifrån det salutogena perspektivet. Beroende på respektive enheters målgrupp skall följande behandlingsprogram finnas; ART och Vägvalet (kriminalitetsprogram) i grupp eller individuellt. Härutöver skall finnas bred kompetens avseende motiverande intervju (MI), beroendetillstånd, psykiatrisk problematik, speciella inlärningssvårigheter/dyslexi.

Familjehuset har ett brett utbud av insatser i form av boende, programverksamhet, familjebehandling, fältassistenter m.m. Individuella kontrakt med socialtjänsten upprättas för ungdomar som vårdas inom ramen för Familjehusets verksamhet.

Ekonomiska ramar

Institution: Råby ungdomshem

Kostnadsställe: 231

Finansiering	
Anslag	14 162
Intäkter av vårdavgifter	36 190
Hysesintäkter	75
Summa finansiering	50 427

Kostnader	
Vårdkostnader	42 879
Lokalkostnader	7 548
Summa kostnader	50 427

Kostnadsställe: 256 Familjehuset

Finansiering	
Intäkter av vårdavgifter	10 000
Summa finansiering	10 000

Kostnader	
Vårdkostnader	10 000
Summa kostnader	10 000

Kostnadsställe: 431 slutna ungdomsvård

Finansiering	
Anslag	14 247
Summa finansiering	14 247

	Kostnader	
Vårdkostnader	11 851	
Lokalkostnader	2 396	
Summa kostnader	14 247	
Investeringsram	625	

Stigbyskolan (227)

Södra regionen

Institutionschef: Bo Norgren

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Stigbyskolan skall ha 29 platser. Målgruppen är pojkar mellan 16 och 20 år med allvarlig psykosocial problematik samt pågående kriminalitet och missbruk.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 90 procent. Detta är en särskild lösning för Stigbyskolan. Kostnader och intäkter är uppräknade utöver den normala budgeten. Detta påverkar inte institutionens anslag.

Tabell 51 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22710	Södergård	11	6 låsbara/ 5 öppna	Behandlingsavdelning	Pojkar	
22711	Västergård	10	6 låsbara/ 4 öppna	Behandlingsavdelning	Pojkar	
22713	Norrgården	8	Låsbar	Akutavdelning	Pojkar	
	Summa	29	20 låsbara/ 9 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Den behandling som skall bedrivas på Stigbyskolan kan sammanfattat beskrivas som ”individuellt relationsarbete och social träning”. Behandlingen skall riktas mot flera problem- och resursområden samtidigt t.ex. personlig mognad (social/känslomässig), neuropsykiatrisk problematik, missbruk, familj, utbildning, social kompetens, fritid etc. Behandlingsarbetet har sin bas i olika teoribildningar (utvecklingspsykologisk kunskap, objektrelationsteori, kognitiv/miljöterapeutiskt förhållningssätt – inlärningsteoretisk/pedagogisk kunskap, systemteori) i varierande omfattning under institutionsvistelsen.

Relationsarbete: Syftet är att med utgångspunkt i en relation mellan personal och den unge starta alternativt stödja en mognadsprocess hos den unge. Behandlingsarbetet genomgår ett antal faser och följer en bestämd ordning. Inom ramen för modellen används olika behandlingstekniker/förhållningssätt som anpassas till den unges mognadsnivå, t.ex. inlärning via konsekvenser/föredöme eller kognitiva strategier.

Social träning: Genom utbildning och träning stärks den unges sociala förmåga inom viktiga områden. Träning och inlärning förekommer i basverksamheterna, teoretisk och praktisk utbildning, boende (små grupper, boendeform låst-, öppet-, förtroendeboende, egen lägenhet), fritidsaktiviteter inom och utom institutionen. Den unges ansvar ökar successivt över tid.

Stigbyskolan har en utslussningsenhet med fyra platser i Jönköping. Pojkarna bor i egen lägenhet. Ungdomarna kan flytta in i lägenheten innan utskrivningen och vården fortsätter sedan i enlighet med särskilda eftervårdskontrakt. Personal arbetar med utgångspunkt i en baslägenhet och utgör tillsammans med respektive pojkes kontaktman ett stöd under utslussningsfasen.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Grundläggande pedagogik 21–40 poäng med särskild inriktning mot specialpedagogik för ungdomshem

210 000 kronor

Behandling och resultatuppföljning (BRU)

85 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Stigbyskolan

Kostnadsställe: 227

Finansiering	
Anslag	12 769
Intäkter av vårdavgifter	34 248
Summa finansiering	47 017

Kostnader	
Vårdkostnader	40 045
Lokalkostnader	6 972
Summa kostnader	47 017

Investeringsram	250
------------------------	------------

Tunagården (232)

Södra regionen

Institutionschef: Bengt Hansson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005:

Tunagården skall ha 9 platser. Målgruppen omfattar pojkar mellan 14 och 21 år som begått sexuella övergrepp.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 80 procent.

Tabell 52 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
23210	Tunagården	9	Öppen	Behandlingsavdelning, en av platserna har en lägre omhändertagandenivå.	Pojkar	
	Summa	9				

Verksamhetsbeskrivning

Tunagården utgår från en multifaktoriell teori, som skapats utan låsningar till viss skolbildning. Vardagen skall innehålla en fast struktur med gemensamma och individuella scheman. En placering på Tunagården föregås alltid av en utredning som innehåller en sexuell anamnes. Samtliga pojkar erhåller individualterapi en till två gånger per vecka och deltar i gruppsamtal en gång per vecka. Familje- och nätverksarbetet bedrivs med samtliga ungdomars anhöriga på olika nivåer allt efter behov och möjligheter. Äventyrsbehandling är en verksamhet där hälsa, motion, fritid och socialisering integreras i prosociala miljöer. Miljöarbetet skall vara ett naturligt inslag i vardagen där personal och ungdomar interagerar i ett öppet klimat fritt från hemligheter utifrån förövarbeteende. Musikverksamhet skall ske både som undervisning, i samarbete med skolan, och som avkopplande fritidsverksamhet. Utslussning och eftervård skall genomföras med individuell planering för varje ungdom och med möjlighet att tidvis bo i träningslägenhet.

Skolan är obligatorisk för samtliga ungdomar och skall bedrivas på högstadienivå, kompletterande högstadienivå och förberedande gymnasienivå.

Ekonomiska ramar

Institution: Tunagården

Kostnadsställe: 232

Finansiering	
Anslag	3 347
Intäkter av vårdavgifter	8 208
Summa finansiering	11 555

Kostnader	
Vårdkostnader	10 350
Lokalkostnader	1 205
Summa kostnader	11 555

Investeringsram **700**

Lokalförändringar:

Om- och tillbyggnad, alternativt nya lokaler skall byggas under året.

Utredningshemmet i Hässleholm/Skolhemmet i Perstorp (228)

Södra regionen

Institutionschef: Nick Dovic

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Institutionen skall ha sammanlagt 18 platser. Utredningshemmet i Hässleholm/Skolhemmet i Perstorp har som målgrupp flickor och pojkar mellan 13 och 17 år med allvarlig psykosocial problematik samt med pågående kriminalitet och missbruk. I målgruppen ingår de som varit utsatta för eller gjort sig skyldiga till sexuella övergrepp samt ungdomar med psykiska störningar.

Jourinstitution.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 90 procent. Detta är en särskild lösning för Utredningshemmet/Skolhemmet i Perstorp. Kostnader och intäkter är uppräknade utöver den normala budgeten. Detta påverkar inte institutionens anslag.

Tabell 53 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
22810	UH 1	5	Låsbar	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar/ Flickor	
22811	UH 2	4	Öppen	Akut-/utredningsavdelning	Pojkar/ Flickor	
22812	Perstorp	9	Låsbar	Behandlingsavdelning	Pojkar	
	Summa	18	14 låsbara/ 4 öppna			

Verksamhetsbeskrivning

Utredningshemmet skall ta emot utrednings- och akutplaceringar. Utredningsprocessen är starkt strukturerad och skall genomföras i enlighet med SiS riktlinjer. Omvårdnaden inriktas på individen. Intensiv familjehemsbehandling (MTFC) kan erbjudas i eftervårdsfasen.

Vid Skolhemmet skall skola och behandling vara väl integrerade med varandra. Den teoretiska utgångspunkten för behandlingen är multisystemisk. Målsättningen är att den unge skall fullgöra sitt högstadium med godkända betyg. Skolhemmets behandlingsmodell baseras på KBT och innehåller ART och teckenekonomi. Strukturerat familjearbete utgör ett viktigt inslag i behandlingen.

Bidrag till metodutveckling och utbildning

Professionellt handledd familjevård (Multidimensional Treatment Foster Care) inom SiS
125 000 kronor

Ekonomiska ramar

Institution: Utredningshemmet i Hässleholm/Skolhemmet i Perstorp

Kostnadsställe: 228

Finansiering	
Anslag	8 819
Intäkter av vårdavgifter	22 878
Summa finansiering	31 697
Kostnader	
Vårdkostnader	27 823
Lokalkostnader	3 874
Summa kostnader	31 697
Investeringsram	870

Åbygården (233)

Södra regionen

Institutionschef: Leif Carlsson

Institutionens verksamhet budgetåret 2005

Åbygården skall ha 8 platser. Målgruppen är pojkar mellan 12 och 15 år med psykosocial problematik samt med inslag av kriminalitet och missbruk.

Institutionen skall ha en beläggning som motsvarar minst 80 procent.

Tabell 54 Avdelningar och specifika uppgifter

Kst	Avdelning	Plats- antal	Platskategori	Avdelningskategori	Målgrupp	Specifika uppgifter
23310	Åbygården	8	Öppen	Behandlingsavdelning	Pojkar	
	Summa	8				

Verksamhetsbeskrivning

Behandlingsarbetet på Åbygården skall utgå från salutogen miljöterapi. Behandlingen skall inledas med inskolningsfas enligt manual på institutionens torp i Ottarp. Därefter skall pojkarna följa ett strukturerat löpande tre veckors schema som innehåller skolgång, enskilda veckosamtal, fritidsaktiviteter, social träning och miljöarbete på gården.

Institutionen skall ha ett systemiskt synsätt och familjerna skall regelbundet delta i behandlingen vid såväl återkommande familjeveckor i Ottarp, som i specifikt riktade insatser till föräldrarna och det övriga nätverket. Åbygården har i den s.k. Samtalspatrullen utarbetat tekniker för konflikthantering.

Ekonomiska ramar

Institution: Åbygården

Kostnadsställe: 233

Finansiering	
Anslag	4 071
Intäkter av vårdavgifter	7 475
Övriga intäkter	85
Summa finansiering	11 631

Kostnader	
Vårdkostnader	9 447
Lokalkostnader	2 184
Summa kostnader	11 631

Investeringsram	620
------------------------	------------

Definitioner och förkortningar

LVM	lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
LSU	lagen (1988:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård
Vård	ett omhändertagande inslag, med avsikt att ge bättre möjlighet för växt och hälsa.
Behandling	syftar till förändring, genom tillämpning av metodik som vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet.
Utslussning	insatser som syftar till att återföra klienten till samhället och som vidtas inom ramen för den tid klienten är inskriven vid institutionen. Utslussning är en del av behandlingen och ingår som ett moment i behandlingsplanen.
Eftervård	insatser som görs från institutionens sida efter utskrivning och är en del av socialtjänstens ansvarsområde.
ART	Aggression Replacement Training omfattar social färdighetsträning, aggressionskontroll och moralutveckling.
CRA	(Community Reinforcement Approach), en manualbaserad, beteendeorienterad metod för klienter med svårt beroende. CRA kan t.ex. omfatta återfallsprevention, familjerådgivning och anhörigprogram.
KBT	kognitiv beteendeterapi
MI	Motiverande intervju
MTFC	Professionellt handledd familjevård
Avvikning	innebär att klienten vistas utanför institutionen utan tillåtelse. Avvikning kan indelas enligt följande: <ol style="list-style-type: none"> 1. Avvikning från institutionen eller institutionsområdet. 2. Avvikning från personal vid bevakad vistelse utanför institutionen. 3. Återkommer ej i rätt tid efter obevakad vistelse utanför institutionen. 4. Avvikning från § 27-placering inom LVM-vården. 5. Avvikning från placering utanför institutionen inom verkställighet av sluten ungdomsvård.

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

2004-12-16

S2004/6290/ST
S2004/7903/ST
S2004/9263/SK
(delvis)

Statens institutionsstyrelse
Box 16363
103 26 STOCKHOLM

Regleringsbrev för budgetåret 2005 avseende Statens institutionsstyrelse

Riksdagen har beslutat om Statens institutionsstyrelse (SiS) verksamhet för budgetåret 2005 (prop. 2004/05:1, utg.omr. 09, bet. 2004/05:SoU1, rskr. 2004/05:114).

Regeringen beslutar att följande skall gälla under budgetåret 2005 för Statens institutionsstyrelse och nedan angivna anslag.

1 VERKSAMHET

Politikområde	Verksamhetsområde	Verksamhetsgren
Socialtjänstpolitik	Statligt bedriven ungdoms- och missbrukarvård	Ungdomsvård
		Sluten ungdomsvård
		Missbrukarvård

1.1 Verksamhetsstyrning

Politikområde Socialtjänstpolitik

Mål

Stärka förmågan och möjligheten till social delaktighet för ekonomiskt och socialt utsatta personer samt stärka skyddet för utsatta barn.

Verksamhetsområde Statligt bedriven ungdoms- och missbrukarvård

Mål

Vården skall göra flickor och pojkar, kvinnor och män bättre rustade till ett liv utan missbruk och kriminalitet.

Vården skall i högre utsträckning planeras och utföras utifrån tillgängligt stöd i vetenskap och beprövad erfarenhet på ett sätt som möjliggör uppföljning av vårdresultatet.

Åtterrapporering

- hur SiS har arbetat mot målen,
- vilka åtgärder som vidtagits för att öka samverkan mellan SiS och socialtjänsten,
- SiS skall redovisa vilka insatser som gjorts för att förbättra samarbetet med lanstingens psykiatriska verksamhet,

- med utgångspunkt i resultaten från Socialstyrelsens rapport Jämställd socialtjänst? redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering,
- SiS skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att förbättra, säkra och mäta kvalitet och säkerhet i verksamheten. Redovisningen skall göras i enlighet med verksamhetsstrukturen.

Verksamhetsgren Ungdomsvård

Mål

Ungdomar som behöver plats på akut- och utredningsavdelning skall beredas plats omgående.

Återrapportering

- redovisning av hur målet uppfyllts samt vilka faktorer som bidragit respektive försvårat måluppfyllelsen,
- redovisning av väntetider, beläggning och eventuell kö till vård,
- redovisning av vilka insatser som gjorts för att uppnå balans mellan utbud och efterfrågan av vård,
- myndighetens insatser för att skapa en god differentiering av vården och för att tillgodose pojkar och flickors särskilda behov av vård,
- redovisa på vilket sätt myndigheten uppmärksammar psykisk ohälsa bland flickor och pojkar,
- redovisning av hur närhetsprincipen har efterlevts.

Verksamhetsgren Sluten ungdomsvård

Mål

Insatserna för utslussningen av de unga skall vidareutvecklas.

Planeringen tillsammans med den unge och socialtjänsten för insatser efter frigivningen skall förbättras.

Återrapportering

- redovisa måluppfyllelsen samt vilka faktorer som påverkat graden av måluppfyllelse,
- redovisning av antalet placeringar, beläggning, vårddygn, verkställighetstid, typ av brott uppdelat på ålder och kön,

- redovisa på vilket sätt myndigheten uppmärksammar psykisk ohälsa bland flickor och pojkar,
- redovisning av hur många LSU-placerade ungdomar som vid utskrivning genomfört behandling enligt upprättad behandlingsplan.

Verksamhetsgren Missbrukarvård

Mål

Andelen kvinnor och män som klienter inom missbrukarvården vilka motiverats till vård i frivilliga former skall fortsätta att öka.

Återrapportering

- redovisa måluppfyllelsen samt vilka faktorer som påverkat graden av måluppfyllelse,
- redovisning av hur myndigheten tillgodoser vårdbehovet hos psykiskt funktionshindrade kvinnor och män,
- redovisa vilka insatser myndigheten vidtagit för att uppnå målet att vården vid LVM-hem ingår i en planerad vårdkedja.

1.2 Övriga mål och återrapporteringskrav

Övriga mål och återrapporteringskrav

SiS skall i en bilaga till årsredovisningen redovisa vilka forskningsprojekt som erhåller medel samt syftet med dessa projekt.

SiS skall i särskild rapport senast den 1 mars 2006 sammanfatta resultat och slutsatser av den forskning som erhållit stöd av SiS och som redovisats under år 2005.

SiS skall redogöra för medel som använts under verksamhetsåret för forskning, verksamhets- och personalutveckling.

SiS skall redovisa omfattningen av sin tillsynsverksamhet, vilken typ av tillsynsinsatser som gjorts samt vilka resultat som uppnåtts.

SiS skall redovisa på vilket sätt myndigheten fortsatt sitt arbete med att beakta barnperspektivet när det gäller olika grupper av flickor och pojkar, såväl vid utformandet som genomförandet av sin verksamhet. Redovisningen bör utgå från de för myndighetens verksamhet relevanta artiklarna i barnkonventionen. Särskild tonvikt skall läggas vid hur den unges rätt till inflytande och delaktighet i vård och andra åtgärder, som rör honom eller henne, kan utvecklas.

Statens institutionsstyrelse skall under år 2005 redovisa utgiftsprognoser för åren 2005-2008 i Hermes vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna skall kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. De antaganden som ligger till grund för prognosen skall redovisas. SiS skall särskilt analysera utvecklingen inom de olika verksamhetsgrenarna. Utgiftsprognoserna skall lämnas senast: 20 januari, 8 mars, 3 maj, 2 augusti, 1 november.

Redovisning enligt regeringsbeslut den 15 november 2001 att införa miljöledningssystem.

Redovisning enligt regeringsbeslut den 18 december 2003 med uppdrag att utveckla och pröva en förstärkt vårdkedjemodell.

1.3 Organisationsstyrning

Mål

Statens institutionsstyrelse skall verka för en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens.

Återrapporteringskrav

Statens institutionsstyrelse skall redovisa mål och måluppfyllelse för kompetensförsörjningen i förhållande till verksamhetens mål och resultat. Av redovisningen skall framgå

- i vilken omfattning myndighetens mål för kompetensförsörjningen under år 2005 har uppnåtts,
- vilka åtgärder som har vidtagits, och
- vilka mål som gäller för myndighetens kompetensförsörjning år 2006 och åren 2007-2008.

Inom ramen för detta skall Statens institutionsstyrelse särskilt redovisa vilka insatser som vidtagits i syfte att minska ohälsan vid myndigheten. Insatser för att främja etnisk och kulturell mångfald samt för att åstadkomma en ändamålsenlig åldersstruktur, könsfördelning och rörlighet bland personalen skall framgå. Redovisningen skall göras för grupper av anställda inom de tre kompetenskategorierna lednings-, kärn- och stödkompetens, om så är lämpligt.

1.4 Uppdrag

1.5 Fristående återrapportering

2 FINANSIERING

2.1 Anslag

2.1.1 Tilldelade anslag

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

18:2 Statens institutionsstyrelse (Ramanslag)

Disponeras av Statens institutionsstyrelse 750 196 tkr

18:2 ap.1 Statens institutionsstyrelse (Ram) 750 196 tkr

Disponeras av regeringen 4 528 tkr

18:2 ap.2 Regeringens disposition - utgiftsbegränsning (Ram) 4 528 tkr

Villkor

18:2 ap.1 Statens institutionsstyrelse

Eventuellt positivt överföringsbelopp från 2004 (anslagssparande) får ej disponeras av myndigheten utan särskilt beslut av regeringen.

2.1.2 Äldre anslag som disponeras budgetår 2005

2.1.3 Finansiella villkor för anslag

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

18:2 Statens institutionsstyrelse

Anslag/ap/dp	Anslagskredit (tkr)	Anslagsbehållning som disponeras 2005	Indrag av anslagsbelopp (tkr)
18:2 ap.1	0	Allt	0
18:2 ap.2	0	Allt	0

2.1.4 Finansiella villkor för omfördelning av anslagssparande

Omfördelning från anslag/ap/dp ¹	Omfördelning till anslag/ap/dp ²	Belopp (tkr)/andel (%)
18:2	18:2 ap.1	100 %

¹ Anslag, anslagsposter och delposter är angivna med 2004 års nomenklatur

² Anslag, anslagsposter och delposter är angivna med 2005 års nomenklatur

2.1.5 Avslutade anslagsposter

2.1.6 Medgivet överskridande

2.1.7 Bemyndiganden

Anslag/ap/dp	2005	2006	2007 -	
	Bemyndiganderam	Infriade förpliktelser	Infriade förpliktelser	Slutår
18:2 ap.1	18 000			

Belopp angivna i tkr

Villkor

Beloppen i kolumnerna Infriade förpliktelser anger endast hur fördelningen av utgifterna beräknas bli respektive period.

2.2 Övriga villkor

2.2.1 Låneram och krediter

Låneram (enl 20 § budgetlagen)	100 000
Räntekontokredit (enl 21 § budgetlagen)	220 604
Övriga kreditramar (enl 23 § budgetlagen)	0

Belopp angivna i tkr

2.2.2 Utbetalningsplan

Enligt detta beslut

Till Statens institutionsstyrelsens räntekonto i Riksgäldskontoret överförs:

- 750 196 tkr enligt nedanstående tabell avseende anslaget Statens institutionsstyrelse 18:2 ap.1.

Utbetalningsdatum	
2005-01-01	123 196
2005-02-01	57 000
2005-03-01	57 000
2005-04-01	57 000
2005-05-01	57 000
2005-06-01	57 000
2005-07-01	57 000

2005-08-01	57 000
2005-09-01	57 000
2005-10-01	57 000
2005-11-01	57 000
2005-12-01	57 000

Belopp angivna i tkr

2.3 Avgifter och bidrag

Beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet år 2005 där intäkterna disponeras

Verksamhet	Över- / underskott tom 2003	Över- / underskott 2004	Intäkter 2005	Kostnader 2005	Över- / underskott 2005	Ack över- / underskott, utgående 2005
<i>Statligt bedriven ungdoms- och missbrukarvård</i>						
Ungdomsvård	-15 907	17 000	751 000	1 152 341	-401 341	-400 248
Sluten ungdomsvård	-2 008	-20 000	0	152 286	-152 286	-174 294
Missbrukarvård	-8 520	7 000	288 000	462 134	-174 134	-175 654
Summa	-26 435	4 000	1 039 000	1 766 761	-727 761	-750 196

Belopp angivna i tkr

Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

- Intäkterna disponeras av SiS. Avgifternas storlek bestäms av SiS, dock ej i de fall som avses i 15 § avgiftsförordningen (1992:191).

- SiS skall finansiera de kostnader som ej täcks av ramanslaget för verksamhetsgrenarna ungdomsvård och missbrukarvård genom att ta ut vårdavgifter och genom intäkter som uppkommer vid försäljning av varor och tjänster som myndigheten i övrigt tillhandahåller inom ramen för myndighetens instruktion.

- SiS skall fastställa differentierade vårdavgifter utifrån de riktlinjer som anförs i prop. 2004/05:1.

- Vid prissättning av varor och tjänster som framställs inom ramen för behandlingsarbetet gäller inte kravet på full kostnadstäckning enligt 5 § första stycket i avgiftsförordningen (1992:191).

- I mån av ledig kapacitet får SiS tillgodose sådana stöd- eller vårdinsatser som kommunala huvudmän efterfrågar inom ramen för en planerad vårdkedja till självkostnad.

2.4 Övriga intäkter

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Urban Lindberg

Kopia till

Justitiedepartementet
Regeringskansliets internrevision
Finansdepartementet/Budgetavdelningen
Finansdepartementets personalpolitiska enhet
Regeringskansliets Förvaltningsavdelning RK Ekonomi
Socialutskottet
Riksrevisionen
Ekonomistyrningsverket
Riksgäldskontoret

**MBL 11 § ANGÅENDE VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR
VERKSAMHETSÅRET 2005**

Arbetsgivarsidan   Statens institutionsstyrelse (SiS)
Per Wallin
Maria Åberg
Margareta Wihlborg

Arbetstagersidan   OFR
Jan-Erik Berglind
Sune Thörnqvist

SACO-S
Isabella Torregiani

SEKO
Ulla Thörnqvist
Reidar Eriksson

Ärende

Förhandling enligt 11 § MBL angående verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2005.

1 §

För justering av protokollet utses för arbetsgivaren Per Wallin, för OFR Jan-Erik Berglind, för SACO-S Isabella Torregiani samt för SEKO Ulla Thörnqvist.

2 §

Arbetsgivaren meddelar att man avser fatta beslut om verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2005 enligt för arbetstagarorganisationerna framlagt förslag.

3 §

Arbetstagarorganisationerna har under förhandlingarna fortlöpande framfört synpunkter och förslag som inarbetats och dessutom lämnat följande yrkanden.

SEKO yrkar att arbetsgivaren undersöker om ytterligare institution eller avdelning bör ha särskilt uppdrag att ta emot våldsbenägna pojkar i målgruppen 15 till 20 år. Lämnad synpunkt rörande differentiering av LSU-elever med olika behandlingstider har beaktats.

SACO-S yrkar

1. Att SiS ser över nuvarande budgetmodell för att bättre kunna differentiera verksamheten och iakttä närhetsprincipen samtidigt som möjligheten att arbeta långsiktigt och mindre konjunkturkänsligt beaktas.

2. Att vårdkedjor utvecklas och ser över möjligheten till vårdkedjor mellan verksamhetsgrenarna.

4 §

Arbetsgivaren tar ställning till framlagda yrkanden enligt nedan.

SEKO:s yrkande:

SiS arbetar fortlöpande med det problem som tas upp i yrkandet. Visar utvecklingen ett behov av att särskilt inrätta ytterligare platser för de utagerande och våldsbenägna pojkarna, är arbetsgivaren beredd att överväga detta.

SACO-S yrkande:

1. SiS finansiering bygger till större delen på avgifter från kommunerna. Benägenheten att placera är därför avgörande för verksamhetens inriktning och volym. Budgetmodellen kan därför endast delvis reglera möjligheten att behålla verksamheter med svag efterfrågan. Arbetsgivaren är dock beredd att se över och vid behov göra justeringar i modellen. Trots detta är det SiS målsättning att agera och bedriva vård- och behandlingsverksamheten långsiktigt. Denna målsättning begränsas i någon mån av att anslagsfinansieringen av verksamheten beslutas efter en relativt strikt ettårig modell. Under sina mer än tio verksamhetsår har SiS verksamhet bedrivits efter en princip om god differentiering med iakttagande av närhetsprincipen. Denna målsättning kvarstår och skall så långt möjligt iakttas.

2. Utvecklandet av vårdkedjor inom missbrukarvården pågår främst genom regeringens uppdrag till SiS att genomföra det s.k. vårdkedjeprojektet. Vidare kommer SiS att administrera de medel regeringen ställt till kommunernas förfogande för vård enligt 27 § LVM. Inom ungdomsvården arbetar några institutioner med eftervård på uppdrag av kommunerna. Vårdkedjor som administreras av verksamhetsgrenarna tillsammans är f.n. inte planerade, men i det arbete med vårdkedjor som pågår skall de olika kompetenser som finns inom SiS tas till vara, bl.a. kommer en arbetsgrupp att bildas med uppgift att tillvarata och utveckla kompetens rörande missbruk.

5 §

SEKO önskar få antecknat till protokollet att förhandling ej skett med organisationens lokal-lokala företrädare rörande förslag till verksamhetsplan och budget vid institutionerna Björkbacken, Bärby, Eken, Ljungaskog och Sundbo.

6 §

Parterna enades om slutligt framlagt förslag till verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2005.

Vid protokollet

Daniel Dahlgren

Justeras:

Per Wallin

Isabella Torregiani

Jan-Erik Berglind

Ulla Thörnqvist

SiS styrelse

Ledamöter

Av regeringen utsedda

Sture Korpi, ordförande
Pelle Berglund
Åsa Börjesson
Sven-Olov Edvinsson
Birgitta Göransson
Margareta Israelsson
Aina Sahlström Johnsson
Cecilia Magnusson
Elisebeht Markström

Bakgrund

SiS generaldirektör, Stockholm
kommunalråd, Göteborg
avdelningschef Socialstyrelsen
överläkare, Umeå
kriminalvårdsdirektör, Göteborg
riksdagsledamot (s), Västerås
kurator, Tullinge
riksdagsledamot (m), Göteborg
riksdagsledamot (s), Nyköping

Fackliga representanter

Ulla Thörnqvist
Jan-Erik Berglind
Isabella Torregiani

SEKO, Lidköping
OFR, Mariannelund
SACO, Stockholm

Ledningsgrupp

Sture Korpi
Maria Åberg

Per Wallin

Nils Åkesson
Åsa Hård af Segerstad

Generaldirektör
Direktör och chef för planeringsavdelningen på SiS
huvudkontor
Ställföreträdande generaldirektör, direktör och chef
för den administrativa avdelningen på SiS
huvudkontor
FoU-direktör
Chefsjurist

Regionala samordnare

LVM-hem

Rickard Amylon
Gunnar Hansevi

region Norr, region Mellan och region Öst
region Väst och region Syd

Särskilda ungdomshem

Ewa Öhman
Robert Claesson
Ingvor Gunnarsson
Staffan Linder

region Norr
region Mellan och region Öst
region Väst
region Syd

Vetenskapliga rådet

Ordförande

Sture Korpi

SiS generaldirektör, Stockholm

Forskare

Edle Ravndal

forskare, dr philos, Statens institutt for
rusmiddelforskning, Oslo

Anders Bergmark

professor, Stockholms universitet

Anna Hollander

professor, Stockholms universitet

Bruno Hägglöf

professor, Norrlands universitetssjukhus

Håkan Stattin

professor, Örebro universitet

Charles Westin

professor, Stockholms universitet

Agneta Öjehagen

professor, Lunds universitetssjukhus

Verksamhetsföreträdare

Ingvor Gunnarsson

institutionschef, Fagareds ungdomshem

Gunnar Hansevi

institutionschef, Hessleby behandlingshem

Birgit Hansson

rektor, Polishögskolan

Marianne Bernhardt

planeringsledare, Göteborgs Stad

Förteckning över aktuella råd och riktlinjer

Nr	Ändrat	Innehåll
1997:1		<i>SiS interna allmänna råd för verksamheten vid LVM-hemmen</i>
1998:1		Att föra skadeståndstalan
1998:2		Att ta emot gåva
1998:3	2004-06-24	Delegation av institutionschefs beslutanderätt
1998:4		Visitation av bostadsrum – Narkotikasökhundar
1999:1	2004-06-24	Beslut om vägran att lämna ut allmän handling
1999:2	2000-04-26	Klient som kallas till försvarstjänstgöring
1999:3		Användning av Internet och extern e-post inom SiS
1999:4		När andra myndigheter gör tillsyn hos SiS
1999:5	2001-11-19, 2004-06-24	Att undersöka anställningssökandes vandel
Dnr 120-813-04		Beslut avseende råd och anvisningar för journalföring och behandlingsplanering vid LVM-hemmen
2002:1	2003-06-27	<i>LVU</i>
2003:1	2003-06-12	<i>Sluten ungdomsvård</i>
2003:2		Underrättelseskyldighet när utlänningar är berövade friheten
2004:1		Övernattningsplatser i samband med transport
Dnr 120-197-95		Anvisningar för akt- och dokumentationssystem
Dnr 120-545-96		Interna allmänna råd avseende utredningsverksamheten vid de särskilda ungdomshemmen
Dnr 120-282-04		Råd och anvisningar för journalföring och behandlingsplanering vid de särskilda ungdomshemmen
		Råd och riktlinjer för SiS skolverksamhet

Familje- och nätverksarbete

Familje- och nätverksarbete kan indelas i tre olika nivåer som kan specificeras utifrån målet med arbetet.

Kategori 1: Informera, involvera

Det övergripande målet är att på olika sätt göra föräldrarna delaktiga i institutionens arbete och att underlätta kontakten till och förståelsen för den unge.

Till denna nivå hör:

Föräldrainsformation vid placering

Delaktighet i behandlingsplanering

Fortlöpande kontakt mellan föräldrar och den unge respektive mellan föräldrar och behandlingspersonal under placeringen

Besök vid institutionen

Föräldraträffar

Kompetenskrav för den personal som ansvarar för arbetet på nivå 1:
grundläggande kompetens i familjesamtal och familjearbete minst motsvarande 3 – 5 poängs
högskolestudier

Kategori 2: Stöd, utredning

Det övergripande målet är att föräldrarna skall få stöd för att bättre kunna fungera som föräldrar. Föräldrarna skall stärkas i stöd, umgänge och gränssättning till sina barn.

Till denna kategori hör:

Föräldrastärkande arbete

Stödjande familje- och nätverksarbete

Familjopedagogiskt arbete (PMT eller motsvarande)

Miljöterapi där familjer deltar

Utredning av familj och nätverk enligt SiS anvisningar

Kompetenskrav för den personal som ansvarar för arbetet på nivå 2:
att uppfylla behörighetskraven till grundläggande psykoterapiutbildning (steg 1) eller
motsvarande.

Kategori 3: Förändring

Det övergripande målet är att förändra kommunikationsmönster och relationer inom familjen.

Till denna kategori hör:

Familjeterapi (FFT eller MTFC, MST mm)

Terapeutiskt nätverksarbete

Kompetenskrav för den personal som ansvarar för arbetet på nivå 3:
familjeterapi skall bedrivas av leg. psykoterapeut med inriktning mot familjeterapi (60 poäng)
alternativt steg1-nivå under kontinuerlig handledning av handledarkompetent familjeterapeut.